

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-100-04

Druk nr 3043
Warszawa, 23 czerwca 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o ratyfikacji Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonej w Brukseli dnia 29 maja 2000 r. oraz Protokołu do Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej z dnia 29 maja 2000 r., sporządzonego w Luksemburgu dnia 16 października 2001 r.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni Minister Spraw Zagranicznych oraz Minister Sprawiedliwości.

Z szacunkiem

(-) Marek Belka

PROJEKT

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 29 maja 2000 r. w Brukseli została sporządzona Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej, a w dniu 16 października 2001 r. w Luksemburgu został sporządzony Protokół do Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej z dnia 29 maja 2000 r.

Po zapoznaniu się z powyższą Konwencją i Protokołem w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- zostały one uznane za słuszne zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nich zawartych,
- Rzeczpospolita Polska postanawia przystąpić do tej Konwencji i Protokołu,
- postanowienia Konwencji i Protokołu są ratyfikowane, przyjęte, potwierdzone i będą niezmiennie zachowywane, z uwzględnieniem zastrzeżeń do artykułu 9 ustęp 6 i artykułu 10 ustęp 9 Konwencji oraz z uwzględnieniem oświadczeń dotyczących artykułu 24 ustęp 1 litery b), c), e) i artykułu 27 ustęp 5 powyższej Konwencji.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZES RADY MINISTRÓW

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonej w Brukseli dnia 29 maja 2000 r., oraz Protokołu do Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej z dnia 29 maja 2000 r., sporządzonego w Luksemburgu dnia 16 października 2001 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonej w Brukseli dnia 29 maja 2000 r., oraz Protokołu do Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej z dnia 29 maja 2000 r., sporządzonego w Luksemburgu dnia 16 października 2001 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

wniosku o udzielenie zgody na ratyfikację Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej

I. Geneza Konwencji

Konwencja została przyjęta przez Radę Unii Europejskiej w dniu 29 maja 2000 r. i tego samego dnia podpisana przez wszystkie Państwa Członkowskie.

Do Konwencji mogą przystąpić państwa przystępujące do Unii Europejskiej oraz Norwegia i Islandia jako państwa stowarzyszone w ramach Konwencji Schengen.

Konwencja została dotychczas ratyfikowana przez Danię, Finlandię, Hiszpanię i Portugalię i jako taka nie weszła jeszcze w życie.

Wejście w życie Konwencji nastąpi po upływie 3 miesięcy od daty złożenia u Depozytariusza, przez ósme Państwo Członkowskie, dokumentu potwierdzającego zakończenie wewnętrznych procedur konstytucyjnych zmierzających do związania się Konwencją.

Konwencja nie jest w pełni samodzielnym instrumentem prawnym, jej postanowienia zmierzają do uzupełnienia już istniejących umów międzynarodowych regulujących pomoc prawną w sprawach karnych: Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z dnia 20 kwietnia 1959 r. oraz Protokołu dodatkowego do tej Konwencji z dnia 17 marca 1978 r., Konwencji wykonawczej Schengen z dnia 19 czerwca 1990 r. (jej przepisów dotyczących współpracy w sprawach karnych) oraz Traktatu Beneluksu z dnia 11 maja 1974 r. (jego przepisów zawartych w Rozdziale 2).

Przyjęte w Konwencji rozwiązania są reakcją na poważne zmiany w życiu politycznym i społecznym, jakie zaszły w Europie od czasu przyjęcia Konwencji Rady Europy o pomocy prawnej w sprawach karnych z 1959 r., a zwłaszcza przemiany ostatnich 15 lat.

Wdrażanie dorobku Schengen, prowadzące do znoszenia kontroli na granicach wewnętrznych UE, z czego stara się korzystać m.in. międzynarodowa przestępczość, zrodziło konieczność dysponowania przez organy wymiaru sprawiedliwości odpowiednimi instrumentami jej zwalczania. Niezbędne stało się wypracowanie metod ułatwiających i przyspieszających prowadzenie postępowań karnych, w których część czynności wymaga współpracy transgranicznej. Konwencja stanowi właśnie odpowiedź na te wyzwania. Obok nowych rozwiązań proceduralnych, szeroko wykorzystuje możliwości tkwiące w nowych technologiach, które w wielu przypadkach mogą znacznie ułatwiać wykonywanie wzajemnej pomocy prawnej (videokonferencje, telekonferencje, przechwytywanie przekazów telekomunikacyjnych).

II. Zakres przedmiotowy Konwencji

Konwencja wprowadza daleko idące zmiany w zakresie dotychczasowych rozwiązań obowiązujących w obszarze międzynarodowej współpracy prawnej w sprawach karnych. Uchyla i zastępuje część postanowień wskazanych wyżej umów międzynarodowych (jak ma to miejsce np. w przypadku Konwencji wykonawczej Schengen z 1990 r.) oraz proponuje zupełnie nowe rozwiązania mieszczące się w klasycznej formule pomocy prawnej, jak również wprowadza formy pomocy dotychczas utożsamiane wyłącznie ze współpracą policyjną.

Najważniejsze postanowienia Konwencji są następujące:

Konwencja uchyla i zastępuje znaczną część regulacji Konwencji wykonawczej Schengen dotyczących pomocy prawnej (art. 2).

Konwencja rozszerza zakres przedmiotowy współpracy na sprawy, w których ściganie należy do właściwości organów administracyjnych, jeżeli od decyzji takich organów istnieje możliwość odwołania się do sądu. Pozwala również na stosowanie wzajemnej pomocy w sprawach dotyczących odpowiedzialności osób prawnych za przestępstwa (art. 3).

Zgodnie z Konwencją prawo strony wezwanej przestaje być wyłącznie właściwe do wykonywania wniosku (art. 4). Strona występująca z wnioskiem może bowiem zastrzec, że wykonanie czynności powinno nastąpić zgodnie z jej prawem, a strona wezwana jest uprawniona do odmowy wykonania takiego wniosku jedynie wówczas, gdy podstawy do odmowy wynikałyby wprost z postanowień Konwencji lub gdy wykonanie wniosku naruszałoby podstawowe zasady jej porządku prawnego. Wykonanie powinno nastąpić w terminach uwzględniających potrzeby i terminy procesowe strony wzywającej.

Konwencja przewiduje także dalsze uproszczenie procedury doręczania dokumentów procesowych osobom przebywającym na terytoriach innych Państw Członkowskich (art. 5). Rezygnuje się w tym zakresie z pośrednictwa organów sądowych, wprowadzając jako zasadę przekazywanie tego rodzaju dokumentów drogą pocztową.

Konwencja przyjmuje jako zasadę bezpośrednio przekazywanie wniosków między organami sądowymi (art. 6). Przewiduje również możliwość bezpośredniego przekazywania wniosków między organami sądowymi a organami administracyjnymi (możliwe jest złożenie zastrzeżenia o rezygnacji z możliwości wykorzystywania bezpośredniego przekazywania wniosków między organami sądowymi i pozasądowymi). Wyjątek od zasady, w postaci

obligatoryjnego przekazywania dokumentów za pośrednictwem organów centralnych, dotyczy jedynie wniosków w przedmiocie tymczasowego przekazywania osób pozbawionych wolności oraz informacji o skazaniach. Wnioski mogą być przekazywane także faxem lub pocztą elektroniczną.

Dla usprawnienia współpracy Konwencja przewiduje również przekazywanie przez państwa z własnej inicjatywy informacji mogących przyczynić się w innym Państwie Członkowskim do wszczęcia postępowania karnego lub dostarczyć nowych dowodów do już prowadzonego postępowania karnego (art. 7).

Konwencja wprowadza także możliwość zwracania się do innego Państwa Członkowskiego o przekazanie znajdujących się tam przedmiotów pochodzących z przestępstwa celem ich wydania osobom pokrzywdzonym na terytorium państwa zwracającego się z takim wnioskiem (art. 8).

Konwencja zawiera również przepisy uzupełniające postanowienia Konwencji z 1959 r. dotyczące możliwości tymczasowego przekazywania osób pozbawionych wolności z terytorium państwa, do którego wniosek został skierowany, na terytorium państwa występującego z wnioskiem w celu wykonania czynności procesowych z udziałem osoby pozbawionej wolności na potrzeby postępowania prowadzonego w tym ostatnim państwie (art. 9). Zgodnie z Konwencją państwa mogą zawierać porozumienia regulujące warunki, na jakich przekazanie może nastąpić w sytuacji, kiedy osoba pozbawiona wolności na terytorium państwa występującego z wnioskiem może być przekazana na terytorium państwa wezwanego celem przeprowadzenia tam niezbędnych czynności procesowych na potrzeby postępowania karnego prowadzonego w państwie wzywającym. Przewidziana została możliwość złożenia zastrzeżenia, że wykonanie wniosku przez państwo wezwane będzie uzależnione od zgody osoby, która miałaby być tymczasowo przekazana.

Konwencja stwarza także podstawy do wykorzystywania nowych możliwości technicznych do sprawniejszego wykonywania wniosków o udzielanie pomocy prawnej.

W tym zakresie Konwencja wprowadza możliwość przesłuchiwania świadków i biegłych w formie videokonferencji oraz konferencji telefonicznej (art. 10 i 11). Wnioski o przesłuchanie w formie videokonferencji świadka czy biegłego mogą być kierowane, kiedy ich osobisty udział w procesie mającym miejsce w państwie występującym z wnioskiem jest niemożliwy (np. osobiste stawiennictwo narażałoby świadka na poważne niebezpieczeństwo) lub napotyka na istotne trudności (np. wiek świadka, stan zdrowia). Możliwości odmowy przez państwo wezwane wykonania wniosku, o którym mowa, są bardzo ograniczone. Odmowę można uzasadnić jedynie naruszeniem podstawowych zasad prawa tego państwa lub brakiem

wyposażenia technicznego do przeprowadzenia videokonferencji, przy czym państwo występujące z wnioskiem za zgodą państwa wezwanego może dostarczyć niezbędny sprzęt techniczny.

Na przesłuchanie świadka lub biegłego w formie videokonferencji nie jest wymagana zgoda tych osób. Przesłuchanie jest prowadzone bezpośrednio przez przedstawicieli organu państwa wzywającego i według prawa tego państwa. Z kolei organ państwa wezwanego czuwa nad stroną organizacyjną i prawną przesłuchania (wzywa osoby, które mają być przesłuchane, sprawdza ich tożsamość, uprzedza o odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań, jego przedstawiciel jest obecny podczas przesłuchania i czuwa, aby nie doszło do naruszenia prawa państwa wezwanego oraz sporządza protokół z przesłuchania, który dokumentuje tryb przeprowadzenia przesłuchania, a nie jego treść). Osoba, która w przesłuchaniu takim złożyła fałszywe zeznania, może odpowiadać karnie w państwie wezwanym.

Konwencja przewiduje również możliwość przesłuchania w formie videokonferencji podejrzanego lub oskarżonego. Przesłuchanie takie może się jednak odbyć jedynie za zgodą takiej osoby. Państwo wezwane ma jednak możliwość złożenia zastrzeżenia, że nie będzie wykonywać wniosków dotyczących przesłuchania ww. osób w tej formie.

Zasady przesłuchania świadków i biegłych w formie telekonferencji są zbliżone do zasad odnoszących się do przesłuchania w formie videokonferencji. Przesłuchanie w tym trybie jest uzależnione od zgody osób, które mają być przesłuchiwane.

Koszty przesłuchania w opisanych wyżej formach pokrywane są przez państwo wzywające, chyba że państwo wezwane nie będzie wnosić o zwrot poniesionych kosztów.

Konwencja wprowadza dalej trzy nowe formy współpracy wykraczające poza klasyczną formułę pomocy prawnej.

Pierwszą z nich jest specjalna technika śledcza określana jako dostawa niejawnie nadzorowana (art. 12). Konwencja nie definiuje tej techniki ani nie wprowadza żadnych szczegółowych regulacji jej dotyczących. Odwołuje się w tym zakresie do prawa krajowego. Formułuje jedynie ogólne zobowiązanie zapewnienia przez Państwo Członkowskie, na wniosek innego Państwa Członkowskiego i w konkretnych sprawach, możliwości prowadzenia na swoim terytorium dostaw niejawnie nadzorowanych w przypadku przestępstw, które mogą stanowić podstawę ekstradycji (zgodnie z Konwencją z 1996 r. o ekstradycji między Państwami Członkowskimi UE ekstradycja jest dopuszczalna w przypadku przestępstw, których górna granica zagrożenia nie jest niższa niż 12 miesięcy pozbawienia wolności). Oznacza to bardzo szeroki zakres przedmiotowy stosowania tej techniki, znacznie szerszy niż ten, który przewidywała w art. 73 Konwencja wykonawcza

Schengen, gdzie możliwość stosowania dostawy niejawnie nadzorowanej ograniczała się do przestępstw związanych z nielegalnym obrotem narkotykami i substancjami psychotropowymi.

Uwzględniając okoliczność, że transgraniczny charakter przestępstw, zwłaszcza związanych z międzynarodową przestępczością zorganizowaną, może wymagać ściślejszej współpracy właściwych organów różnych państw, Konwencja tworzy również ramy dla tworzenia przez kilka państw wspólnych zespołów śledczych dla prowadzenia konkretnych spraw o charakterze transgranicznym (art. 13).

Współpraca w tej formie pomyślana została jako alternatywa dla pomocy prawnej w jej klasycznym kształcie. Konwencja wprowadza szczegółowe regulacje dotyczące tworzenia takich zespołów. Zgodnie z jej postanowieniami zespoły śledcze mogą być tworzone, na podstawie porozumień zawieranych między właściwymi organami różnych państw, w przypadku poważnych postępowań karnych o charakterze transgranicznym. Do zespołu takiego działającego na terytorium Państwa Członkowskiego mogą być delegowani funkcjonariusze organów uprawnionych do prowadzenia postępowania karnego z innych państw (funkcjonariusze policji, prokuratorzy, funkcjonariusze służby celnej). Prawem właściwym rządzącym pracami zespołu jest prawo państwa, na terytorium którego zespół działa. Funkcjonariusze delegowani do zespołu śledczego działającego w innym państwie mogą zwracać się do właściwych organów w swoim państwie macierzystym o wykonanie czynności lub udzielenie informacji na potrzeby zespołu. Wystąpienia takie zastępują formalne wnioski o udzielenie pomocy prawnej, a przez organy udzielające informacji czy wykonujące określone czynności procesowe powinny być traktowane jak działania w ramach postępowania krajowego. Jest to kluczowy element decydujący o efektywności tej formy współpracy.

Trzecia spośród wyżej wspomnianych specjalnych technik śledczych to operacja pod przykryciem (art. 14). Przepisy Konwencji definiują ją jako działanie agenta w ramach postępowania karnego w sposób tajny lub pod zmienioną tożsamością. Pomoc prawna w tej formie współpracy może być wnioskowana w celu umożliwienia agentowi państwa wzywającego prowadzenia działań na terytorium państwa wezwanego lub w celu delegowania agenta państwa wezwanego do prowadzenia działań na terytorium państwa wzywającego. Wniosek może również dotyczyć tego, aby agent państwa wezwanego prowadził działania na jego terytorium na rzecz państwa wzywającego. Czynności są wykonywane zgodnie z prawem państwa, na którego terytorium operacja ma miejsce. Konwencja przewiduje możliwość złożenia zastrzeżenia o niestosowaniu tego artykułu.

Udział funkcjonariuszy różnych państw w realizacji wyżej przedstawionych technik śledczych, a w konsekwencji wykonywanie przez nich czynności na terytoriach innych państw, wyłoniły potrzebę uregulowania kwestii odpowiedzialności cywilnej i karnej funkcjonariuszy działających poza krajem macierzystym. W zakresie odpowiedzialności karnej za czyny popełnione przez nich i przeciwko nim, Konwencja zrównuje ww. funkcjonariuszy z funkcjonariuszami krajowymi (art. 15). W zakresie odpowiedzialności cywilnej przewiduje natomiast, że za szkody spowodowane przez funkcjonariuszy w innym państwie odpowiada ich państwo macierzyste, z tym że państwo na terytorium, którego szkoda powstała, obowiązane jest wobec osoby poszkodowanej do wypłacenia odszkodowania, a samo ma roszczenie do państwa macierzystego funkcjonariusza o zwrot poniesionych z tego tytułu kosztów (art. 16).

Wzrost wzajemnego zaufania między Państwami Członkowskimi UE do swoich systemów prawnych, jak również postęp techniczny umożliwiły wprowadzenie do Konwencji nieutrwalonej dotąd na gruncie pomocy prawnej formy współpracy polegającej na przechwytywaniu przekazów telekomunikacyjnych (art. 17-22). Sama Konwencja nie definiuje terminu „przekazy telekomunikacyjne”, natomiast w Raporcie wyjaśniającym wskazano, że termin ten należy rozumieć szeroko, jako obejmujący obok rozmów telefonicznych również inne formy komunikowania się takimi sposobami, na jakie pozwalają dostępne rozwiązania techniczne. Obowiązki związane z przechwytywaniem przekazów rozciągają się przy tym także na dostarczanie danych technicznych związanych z przekazem, np. numeru telefonu, z którym realizowano połączenie, informacji o tym, kiedy rozmowa miała miejsce i jak długo trwała itd.

Obok regulacji wykorzystujących klasyczny mechanizm pomocy prawnej, gdzie państwo wzywające występuje do państwa wezwanego z wnioskiem o dokonanie na jego terytorium przechwycenia i zarejestrowania przekazu telekomunikacyjnego i późniejszego przekazania go do dyspozycji państwa wzywającego, pojawiają się zupełnie nowe formy współpracy, wykorzystujące możliwości oferowane przez nowe technologie, a polegające na bezpośrednim przechwytywaniu przez jedno państwo przekazów telekomunikacyjnych, bez pomocy technicznej państwa, z terytorium którego przechwytywany jest przekaz (art. 18 ust. 1 i 2).

Biorąc pod uwagę aspekt techniczny zagadnienia, w pierwszym rzędzie uregulowania wymagały sytuacje, w których państwo ze względów technicznych nie może dokonywać

bezpośredniego przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych wychodzących i wpływających na jego terytorium, oraz sytuacje, kiedy państwo może dokonywać bezpośredniego przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych z terytorium innego państwa, na potrzeby swojego postępowania karnego lub potrzeby postępowania karnego prowadzonego przez inne państwo, bez konieczności pomocy technicznej ze strony państwa, z którego terytorium przekaz pochodzi.

Bezpośrednie (tzn. w czasie rzeczywistym) przechwytywanie przekazów telekomunikacyjnych, o którym mowa wyżej, wiąże się przede wszystkim z wykorzystaniem techniki satelitarnej, a w mniejszym stopniu telefonii komórkowej (w przypadku tej ostatniej będą to sytuacje, kiedy tradycyjna sieć telefonii komórkowej umożliwia przechwytywanie przekazów telekomunikacyjnych ze strefy przygranicznej innego państwa). W znacznym uproszczeniu można wskazać, że mechanizm wykorzystywania techniki satelitarnej dla przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych polega na wykorzystaniu technicznych urządzeń naziemnych tzw. stacji naziemnych i „teleprzekazników” do nawiązania łączności z będącymi w ich zasięgu satelitami i przekazywaniu za ich pośrednictwem technicznych dyspozycji w przedmiocie przechwytywania określonych przekazów telekomunikacyjnych. Zasięgiem satelity mogą być objęte terytoria kilku państw, w tym takich, które nie posiadają stacji naziemnych ani „teleprzekazników”. Te ostatnie w sytuacji, kiedy z ich terytoriów lub na ich terytoria przekazywane są przekazy telekomunikacyjne z wykorzystaniem techniki satelitarnej, nie są w stanie same przechwytywać tych przekazów. Dlatego państwa te potrzebują pomocy technicznej państw, które posiadają dostęp do stacji naziemnych.

Zgodnie z Konwencją, państwo potrzebujące takiej pomocy technicznej może zwracać się o nią do państwa dysponującego stacją naziemną, odrębnie na potrzeby każdego przechwycenia. Dodatkowo, zgodnie z art. 19 ust. 1 Konwencji, państwo dysponujące stacją naziemną ma umożliwić państwu zwracającemu się o pomoc zainstalowanie przez operatora telefonii satelitarnej ustanowionego w tym państwie systemu umożliwiającego łączność ze stacją naziemną znajdującą się poza jego terytorium, tzw. teleprzekaznika, który umożliwiłby przesyłanie do stacji naziemnej dyspozycji technicznych uruchamiających przechwytywanie określonych przekazów telekomunikacyjnych.

Odrębnego uregulowania (w zasadzie nie ma tu już podziału na państwo wzywające i wezwane) wymagała sytuacja, kiedy państwo może przechwytywać przekazy telekomunikacyjne z terytorium innego państwa bez konieczności korzystania z pomocy technicznej ze strony tego ostatniego (możliwość tego rodzaju istnieje w przypadku państwa

dysponującego stacją naziemną zapewniającą łączność z satelitą obejmującym swoim zasięgiem terytoria kilku państw oraz na terenach przygranicznych w ramach sieci telefonii komórkowej). W takich sytuacjach państwo dokonujące przechwytywania jedynie zawiadamia państwo, z którego pochodzą przekazy, o ich przechwytywaniu.

Stosowanie opisanych wyżej rozwiązań dotyczących przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych obwarowane zostało systemem gwarancji prawnych chroniących prawa jednostki i zapewniających poszanowanie porządku prawnego Państw-Stron Konwencji. Zgodnie z art. 17 Konwencji organami uprawnionymi do występowania z wnioskiem o wyrażenie zgody na dokonywanie przechwytywania są organy sądowe, przy czym dopuszczalne jest wskazanie przez państwa innych organów jako właściwych do występowania z takim wnioskiem (organy te państwa zobowiązane są wskazać w trybie oświadczenia przewidzianego w art. 24 ust. 1 lit. b). Konwencja zastrzega także, że przechwytywanie przekazów telekomunikacyjnych jest dopuszczalne wyłącznie dla potrzeb postępowania karnego (art. 18 ust. 1, art. 19 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1) i uzależnione od zgody państwa wezwanego (względnie zawiadamianego, gdy przechwytywanie nie wymaga pomocy technicznej ze strony tego państwa). Przesądza również właściwość prawa wewnętrznego państwa wezwanego w zakresie określania przesłanek dopuszczalności przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych.

Koszty ponoszone w trakcie realizacji przechwytywania obciążają państwo wzywające (art. 21).

Istnieje możliwość zawierania między państwami porozumień dwustronnych mających na celu ułatwienie i poprawę wykorzystywania obecnych i przyszłych technologii telekomunikacyjnych (art. 22).

Konwencja reguluje również zagadnienia związane z wykorzystaniem danych osobowych uzyskanych w wyniku wykonywania wniosków o pomoc prawną (art. 23). Dane te pozostają pod ochroną prawa i mogą być wykorzystywane wyłącznie dla celów określonych w Konwencji.

Konwencja nakłada wreszcie obowiązek złożenia przez państwa oświadczeń dotyczących wyznaczania organów właściwych do wykonywania określonych czynności w ramach Konwencji (art. 24). Przewiduje także możliwość złożenia zastrzeżeń, z tym że ograniczoną wyłącznie do takich, które zostały wyraźnie w niej wskazane (art. 25). Chodzi więc o

zastrzeżenia, o których mowa we wspomnianych wyżej: art. 6 ust. 3 i 7, art. 9 ust. 6, art. 10 ust. 9, art. 14 ust. 4, art.18 ust. 7 i art. 23 ust. 7.

III. Konwencja a prawo polskie

Implementacja postanowień Konwencji nie będzie łączyła się z koniecznością wprowadzania zmian do prawa polskiego.

Jest to konsekwencja zmian dokonanych już wcześniej w prawie polskim, zmian przewidywanych przez projekty, będące na różnym etapie ścieżki legislacyjnej (w stadium uzgodnień międzyresortowych oraz w toku prac parlamentarnych), jak również samowykonalnego charakteru znacznej części postanowień Konwencji, umożliwiającego bezpośrednie stosowanie zgodnie z art. 91 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz możliwości kształtowania standardu współpracy przy wykorzystywaniu oświadczeń i zastrzeżeń.

Nowe rozwiązania mieszczące się w klasycznej formule pomocy prawnej mają w zasadniczej mierze charakter norm samowykonalnych i jako takie będą mogły być stosowane bezpośrednio bez potrzeby wprowadzania zmian do prawa wewnętrznego. W ostatnim czasie wprowadzono już zresztą szereg zmian w przepisach krajowych, które znacznie ułatwią to stosowanie.

Istotne znaczenie w tym kontekście mają np. zmiany wprowadzone ustawą z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. Nr 197, poz. 1661). Zmiany te umożliwią wykonywanie wniosków o pomoc prawną w sprawach dotyczących odpowiedzialności osób prawnych, w tym wniosków pochodzących od właściwych organów pozasądowych.

Inna ważna z tego punktu widzenia regulacja zawarta jest w dodanym w wyniku nowelizacji Kodeksu postępowania karnego z dnia 10 stycznia 2003 r. (Dz. U. Nr 17, poz. 156) art. 589a K.p.k., określającym zasady postępowania z osobami pozbawionymi wolności na terytorium państwa obcego, które zostały tymczasowo wydane w celu złożenia zeznań. Rozstrzyga ona rysującą się już na tle wykonywania wcześniejszych zobowiązań międzynarodowych kwestię podstawy stosowania tymczasowego aresztowania wobec osób tymczasowo przekazywanych. Już od dawna natomiast prawu polskiemu znana jest zasada subsydiarności w stosowaniu prawa w odniesieniu do wniosków państw obcych o pomoc prawną w sprawach karnych (art.

588 § 4 K.p.k.). Tym samym wymagane przez Konwencję wykonywanie czynności w ramach pomocy prawnej zgodnie z prawem strony wzywającej nie będzie stanowiło problemu.

Z kolei przyjęcie w prawie polskim, także w wyniku wskazanej wyżej nowelizacji K.p.k. z dnia 10 stycznia 2003 r., przepisu o dopuszczalności prowadzenia przesłuchania świadka na odległość przy użyciu urządzeń technicznych (art. 177 § 1a K.p.k.), w połączeniu z możliwością bezpośredniego stosowania zawartych w Konwencji przepisów dotyczących przesłuchań świadków i biegłych w formie videokonferencji i telekonferencji, tworzy dostateczne ramy prawne do wykonywania wniosków o udzielenie pomocy prawnej w tej właśnie formie.

Jeżeli chodzi natomiast o możliwość przesłuchania podejrzanego lub oskarżonego w formie videokonferencji, to celowe będzie złożenie zastrzeżenia o niewykorzystywaniu tej formy przesłuchania. Konwencja przewiduje taką możliwość, wychodząc z założenia, że stosowanie omawianej formy przesłuchania do ww. kategorii uczestników procesu stanowi poważną ingerencję w ich prawo do obrony, zwłaszcza przez ograniczenie bezpośredniości postępowania sądowego. Z podobnego założenia wyszedł polski ustawodawca, przewidując w nowelizacji art. 177 K.p.k. możliwość przesłuchania przy użyciu techniki video jedynie świadków, a rezygnując z możliwości przesłuchania w ten sposób podejrzanych czy oskarżonych. Ze względu na małą, jak dotychczas, liczbę ratyfikacji Konwencji nie można jeszcze określić, jaki w praktyce będzie zasięg współpracy polegającej na przesłuchiowaniu podejrzanych i oskarżonych przy zastosowaniu videokonferencji. Złożenie obecnie zastrzeżenia nie będzie stało na przeszkodzie jego ewentualnemu odwołaniu w przyszłości, gdyby okazało się, że między Państwami Członkowskimi UE ukształtował się standard współpracy wykorzystujący tę formę przesłuchania także do podejrzanych i oskarżonych.

Prawo polskie już przewiduje możliwość wykorzystywania specjalnych technik śledczych w postaci dostawy niejawnie nadzorowanej i operacji pod przykryciem przez niektóre organy uprawnione do prowadzenia postępowania karnego. Specjalne techniki śledcze mają charakter instytucji pozakodeksowych i zostały uregulowane w odrębnych przepisach ustrojowo-kompetencyjnych dotyczących niektórych organów uprawnionych do prowadzenia postępowania karnego.

Na potrzeby współpracy w ramach Konwencji podstawowe znaczenie będą miały regulacje kształtujące uprawnienia w zakresie stosowania przedmiotowych technik śledczych organów policji oraz organów celnych.

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.) przewiduje stosowanie obu technik śledczych. Zgodnie z przepisami tej ustawy dokonywanie czynności przez funkcjonariuszy Policji w ramach obu technik zarządza Komendant Główny Policji lub Komendant Wojewódzki Policji. Nadzór nad ich wykonywaniem sprawują organy prokuratury. W przypadku dostawy niejawnie nadzorowanej ustawa przewiduje obowiązek niezwłocznego zawiadomienia właściwego miejscowo prokuratora okręgowego o wydanym zarządzeniu dot. dostaw niejawnie nadzorowanych. Prokurator jest również uprawniony do nakazania zaniechania prowadzenia czynności. Natomiast prowadzenie operacji pod przykryciem uzależnione jest bezpośrednio od pisemnej zgody właściwego miejscowo prokuratora okręgowego. Szczegółowe zasady przeprowadzania ww. czynności oraz ich dokumentowania określają rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2002 r. w sprawie sposobu przeprowadzania i dokumentowania przez Policję czynności operacyjno-rozpoznawczych polegających na dokonaniu w sposób niejawni nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przypadkowi albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także na przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej, oraz sposobu przekazywania, przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tych czynności (Dz. U. Nr 23, poz. 240) oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2002 r. dotyczące sposobu przeprowadzania i dokumentowania przez Policję niejawnego nadzorowania, wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa (Dz. U. Nr 23, poz. 239).

Z kolei przekazany do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w lutym 2004 r. projekt ustawy nowelizującej ustawę z dnia 24 lipca 1999 r. o służbie celnej (Dz. U. Nr 72, poz. 802, z późn. zm.) przewiduje, że w celu wykrycia poważnych przestępstw skarbowych przeciwko obrotowi gospodarczemu mogących spowodować znaczną szkodę majątkową oraz przestępstw ściganych na mocy porozumień międzynarodowych dopuszczalne będzie zarządzenie przez Ministra Finansów niejawnego nadzorowania przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstw. Wykonywanie czynności będzie podlegało nadzorowi Prokuratora Generalnego, który powinien być niezwłocznie powiadamiany o wydanym zarządzeniu. Przysługiwać będzie mu również uprawnienie do nakazania zaniechania czynności. Szczegóły dotyczące sposobu przeprowadzania i dokumentowania czynności niejawnego nadzorowania przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa zostaną uregulowane w rozporządzeniu wykonawczym, które na podstawie delegacji zawartej w projekcie nowelizacji ma wydać Minister Finansów

w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości (rozporządzenie to zastąpi obecnie obowiązujące w tym zakresie rozporządzenie z dnia 3 stycznia 2003 r., Dz. U. Nr 6, poz. 72). Jeżeli chodzi natomiast o zawarte w art. 13 Konwencji regulacje odnoszące się do wspólnych zespołów śledczych, to w znacznej mierze mają one charakter norm samowykonalnych. Pozostawiają też państwom dużą elastyczność w kształtowaniu współpracy poprzez umożliwienie im zawierania porozumień dla konkretnych spraw. Należy również dodać, że szczegółowe przepisy dotyczące tworzenia wspólnych zespołów śledczych znalazły się w kolejnym projekcie nowelizacji Kodeksu postępowania karnego, implementującym do prawa polskiego m.in. Decyzję ramową z dnia 13 czerwca 2002 r. o wspólnych zespołach śledczych (projekt jest obecnie w trakcie prac parlamentarnych). W odniesieniu do Konwencji przepisy te będą miały zastosowanie wszędzie tam, gdzie jest konieczne dopełnienie norm konwencyjnych przez prawo wewnętrzne. Sytuacja taka będzie miała miejsce m.in. w odniesieniu do wyznaczenia organu właściwego do zawierania porozumień o tworzeniu wspólnych zespołów śledczych. Zgodnie z projektem organem takim będzie Prokurator Generalny.

Zmiany dostosowawcze nie będą również konieczne w związku z przepisami Konwencji kształtującymi wspólne zasady odpowiedzialności karnej i cywilnej funkcjonariuszy działających na terytorium innego państwa przy wykonywaniu współpracy w ramach opisanych wyżej specjalnych technik śledczych (art. 12, 13 i 14). Ostatnią nowelizacją Kodeksu karnego z dnia 13 czerwca 2003 r. (Dz. U. Nr 111, poz. 1061) wprowadzona została zmiana w art. 115 §19 K.k. definiującym pojęcie osoby pełniącej funkcję publiczną, zrównująca faktycznie funkcjonariusza zagranicznego, którego obowiązki zostały określone w wiążącej Polskę umowie międzynarodowej, z funkcjonariuszem polskim. Skutkiem tej zmiany zasady odpowiedzialności karnej za przestępstwa popełnione przez funkcjonariusza zagranicznego, o którym mowa wyżej, jak i za przestępstwa popełnione przeciwko takiemu funkcjonariuszowi są analogiczne jak w przypadku funkcjonariusza polskiego. Jeżeli chodzi zaś o odpowiedzialność cywilną, to stosowne przepisy znalazły się już we wspomnianym wyżej projekcie nowelizacji Kodeksu postępowania karnego, implementującym do prawa polskiego m.in. Decyzję ramową z dnia 13 czerwca 2002 r. o wspólnych zespołach śledczych, która w omawianym zakresie zawiera postanowienia praktycznie identyczne z Konwencją.

W związku z analizowanymi przepisami Konwencji konieczne będzie natomiast złożenie odpowiedniego oświadczenia, o którym mowa w art. 24 ust. 1 lit. c) Konwencji, dotyczącego wyznaczenia organów właściwych. I tak, jako organy właściwe do wykonywania wniosków, o których mowa w art. 12 (dostawy niejawnie nadzorowane) oraz w art. 14 (operacja pod

przykryciem), należy wskazać Komendanta Głównego Policji, a ponadto w zakresie wniosków kierowanych na podstawie art. 12, w przypadku poważnych przestępstw skarbowych, Ministra Finansów. Jako organ właściwy do wykonywania wniosków kierowanych na podstawie art. 13 (zespoły śledcze) powinien zaś zostać wskazany Prokurator Generalny.

Również wykonywanie postanowień dotyczących przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych nie będzie łączyło się z koniecznością wprowadzania zmian do prawa wewnętrznego. Jest to wynik samowystającego charakteru części regulacji Konwencji, jak również regulacji już przyjętych w prawie polskim. Podstawowe przepisy prawa polskiego, dzięki którym możliwe będzie wykonywanie postanowień Konwencji w tym zakresie to: Kodeks postępowania karnego – rozdział 26; ustawa z dnia 21 lipca 2000 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 73, poz. 852, z późn. zm.) wraz z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 czerwca 2003 r. w sprawie sposobu technicznego przygotowania sieci służących do przekazywania informacji, do kontroli przekazów informacji oraz sposobu dokonywania, rejestracji, przechowywania, odtwarzania i niszczenia zapisów z kontrolowanych przekazów (Dz. U. z 2003 r., Nr 110, poz. 1052) oraz ustawa z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95, z późn. zm.). Ponadto zastosowanie będzie mieć regulacja zawarta w nowym art. 218a K.p.k., wprowadzonym przez kolejną nowelizację tego kodeksu z dnia 19 lutego 2004 r., nakładająca na urzędy, instytucje i podmioty prowadzące działalność telekomunikacyjną obowiązek zabezpieczania na żądanie sądu lub prokuratora danych informatycznych przechowywanych w urządzeniach zawierających te dane oraz związany z ww. regulacją, a będący obecnie w trakcie uzgodnień międzyresortowych, projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu technicznego przygotowania systemów i sieci służących do przekazywania informacji – gromadzenia wykazów połączeń telefonicznych i innych przekazów informacji oraz sposobów zabezpieczania danych informatycznych.

Natomiast regulacje odnoszące się bezpośrednio do telefonii satelitarnej zawarte zostały w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 6 sierpnia 2002 r. w sprawie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia (Dz. U. Nr 138, poz. 1162). Podstawowe systemy radiokomunikacji satelitarnej, jakie są obecnie dostępne w Polsce to: Inmarsat i Globstar. Realizacja przez Polskę współpracy w zakresie przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych w czasie rzeczywistym, z wykorzystaniem ww. systemów radiokomunikacji satelitarnej, nie będzie wymagała zmian prawa wewnętrznego, będzie się natomiast łączyła z koniecznością zawarcia stosownych

porozumień na poziomie technicznym. Będą to mogły być porozumienia ogólne bądź porozumienia zawierane dla poszczególnych spraw. Należy spodziewać się, że wraz z przystąpieniem do Konwencji większej liczby państw wypracowane zostaną wspólne standardy współpracy w tym zakresie.

IV. Potrzeba i cel związania się przez Polskę Konwencją

Podstawowym celem Konwencji jest stworzenie ram prawnych dla bardziej efektywnej i dostosowanej do współczesnych potrzeb współpracy między Państwami Członkowskimi UE w sprawach karnych. Poprawa tej współpracy ma nastąpić przez rozwój i unowocześnienie istniejących rozwiązań prawnych w zakresie pomocy prawnej, rozszerzenie katalogu okoliczności, w jakich można występować z wnioskiem o udzielenie pomocy prawnej, oraz wprowadzenie środków, dzięki którym procedura staje się szybsza, bardziej elastyczna, a ostatecznie bardziej skuteczna.

Związanie się przez Polskę Konwencją, które umożliwi włączenie się Polski w nurt ścisłej współpracy prawnej w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi UE i uczyni ją bardziej efektywną, będzie również stanowić realizację polskich zobowiązań akcesyjnych (por. art. 5 ust. 1 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864).

V. Skutki i tryb związania się Konwencją

Związanie się Polski Konwencją nie spowoduje znaczących obciążeń Skarbu Państwa, poza zwykłymi kosztami wynikającymi z wykonywania wniosków o pomoc prawną. Pewne dodatkowe koszty będą łączyły się z wykonywaniem pomocy prawnej z wykorzystaniem nowych możliwości technicznych, jak będzie to miało miejsce w przypadku wniosków dotyczących videokonferencji czy przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych (przede wszystkim konieczny będzie zakup pewnej ilości sprzętu technicznego do przeprowadzania videokonferencji w większych jednostkach sądowych i prokuraturach oraz wyposażenia technicznego do przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych w ramach telefonii satelitarnej). Trzeba przy tym pamiętać, że koszty videokonferencji i konferencji telefonicznej

obciążają stronę wzywającą oraz że możliwe jest również korzystanie z wyposażenia technicznego strony wzywającej. Podobna sytuacja będzie miała miejsce w przypadku realizacji wniosków z zakresu przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych, z tym że ewentualna potrzeba zakupu dodatkowego wyposażenia będzie uzależniona także od uzgodnień z dysponentami telefonii satelitarnej. Wysokości tych kosztów nie da się precyzyjnie określić wobec niemożności przewidzenia skali udzielanej pomocy prawnej. Koszty te nie będą jednak w sposób znaczący wyższe od obecnie ponoszonych kosztów udzielania pomocy prawnej na podstawie Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych. Koszty finansowe ponoszone będą przez budżet wymiaru sprawiedliwości, a w zakresie wykorzystywania technik specjalnych z budżetów resortu spraw wewnętrznych i finansów.

Konwencja podlega ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, zgodnie z artykułem 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ponieważ dotyczy spraw uregulowanych w ustawie.

Państwa przystępujące do Konwencji nie podpisują jej, tylko od razu składają swoje dokumenty ratyfikacyjne – przystąpienia (art. 14 Konwencji).

Składając dokumenty ratyfikacyjne, Polska powinna, z przyczyn szczegółowo podanych wyżej, złożyć zastrzeżenia i oświadczenia, których treść została zaproponowana w odrębnym dokumencie.

KONWENCJA
USTANOWIONA PRZEZ RADĘ ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 34 TRAKTATU O
UNII EUROPEJSKIEJ O POMOCY PRAWNEJ W SPRAWACH KARNYCH
POMIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY niniejszej Konwencji, Państwa Członkowskie Unii Europejskiej,

ODWOŁUJĄC SIĘ do Aktu Rady ustanawiającego Konwencję o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej,

PRGNĄC usprawnić współpracę sądową w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii bez naruszania zasad chroniących dobra osobiste jednostki,

PODKREŚLAJĄC wspólne dążenie Państw Członkowskich do zapewnienia, aby pomoc prawna pomiędzy Państwami Członkowskimi była świadczona w sposób szybki i skuteczny, zgodny z podstawowymi zasadami ich prawa wewnętrznego, z poszanowaniem praw jednostki i zasad Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 roku,

WYRAŻAJĄC swoje zaufanie do organizacji i funkcjonowania systemów prawnych Państw Członkowskich oraz ich zdolności do zagwarantowania sprawiedliwego procesu,

POSTANOWIŁY uzupełnić Europejską Konwencję o pomocy prawnej w sprawach karnych z dnia 20 kwietnia 1959 roku oraz inne stosowane konwencje dotyczące tej problematyki – o konwencję Unii Europejskiej,

UZNAJĄC, że postanowienia tych konwencji stosują się nadal w odniesieniu do wszelkich kwestii nie objętych niniejszą Konwencją,

UZNAJĄC znaczenie nadawane przez Państwa Członkowskie wzmocnieniu współpracy sądowej, przy jednoczesnej kontynuacji stosowania zasady proporcjonalności,

PRZYPOMINAJĄC, że niniejsza Konwencja opiera zasady pomocy prawnej w sprawach karnych na regulacjach Konwencji z dnia 20 kwietnia 1959 roku,

ZWAŻYWSZY jednocześnie, iż art. 20 niniejszej Konwencji reguluje pewne szczególne sytuacje dotyczące przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych, bez wywierania jakichkolwiek skutków na inne tego rodzaju sytuacje pozostające poza zakresem stosowania Konwencji,

ZWAŻYWSZY, że do sytuacji nie objętych niniejszą Konwencją mają zastosowanie ogólne zasady prawa międzynarodowego,

UZNAJĄC, że niniejsza Konwencja nie wpływa na wykonywanie nałożonych na Państwa Członkowskie obowiązków w zakresie utrzymania porządku publicznego oraz zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego, jak również, że każde Państwo Członkowskie samodzielnie określa, zgodnie z art. 33 Traktatu o Unii Europejskiej, warunki dotyczące utrzymywania porządku publicznego oraz zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego,

UZGODNIŁY CO NASTĘPUJE:

TYTUŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 1

Stosunek do innych konwencji dotyczących pomocy prawnej

1. Celem niniejszej Konwencji jest uzupełnienie postanowień oraz ułatwienie stosowania pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej:

- (a) Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z dnia 20 kwietnia 1959 roku, zwanej dalej "Europejską Konwencją o pomocy prawnej";
 - (b) Protokołu dodatkowego z dnia 17 marca 1978 roku do Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej;
 - (c) postanowień dotyczących pomocy prawnej w sprawach karnych Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 roku o stopniowym znoszeniu kontroli na wspólnych granicach, podpisanej 19 czerwca 1990r. zwanej dalej jako "Konwencja wykonawcza Schengen", które nie zostały uchylone na mocy art. 2 ust. 2;
 - (d) Rozdziału 2 Traktatu o ekstradycji oraz pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Królestwem Belgii, Wielkim Księstwem Luksemburga oraz Królestwem Niderlandów z dnia 27 czerwca 1962 roku, zmienionego Protokołem z dnia 11 maja 1974 roku, zwanego dalej "Traktatem Beneluksu", w ramach stosunków pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Gospodarczej Beneluksu.
2. Niniejsza Konwencja nie stanowi przeszkody dla stosowania bardziej korzystnych postanowień umów dwustronnych lub wielostronnych pomiędzy Państwami Członkowskimi lub – jak przewiduje art. 26 ust. 4 Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej – porozumień dotyczących pomocy prawnej w sprawach karnych zawartych w ramach jednolitego ustawodawstwa lub w oparciu o szczególny tryb przewidujący stosowanie pomocy prawnej na danych terytoriach na zasadzie wzajemności.

ARTYKUŁ 2

Postanowienia dotyczące dorobku Schengen

1. Postanowienia art. 3, 5, 6, 7, 12 i 23 oraz postanowienia art. 15 i 16 – w zakresie, w jakim odnoszą się do art. 12 i postanowienia art. 1 – w zakresie, w jakim odnoszą się do artykułów wymienionych wyżej, stanowią środki zmieniające lub rozwijające postanowienia wskazane w Załączniku A do Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wdrożenie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen.

2. Niniejszym uchyla się postanowienia art. 49 lit. a), 52, 53, oraz 73 Konwencji wykonawczej Schengen.

ARTYKUŁ 3

Postępowania, w związku z którymi również udziela się pomocy prawnej

1. Pomoc prawna jest również udzielana w postępowaniach prowadzonych przez organy administracyjne w odniesieniu do czynów, karalnych według prawa wewnętrznego Państwa Członkowskiego wzywającego, wezwanego, lub obu tych Państw, jako naruszających porządek prawny, jeżeli od decyzji takich organów istnieje możliwość odwołania się do sądu, w szczególności sądu właściwego w sprawach karnych.
2. Pomoc prawna jest również udzielana w związku z postępowaniami karnymi oraz postępowaniami wskazanymi w ustępie 1 dotyczącymi przestępstw lub naruszeń, mogących wiązać się w Państwie Członkowskim wzywającym z odpowiedzialnością osoby prawnej.

ARTYKUŁ 4

Formalności oraz procedury wykonywania wniosków o pomoc prawną

1. W przypadku udzielania pomocy prawnej, Państwo Członkowskie wezwane stosuje formalności i procedury wyraźnie wskazane przez Państwo Członkowskie wzywające, o ile postanowienia niniejszej Konwencji nie stanowią inaczej i pod warunkiem, że formalności te oraz procedury nie będą sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Państwa Członkowskiego wezwanego.
2. Państwo Członkowskie wezwane wykonuje wniosek o pomoc prawną tak szybko, jak jest to możliwe, uwzględniając w jak najszerszym zakresie terminy procesowe oraz inne terminy wskazane przez Państwo Członkowskie wzywające. Państwo Członkowskie wzywające przedstawia powody uzasadniające wskazane terminy.
3. Jeżeli wniosek nie może zostać wykonany lub nie może zostać wykonany w całości zgodnie z wymogami określonymi przez Państwo Członkowskie wzywające, organy Państwa Członkowskiego wezwanego niezwłocznie informują o tym organy Państwa Członkowskiego wzywającego oraz określają warunki, na jakich możliwe jest wykonanie

wniosku. Organy Państwa Członkowskiego wzywającego oraz wezwanego mogą następnie uzgodnić dalsze działania do podjęcia w związku z wnioskiem, uzależniając – tam, gdzie to konieczne – takie działania od spełnienia określonych warunków.

4. Jeżeli można przewidzieć, że termin wyznaczony przez Państwo Członkowskie wzywające na wykonanie jego wniosku nie może być dotrzymany, oraz jeżeli powody, o których mowa w drugim zdaniu ustępu 2 wyraźnie wskazują, że jakiegokolwiek opóźnienie zaszkodzi w znaczący sposób postępowaniu prowadzonemu w Państwie Członkowskim wzywającym, organy Państwa Członkowskiego wezwanego niezwłocznie określą przewidywany czas niezbędny dla wykonania wniosku. Organy Państwa Członkowskiego wzywającego niezwłocznie wskażą, czy mimo to podtrzymują wniosek. Organy Państwa Członkowskiego wezwanego i wzywającego mogą następnie uzgodnić dalsze działania w związku z wnioskiem.

ARTYKUŁ 5

Przesyłanie i doręczanie dokumentów procesowych

1. Każde Państwo Członkowskie przesyła osobom znajdującym się na terytorium innego Państwa Członkowskiego przeznaczone dla nich dokumenty procesowe, bezpośrednio drogą pocztową.
2. Pisma procesowe mogą być przesyłane za pośrednictwem organów Państwa Członkowskiego wezwanego jedynie wówczas, jeżeli:
 - (a) adres osoby, dla której pismo jest przeznaczone, jest nieznany albo niepewny; lub
 - (b) właściwe przepisy proceduralne Państwa Członkowskiego wzywającego wymagają dowodu doręczenia dokumentu adresatowi, innego niż potwierdzenie odbioru, jakie można uzyskać przy doręczeniu drogą pocztową; lub
 - (c) nie można było doręczyć dokumentu drogą pocztową; lub
 - (d) Państwo Członkowskie wzywające ma uzasadnione powody, aby sądzić, iż przesłanie drogą pocztową będzie nieskuteczne lub jest nieprawidłowe.
3. Jeżeli istnieją podstawy, aby sądzić, że adresat nie rozumie języka, w którym sporządzono dokument, dokument ten - lub co najmniej jego istotne fragmenty - muszą

zostać przetłumaczone na język (lub jeden z języków) Państwa Członkowskiego, na terytorium którego znajduje się adresat. Jeżeli organ, który sporządził pismo wie, że adresat rozumie jedynie jakiś inny język, dokument lub co najmniej jego istotne fragmenty muszą zostać przetłumaczone na ten inny język.

4. Do wszelkich dokumentów dołącza się pouczenie o tym, że adresat może uzyskać od organu, który sporządził pismo, lub od innych organów w tym Państwie Członkowskim informacje dotyczące jego praw i obowiązków związanych z przesyłanym dokumentem. Postanowienia ustępu 3 stosują się także do tego pouczenia.

Niniejszy artykuł nie stanowi przeszkody dla stosowania postanowień art. 8, 9 oraz 12 Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej oraz postanowień art. 32, 34 oraz 35 Traktatu Beneluksu.

ARTYKUŁ 6

Przekazywanie wniosków o pomoc prawną

1. Wnioski o pomoc prawną oraz informacje przekazywane z własnej inicjatywy, o których mowa w art. 7, sporządza się na piśmie lub w jakikolwiek inny sposób umożliwiający uzyskanie pisemnego zapisu oraz pozwalający Państwu Członkowskiemu, które je otrzymuje, na stwierdzenie ich autentyczności. Wnioski przesyłane są bezpośrednio pomiędzy organami sądowymi właściwymi miejscowo do ich sporządzenia i wykonywania, odpowiedzi przesyła się w ten sam sposób, chyba że postanowienia niniejszego artykułu stanowią inaczej.

Wszelkie informacje kierowane przez Państwo Członkowskie w związku z postępowaniami przed sądami innego Państwa Członkowskiego, w rozumieniu art. 21 Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej oraz art. 42 Traktatu Beneluksu, mogą być przekazywane bezpośrednio między właściwymi organami sądowymi.

2. W szczególnych przypadkach ustęp 1 nie stanowi przeszkody dla przekazywania wniosków lub odpowiedzi na nie pomiędzy:
 - (a) organem centralnym Państwa Członkowskiego a organem centralnym innego Państwa Członkowskiego; lub

(b) organem sądowym jednego Państwa Członkowskiego a organem centralnym innego Państwa Członkowskiego.

3. Niezależnie od postanowień ustępu 1, w momencie składania oświadczenia, o którym mowa w art. 27 ust. 2, Zjednoczone Królestwo oraz Irlandia mogą oświadczyć, że wnioski oraz informacje powinny być przesyłane do nich, jak to zostało wskazane w oświadczeniu, za pośrednictwem ich organu centralnego. Te Państwa Członkowskie mogą w każdym czasie, poprzez złożenie nowego oświadczenia, ograniczyć zakres oświadczenia w celu nadania większej skuteczności postanowieniom ustępu 1. Uczynią to wówczas, gdy postanowienia o pomocy prawnej zawarte w Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen wejdą w życie w stosunku do tych Państw. Każde Państwo Członkowskie może stosować zasadę wzajemności w odniesieniu do oświadczeń wskazanych powyżej.
4. W nagłych przypadkach każdy wniosek o pomoc prawną może zostać przekazany za pośrednictwem Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej (Interpol) lub każdy inny organ właściwy na mocy przepisów przyjętych na podstawie Traktatu o Unii Europejskiej.
5. Jeżeli, w przypadku wniosków opartych na postanowieniach art. 12, 13 lub 14, w jednym Państwie Członkowskim organem właściwym jest organ sądowy lub organ centralny, a w drugim Państwie Członkowskim organem właściwym jest organ policji lub organ celny, wnioski oraz odpowiedzi na nie mogą być przesyłane bezpośrednio między tymi organami. W kontaktach tych postanowienia ustępu 4 stosuje się.
6. Jeżeli, w przypadku wniosków o pomoc prawną dotyczących postępowań, o których mowa w art. 3 ust. 1, w jednym Państwie Członkowskim organem właściwym jest organ sądowy lub organ centralny, a w drugim Państwie Członkowskim organem właściwym jest organ administracyjny, wnioski oraz odpowiedzi na nie mogą być przekazywane bezpośrednio między tymi organami.
7. Każde Państwo Członkowskie w momencie składania oświadczenia, o którym mowa w art. 27 ust. 2, może oświadczyć, że nie jest ono związane pierwszym zdaniem ustępu 5 lub ustępem 6 niniejszego artykułu, lub jednym i drugim, lub że będzie ono stosować te postanowienia jedynie pod pewnymi określonymi przez nie warunkami. Takie oświadczenie może zostać wycofane lub zmienione w każdym czasie.

8. Wnioski lub informacje wskazane poniżej, przekazywane są za pośrednictwem organów centralnych Państw Członkowskich:
- (a) wnioski o tymczasowe przekazanie lub tranzyt osób pozbawionych wolności, wskazane w art. 9 niniejszej Konwencji, w art. 11 Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej oraz w art. 33 Traktatu Beneluksu;
 - (b) zawiadomienia o skazaniach, o których mowa w art. 22 Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej oraz art. 43 Traktatu Beneluksu. Jednakże wnioski o odpisy orzeczeń skazujących oraz orzeczeń o zastosowaniu środków, o których mowa w art. 4 Protokołu dodatkowego do Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej, mogą być przekazywane bezpośrednio do właściwych organów.

ARTYKUŁ 7

Przekazywanie informacji z własnej inicjatywy

1. W granicach określonych przez ich prawo wewnętrzne, właściwe organy Państw Członkowskich mogą bez uprzedniego wniosku w tym zakresie, wymieniać informacje dotyczące przestępstw oraz naruszeń prawa wskazanych w art. 3 ust.1, których karanie lub ściganie należy w momencie przekazywania informacji do właściwości organu, który je otrzymuje.
2. Organ przekazujący informacje może, zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym, poddać wykorzystanie tych informacji przez organ, który je otrzymuje, określonym warunkom.
3. Organ, który otrzymuje informacje, związany jest tymi warunkami.

TYTUŁ II

WNIOSKI DOTYCZĄCE SZCZEGÓLNYCH FORM POMOCY PRAWNEJ

ARTYKUŁ 8

Zwrot

1. Na wniosek Państwa Członkowskiego wzywającego oraz bez naruszenia praw osób trzecich działających w dobrej wierze, Państwo Członkowskie wezwane może przekazać przedmioty uzyskane w sposób niezgodny z prawem do dyspozycji Państwa wzywającego w celu zwrócenia tych przedmiotów ich właścicielowi.
2. Stosując postanowienia art. 3 oraz 6 Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej oraz art. 24 ust. 2 i art. 29 Traktatu Beneluksu, Państwo Członkowskie wezwane może, zarówno przed, jak i po przekazaniu przedmiotów Państwu Członkowskiemu wzywającemu, zrzec się ich zwrotu, jeżeli ułatwi to odzyskanie przedmiotów przez ich właściciela. Prawa osób trzecich działających w dobrej wierze nie mogą zostać naruszone.
3. W przypadku zrzeczenia się zwrotu przedmiotów przed ich przekazaniem Państwu Członkowskiemu wzywającemu, Państwo Członkowskie wezwane nie będzie powoływać się na żadne prawo o charakterze zabezpieczenia ani prawo wynikające z prawa podatkowego lub celnego, odnoszące się do tych przedmiotów.

Zrzeczenie się, o którym mowa w ustępie 2 nie ogranicza prawa Państwa Członkowskiego wezwanego do pobrania od właściciela podatków lub opłat celnych.

ARTYKUŁ 9

Tymczasowe przekazanie osób pozbawionych wolności dla potrzeb śledztwa

1. W wypadku porozumienia pomiędzy właściwymi organami zainteresowanych Państw Członkowskich, Państwo Członkowskie, które wniosło o przeprowadzenie czynności śledztwa, wymagającej obecności osoby, która jest pozbawiona wolności na jego własnym terytorium, może tymczasowo przekazać tę osobę na terytorium Państwa Członkowskiego, gdzie czynność ta ma być przeprowadzona.
2. Porozumienie określa warunki tymczasowego przekazania osoby i termin, w jakim osoba ta ma zostać odesłana na terytorium Państwa Członkowskiego wzywającego.
3. Jeżeli zgoda osoby pozbawionej wolności na jej przekazanie jest wymagana, oświadczenie zawierające zgodę lub jego kopia są niezwłocznie dostarczane Państwu Członkowskiemu wezwanemu.

4. Okres pozbawienia wolności na terytorium Państwa Członkowskiego wezwanego wlicza się do okresu, w jakim osoba ta jest lub będzie pozbawiona wolności na terytorium Państwa Członkowskiego wzywającego.
5. Postanowienia art. 11 ust. 2 i 3 oraz art. 12 i 20 Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej stosują się *mutatis mutandis* do niniejszego artykułu.
6. W momencie składania oświadczenia, o którym mowa w art. 27 ust. 2, każde Państwo Członkowskie może oświadczyć, że dla wykonania porozumienia, o którym mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, wymagana będzie zgoda, o której mowa w ustępie 3 niniejszego artykułu, lub będzie ona wymagana pod pewnymi warunkami określonymi w oświadczeniu.

ARTYKUŁ 10

Przesłuchanie w formie videokonferencji

1. Jeżeli osoba znajdująca się na terytorium jednego Państwa Członkowskiego ma zostać przesłuchana w charakterze świadka lub biegłego przez organy sądowe innego Państwa Członkowskiego, to ostatecznie Państwo – jeżeli nie jest wskazane lub możliwe, aby osoba ta stawiła się osobiście na jego terytorium – może wnosić, aby przesłuchanie odbyło się w formie videokonferencji, zgodnie z postanowieniami ustępów 2 - 8.
2. Państwo Członkowskie wezwane wyraża zgodę na przesłuchanie w formie videokonferencji pod warunkiem, że zastosowanie tej metody nie jest sprzeczne z podstawowymi zasadami jego porządku prawnego oraz pod warunkiem, że dysponuje ono środkami technicznymi umożliwiającymi przeprowadzenie tego typu przesłuchania. Jeżeli Państwo Członkowskie wezwane nie posiada środków technicznych pozwalających na przeprowadzenie videokonferencji, Państwo Członkowskie wzywające może, za zgodą Państwa Członkowskiego wezwanego, środki takie udostępnić.
3. Wnioski o przesłuchanie w formie videokonferencji powinny zawierać, oprócz informacji o których mowa w art. 14 Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych oraz w art. 37 Traktatu Beneluksu, wskazanie przyczyny, dla której nie jest pożądane lub możliwe osobiste stawiennictwo świadka lub biegłego, oraz wskazanie nazwy organu sądowego i osób, które będą prowadziły przesłuchanie.

4. Organ sądowy Państwa Członkowskiego wezwanego kieruje wezwaniem do osoby, której wniosek dotyczy, w sposób zgodny ze swoim prawem wewnętrznym.
5. Do przesłuchania w formie videokonferencji zastosowanie mają następujące zasady:
 - (a) przesłuchanie odbywa się w obecności organu sądowego Państwa Członkowskiego wezwanego, w razie potrzeby z udziałem tłumacza; organ ten jest odpowiedzialny również za potwierdzenie tożsamości osoby przesłuchiwanej i przestrzeganie podstawowych zasad porządku prawnego Państwa Członkowskiego wezwanego. Jeżeli organ sądowy Państwa Członkowskiego wezwanego uzna, że w trakcie przesłuchania nie są przestrzegane podstawowe zasady porządku prawnego Państwa Członkowskiego wezwanego, podejmie natychmiast stosowne działania mające na celu zapewnienie, aby przesłuchanie było kontynuowane zgodnie z wyżej wymienionymi zasadami;
 - (b) właściwe organy Państwa Członkowskiego wzywającego i wezwanego uzgodnią, w stosownych wypadkach, jakie środki należy podjąć w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobie przesłuchiwanej;
 - (c) przesłuchanie jest prowadzone bezpośrednio przez organ sądowy Państwa Członkowskiego wzywającego lub pod jego kierunkiem, zgodnie z jego prawem wewnętrznym;
 - (d) na wniosek Państwa Członkowskiego wzywającego lub osoby przesłuchiwanej Państwo Członkowskie wezwane zapewni, aby osoba przesłuchiwana mogła skorzystać z pomocy tłumacza, jeżeli zaistnieje taka potrzeba;
 - (e) osoba przesłuchiwana może powoływać się na prawo do odmowy składania zeznań, które przysługiwałyby jej bądź na podstawie prawa Państwa Członkowskiego wezwanego bądź Państwa Członkowskiego wzywającego;
6. Bez uszczerbku dla jakichkolwiek środków uzgodnionych w celu zapewnienia ochrony osób, organ sądowy Państwa Członkowskiego wezwanego sporządza protokół z przesłuchania, zawierający oznaczenie daty i miejsca przesłuchania, wskazanie tożsamości osoby przesłuchiwanej, tożsamości i charakteru, w jakim występowały inne osoby uczestniczące w przesłuchaniu reprezentujące Państwo Członkowskie wezwane, ewentualne informacje o zaprzysiężeniu i opis warunków technicznych, w jakich

przesłuchanie się odbyło. Właściwy organ Państwa Członkowskiego wezwanego przekazuje ten dokument właściwemu organowi Państwa Członkowskiego wzywającego.

7. Koszty ustanowienia łączy video, koszty związane z obsługą łączy video w Państwie Członkowskim wezwanym, wynagrodzenie zapewnionych przez nie tłumaczy oraz należności świadków i biegłych, jak również koszty ich podróży na terytorium Państwa Członkowskiego wezwanego podlegają zwrotowi przez Państwo Członkowskie wzywające Państwu Członkowskiemu wezwanemu, chyba że to ostatnie odstąpi od wymogu zwrotu wszystkich lub niektórych z tych wydatków.
8. Każde Państwo Członkowskie podejmie konieczne środki, aby w razie gdy świadkowie lub biegli przesłuchiwni na jego terytorium, zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu, odmawiają złożenia zeznań, chociaż nie przysługuje im takie prawo lub składają fałszywe zeznania, prawo tego Państwa stosowało się tak, jakby przesłuchanie odbywało się w ramach postępowania krajowego.
9. Państwa Członkowskie mogą, o ile uznają to za stosowne i za zgodą ich właściwych organów sądowych, stosować postanowienia niniejszego artykułu również do przesłuchań w formie videokonferencji oskarżonego lub podejrzanego. W tym wypadku decyzje o przeprowadzeniu videokonferencji i sposobie jej przeprowadzenia powinny być przedmiotem porozumienia zawartego między zainteresowanymi Państwami Członkowskimi i być zgodne z przepisami ich prawa wewnętrznego oraz z instrumentami międzynarodowymi obowiązującymi w tym zakresie, w tym Europejską Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950r.

Każde Państwo Członkowskie, przy składaniu oświadczenia, o którym mowa w art. 27 ust. 2, może oświadczyć, że nie będzie stosowało pierwszego akapitu. Takie oświadczenie może zostać wycofane w każdym czasie. Przesłuchania mogą być przeprowadzane jedynie za zgodą oskarżonego lub podejrzanego. Zasady, jakie mogą okazać się niezbędne dla ochrony praw oskarżonego lub podejrzanego, zostaną przyjęte przez Radę w formie wiążącego instrumentu prawnego.

ARTYKUŁ 11

Przesłuchanie świadków oraz biegłych w formie konferencji telefonicznej

1. Jeżeli osoba znajdująca się na terytorium jednego Państwa Członkowskiego ma zostać przesłuchana w charakterze świadka lub biegłego przez organy sądowe innego Państwa Członkowskiego, to ostatnie Państwo, jeżeli możliwość taką przewiduje jego prawo wewnętrzne, może wnosić o udzielenie przez pierwsze Państwo Członkowskie pomocy w postaci przeprowadzenia przesłuchania w formie konferencji telefonicznej, zgodnie z postanowieniami ustępów 2 - 5.
2. Przesłuchanie w formie konferencji telefonicznej może odbyć się jedynie wtedy, gdy świadek lub biegły wyrażą zgodę na przeprowadzenie przesłuchania w tej formie.
3. Państwo Członkowskie wezwane wyraża zgodę na przesłuchanie w formie konferencji telefonicznej, jeżeli nie jest to sprzeczne z podstawowymi zasadami jego porządku prawnego.
4. Wniosek o przesłuchanie w formie konferencji telefonicznej, oprócz informacji o których mowa w art. 14 Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych oraz art. 37 Traktatu Beneluksu, powinien zawierać nazwę organu sądowego oraz nazwiska osób, które będą prowadziły przesłuchanie, jak również informację, że świadek lub biegły wyrażają gotowość do wzięcia udziału w przesłuchaniu w formie konferencji telefonicznej.
5. Praktyczne warunki przeprowadzenia przesłuchania są ustalane w porozumieniach zawieranych przez zainteresowane Państwa Członkowskie. Wyrażając zgodę na te warunki, wezwane Państwo Członkowskie zobowiązuje się do:
 - (a) zawiadomienia świadka lub biegłego o czasie i miejscu przesłuchania;
 - (b) zapewnienia potwierdzenia tożsamości świadka lub biegłego;
 - (c) potwierdzenia, że świadek lub biegły wyrażają zgodę na przesłuchanie w formie konferencji telefonicznej.

Państwo Członkowskie wezwane może uzależnić wyrażenie zgody od stosowania w całości lub w części postanowień art. 10 ust. 5 i 8. O ile nie uzgodniono inaczej, zastosowanie mają *mutatis mutandis* postanowienia art. 10 ust. 7.

ARTYKUŁ 12

Dostawy niejawnie nadzorowane

1. Każde Państwo Członkowskie zobowiązuje się do wyrażenia zgody na prowadzenie na jego terytorium dostaw niejawnie nadzorowanych na wniosek innego Państwa Członkowskiego w ramach prowadzonego postępowania karnego dotyczącego przestępstw mogących podlegać ekstradycji.
2. Decyzja o prowadzeniu dostaw niejawnie nadzorowanych jest podejmowana w każdym indywidualnym przypadku przez właściwe organy Państwa Członkowskiego wezwanego, z poszanowaniem jego prawa wewnętrznego.
3. Dostawy niejawnie nadzorowane prowadzone są zgodnie z procedurami Państwa Członkowskiego wezwanego. Uprawnienie do działania, kierowania i kontrolowania operacji należy do właściwych organów tego Państwa Członkowskiego.

ARTYKUŁ 13

Wspólne zespoły śledcze

1. Właściwe organy co najmniej dwóch Państw Członkowskich mogą na podstawie porozumienia utworzyć wspólny zespół śledczy dla realizacji ściśle określonego celu i na czas określony, z możliwością przedłużenia za zgodą wszystkich stron, dla prowadzenia czynności w ramach postępowania karnego w jednym lub kilku Państwach Członkowskich ustanawiających taki zespół. Skład zespołu ustala się w porozumieniu.

Wspólny zespół śledczy może zostać utworzony w szczególności gdy:

- a) w ramach postępowania karnego prowadzonego przez jedno z Państw Członkowskich należy przeprowadzić trudne i wymagające uruchomienia znacznych środków czynności śledcze dotyczące również innych Państw Członkowskich;
- b) kilka Państw prowadzi postępowania karne dotyczące przestępstw, w związku z którymi konieczne jest prowadzenie skoordynowanych i uzgodnionych działań na terytoriach zainteresowanych Państw Członkowskich.

Wniosek o utworzenie wspólnego zespołu śledczego może zostać złożony przez którekolwiek z zainteresowanych Państw Członkowskich. Zespół tworzy się na terytorium

jednego z Państw Członkowskich, gdzie będą prowadzone czynności postępowania karnego.

2. Oprócz informacji wymienionych w odpowiednich postanowieniach art. 14 Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej i art. 37 Traktatu Beneluksu, wnioski o ustanowienie wspólnego zespołu śledczego powinny zawierać propozycje składu takiego zespołu.
3. Wspólny zespół śledczy działa na terytorium Państw Członkowskich ustanawiających zespół na następujących warunkach ogólnych:
 - a) zespołem kieruje uczestniczący w danym postępowaniu karnym reprezentant organu prowadzącego to postępowanie na terytorium Państwa Członkowskiego gdzie zespół prowadzi działania. Kierujący zespołem działa w granicach swoich uprawnień przysługujących mu zgodnie z prawem wewnętrznym;
 - b) zespół prowadzi swoje działania zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, na którego terytorium działa. Członkowie zespołu wykonują swoje zadania pod kierunkiem osoby wymienionej pod literą a), z uwzględnieniem warunków określonych przez ich własne organy w porozumieniu o utworzeniu zespołu;
 - c) Państwo Członkowskie, na którego terytorium działa zespół, podejmuje niezbędne działania organizacyjne dla umożliwienia mu tego działania.
4. W rozumieniu niniejszego artykułu członkowie wspólnego zespołu śledczego pochodzący z Państw Członkowskich innych niż Państwo Członkowskie, na którego terytorium zespół działa, określani są jako „członkowie oddelegowani” do zespołu.
5. Oddelegowani członkowie wspólnego zespołu śledczego są uprawnieni do obecności przy prowadzonych czynnościach śledczych na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym działa zespół. Jednakże ze szczególnych powodów kierujący zespołem może postanowić inaczej, zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, na którego terytorium działa zespół.
6. Kierujący zespołem, zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego na terytorium którego działa zespół, może powierzyć oddelegowanym członkom wspólnego zespołu śledczego przeprowadzenie pewnych czynności śledczych, jeżeli zostało to zatwierdzone przez

właściwe organy Państwa Członkowskiego, na terytorium której zespół działa oraz delegującego Państwa Członkowskiego.

7. W przypadku, gdy dla potrzeb wspólnego zespołu śledczego niezbędne jest podjęcie działań na terytorium jednego z Państw Członkowskich współtworzących zespół, członkowie zespołu oddelegowani przez to Państwo Członkowskie mogą zwrócić się do właściwych organów swojego państwa o podjęcie takich działań. Działania takie będą traktowane przez to Państwo Członkowskie na warunkach, jakie miałyby zastosowanie, gdyby wystąpiono o nie w ramach postępowania krajowego.
8. W przypadku, gdy wspólny zespół śledczy potrzebuje pomocy jednego z Państw Członkowskich, innego niż Państwa Członkowskie, które ustanowiły zespół lub Państwa trzeciego, wniosek o udzielenie pomocy może zostać złożony przez właściwe organy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium zespół działa, odpowiednim organom danego Państwa, zgodnie z odpowiednimi instrumentami prawnymi lub uzgodnieniami.
9. Członek oddelegowany do wspólnego zespołu śledczego może, zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym oraz w granicach swoich kompetencji, dostarczyć zespołowi informacji jakimi dysponuje Państwo Członkowskie, które go oddelegowała do prowadzenia czynności w ramach zespołu.
10. Informacje uzyskane zgodnie z prawem przez członka lub członka oddelegowanego w ramach udziału we wspólnym zespole śledczym, niedostępne dla właściwych organów zainteresowanych Państw Członkowskich w inny sposób, mogą zostać wykorzystane w następujących celach:
 - (a) w celach, dla jakich zespół został ustanowiony;
 - (b) w celu ujawniania, prowadzenia czynności śledczych i ścigania innych przestępstw, pod warunkiem wcześniejszego uzyskania zgody Państwa członkowskiego, na terytorium którego informację uzyskano. Państwo to może odmówić udzielenia zgody jedynie w przypadkach, w których takie wykorzystanie informacji stanowiłoby zagrożenie dla postępowań karnych prowadzonych na terytorium tego Państwa Członkowskiego lub w których to Państwo Członkowskie mogłoby odmówić udzielenia pomocy;

- (c) dla zapobieżenia bezpośredniemu i poważnemu zagrożeniu dla bezpieczeństwa publicznego oraz, bez uszczerbku postanowień pod lit. b), jeżeli następnie zostanie wszczęte postępowanie karne;
- (d) w innych celach w zakresie uzgodnionym przez Państwa Członkowskie tworzące zespół.

11. Postanowienia niniejszego artykułu nie naruszają innych istniejących postanowień czy uzgodnień dotyczących tworzenia lub działania wspólnych zespołów śledczych.

12. W zakresie, w jakim dopuszcza to prawo zainteresowanych Państw Członkowskich lub postanowienia jakiegokolwiek instrumentu prawnego znajdującego zastosowanie pomiędzy nimi, można dokonywać uzgodnień przewidujących uczestnictwo w działaniach zespołu osób innych niż przedstawiciele właściwych organów Państw Członkowskich, które tworzą wspólny zespół śledczy. Osobami tymi mogą być np. funkcjonariusze organów powołanych na podstawie Traktatu o Unii Europejskiej. W odniesieniu do tych osób nie mają zastosowania uprawnienia przysługujące członkom i członkom oddelegowanym do zespołu na mocy niniejszego artykułu, chyba że porozumienie w wyraźny sposób stanowi inaczej.

ARTYKUŁ 14

Operacje pod przykryciem

1. Państwo Członkowskie wezwane oraz Państwo Członkowskie wzywające mogą uzgodnić udzielanie sobie wzajemnej pomocy w prowadzeniu postępowań karnych przez funkcjonariuszy działających pod przykryciem lub pod fałszywą tożsamością (operacja pod przykryciem).
2. Właściwe organy Państwa Członkowskiego wezwanego podejmują decyzję w przedmiocie wniosku w każdej konkretnej sprawie, biorąc pod uwagę jego prawo krajowe i procedury. Oba Państwa Członkowskie uzgadniają, z uwzględnieniem ich prawa krajowego i procedur, czas trwania operacji pod przykryciem, szczegółowe warunki jej prowadzenia oraz status prawny funkcjonariuszy ją prowadzących.
3. Operacje pod przykryciem są prowadzone zgodnie z prawem krajowym i procedurami Państwa Członkowskiego, na terytorium którego są one prowadzone. Zainteresowane

Państwa Członkowskie współdziałają w celu zapewnienia przygotowania i prowadzenia operacji pod przykryciem oraz w celu podjęcia środków zapewniających bezpieczeństwo funkcjonariuszom działającym pod przykryciem lub pod fałszywą tożsamością.

4. W momencie składania oświadczenia, o którym mowa w art. 27 ust. 2, każde Państwo Członkowskie może oświadczyć, że nie jest związane niniejszym artykułem. Takie oświadczenie może zostać wycofane w każdym czasie.

ARTYKUŁ 15

Odpowiedzialność karna funkcjonariuszy

W odniesieniu do przestępstw popełnionych w czasie wykonywania działań określonych w art. 12, 13 i 14 wobec lub przez funkcjonariuszy Państwa Członkowskiego innego niż Państwo Członkowskie, na którego terytorium zespół prowadzi działania, funkcjonariuszy tych traktuje się na takich samych zasadach, jak funkcjonariuszy Państwa Członkowskiego, na terytorium którego zespół prowadzi działania.

ARTYKUŁ 16

Odpowiedzialność cywilna funkcjonariuszy

1. W sytuacji, gdy zgodnie z postanowieniami art. 12, 13 i 14 funkcjonariusze Państwa Członkowskiego prowadzą działania na terytorium innego Państwa Członkowskiego, pierwsze z tych Państw Członkowskich ponosi odpowiedzialność za wszelkie szkody spowodowane przez funkcjonariuszy podczas prowadzenia działań, zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, na którego terytorium te działania miały miejsce.
2. Państwo Członkowskie, na którego terytorium zostały wyrządzone szkody, o których mowa w ustępie 1, zobowiązane jest do ich naprawienia na warunkach mających zastosowanie do szkód spowodowanych przez jego własnych funkcjonariuszy.
3. Państwo Członkowskie, którego funkcjonariusze wyrządzili komukolwiek szkodę na terytorium innego Państwa Członkowskiego, zwraca temu ostatniemu Państwu w całości wszelkie sumy wypłacone na rzecz poszkodowanych lub innych osób uprawnionych.
4. Bez uszczerbku dla wykonywania swoich praw wobec osób trzecich i z wyjątkiem przewidzianym w ustępie 3, żadne z Państw Członkowskich w wypadku określonym

w ustępie 1 nie będzie domagać się od drugiego Państwa Członkowskiego odszkodowania za szkody, które poniosło.

TYTUŁ III

PRZECHWYTYWANIE PRZEKAZÓW TELEKOMUNIKACYJNYCH

ARTYKUŁ 17

Organy właściwe do zarządzenia przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych

Dla celów stosowania postanowień art. 18, 19 oraz 20, "właściwy organ" oznacza organ sądowy, lub – w przypadku, gdy organy sądowe nie są właściwe w dziedzinie, której dotyczą powyższe postanowienia – równorzędny właściwy organ, określony zgodnie z art. 24 ust. 1 lit. e), działający dla celów postępowania karnego.

ARTYKUŁ 18

Wnioski o przechwytywanie przekazów telekomunikacyjnych

1. Dla celów postępowania karnego, właściwy organ Państwa Członkowskiego wzywającego, zgodnie z wymogami swojego prawa wewnętrznego, może złożyć do właściwego organu w Państwie Członkowskim wezwanym wniosek o:
 - (a) przechwycenie oraz bezpośrednie przekazanie Państwu Członkowskiemu wzywającemu przekazów telekomunikacyjnych; lub
 - (b) przechwycenie, zarejestrowanie, a następnie przekazanie Państwu Członkowskiemu wzywającemu zapisu przekazu telekomunikacyjnego.
2. Wnioski na podstawie ustępu 1 mogą być składane w związku z korzystaniem ze środków łączności telekomunikacyjnej przez podmiot, którego przekazy telekomunikacyjne mają być przechwytywane, jeżeli podmiot ten znajduje się:

- (a) w Państwie Członkowskim wzywającym, a Państwo Członkowskie wzywające potrzebuje pomocy technicznej ze strony Państwa Członkowskiego wezwanego dla przechwycenia przekazu telekomunikacyjnego tego podmiotu;
 - (b) w Państwie Członkowskim wezwanym, a przekaz telekomunikacyjny tego podmiotu można przechwycić w tym Państwie Członkowskim;
 - (c) w Państwie Członkowskim trzecim, które zostało poinformowane zgodnie z art. 20 ust. 2 lit. a), a Państwo Członkowskie wzywające potrzebuje pomocy technicznej ze strony Państwa Członkowskiego wezwanego dla przechwycenia przekazu telekomunikacyjnego tego podmiotu.
3. W drodze derogacji art. 14 Europejskiej Konwencji o wzajemnej pomocy oraz art. 37 Traktatu Beneluksu, wnioski składane na podstawie niniejszego artykułu powinny zawierać następujące informacje:
- (a) określenie organu składającego wniosek;
 - (b) potwierdzenie wydania, w związku z postępowaniem karnym, postanowienia lub nakazu legalnego przechwytywania;
 - (c) informacje mające na celu zidentyfikowanie podmiotu, którego przekazy telekomunikacyjne mają być przechwytywane;
 - (d) określenie działań przestępczych będących przedmiotem postępowania;
 - (e) pożądaný okres, przez który przechwytywanie ma się odbywać; oraz
 - (f) jeżeli jest to możliwe, wskazanie dostatecznych dla wykonania wniosku danych technicznych, w szczególności numeru połączenia do odpowiedniej sieci.
4. W przypadku wniosku składanego na podstawie ustępu 2 lit. b), powinien on również zawierać zwięzły opis stanu faktycznego. Państwo Członkowskie wezwane może wymagać wszelkich dodatkowych informacji niezbędnych dla umożliwienia mu dokonania oceny, czy wnioskowane działanie zostałyby przez nie podjęte w podobnej sprawie krajowej.

5. Państwo Członkowskie wezwane zobowiązuje się do uwzględnienia wniosków składanych na podstawie ustępu 1 lit. a):
 - (a) w przypadku wniosku złożonego na podstawie ustępu 2 lit. a) i c) - po dostarczeniu mu informacji określonych w ustępie 3. Państwo Członkowskie wezwane może zezwolić na realizację przechwytywania bez dalszych formalności;
 - (b) w przypadku wniosku złożonego na podstawie ustępu 2 lit. b) - po dostarczeniu mu informacji określonych w ustępach 3 i 4 oraz jeżeli wnioskowane działania zostałyby przez nie podjęte w podobnej sprawie krajowej. Państwo Członkowskie wezwane może uzależnić swoją zgodę od jakichkolwiek warunków, które musiałyby zostać spełnione w podobnej sprawie krajowej.
6. W sytuacji, gdy bezpośrednie przekazanie nie jest możliwe, Państwo Członkowskie wezwane zobowiązuje się do uwzględnienia wniosków składanych na podstawie ustępu 1 lit. b) po dostarczeniu mu informacji określonych w ustępach 3 i 4 oraz jeżeli wnioskowane działania zostałyby podjęte przez nie w podobnej sprawie krajowej. Państwo Członkowskie wezwane może uzależnić swoją zgodę od jakichkolwiek warunków, które musiałyby zostać spełnione w podobnej sprawie krajowej.
7. W momencie składania zawiadomienia przewidzianego w art. 27 ust. 2, każde z Państw Członkowskich może oświadczyć, że postanowienia ustępu 6 są dla niego wiążące jedynie wówczas, gdy nie jest w stanie zapewnić bezpośredniego przekazania. W takim przypadku inne Państwa Członkowskie mogą stosować zasadę wzajemności.
8. Przy składaniu wniosku na podstawie ustępu 1 lit. b), Państwo Członkowskie wzywające, o ile ma szczególny powód do tego, może wystąpić o transkrypcję zapisu. Państwo Członkowskie wezwane rozpozna takie wnioski zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym i procedurami.
9. Państwa Członkowskie otrzymujące informacje dostarczane na mocy ustępów 3 i 4 traktują te informacje jako poufne, zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym.

ARTYKUŁ 19

Przechwytywanie przekazów telekomunikacyjnych na własnym terytorium za pośrednictwem dostawców usług

1. Państwa Członkowskie zapewnią, aby systemy usług telekomunikacyjnych, które działają na ich terytoriach poprzez stację naziemną, a które dla potrzeb zgodnego z prawem przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych podmiotu znajdującego się w innym Państwie Członkowskim nie są bezpośrednio dostępne z terytorium tego ostatniego Państwa, mogły być bezpośrednio dostępne na potrzeby legalnego przechwytywania przekazów przez to Państwo Członkowskie za pośrednictwem wyznaczonego dostawcy usług działającego na jego terytorium.
2. W przypadku określonym w ustępie 1, właściwe organy Państwa Członkowskiego mogą, dla celów postępowania karnego, zgodnie z mającym zastosowanie jego prawem wewnętrznym i pod warunkiem, że podmiot, którego przekaz jest przechwytywany, znajduje się w tym Państwie Członkowskim, dokonywać przechwycenia przekazu telekomunikacyjnego za pośrednictwem wyznaczonego operatora działającego na jego terytorium bez angażowania Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się stacja naziemna.
3. Ustęp 2 stosuje się również, jeżeli przechwytywanie ma być prowadzone na podstawie wniosku opartego na art. 18 ust.2 lit. b).
4. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie stanowi dla Państwa Członkowskiego przeszkody uniemożliwiającej zwrócenie się do innego Państwa Członkowskiego, na którego terytorium znajduje się stacja naziemna, z wnioskiem o legalne przechwytywanie przekazów telekomunikacyjnych w oparciu o postanowienia art. 18, w szczególności, jeżeli w Państwie wzywającym nie ma żadnego pośrednika.

ARTYKUŁ 20

Przechwytywanie przekazów telekomunikacyjnych bez pomocy technicznej innego Państwa Członkowskiego

1. Bez uszczerbku dla ogólnych zasad prawa międzynarodowego oraz postanowień art. 18 ust. 2 lit. c), zobowiązania wynikające z niniejszego artykułu stosują się do decyzji o przechwytywaniu przekazów telekomunikacyjnych wydanych lub zatwierdzonych przez właściwy organ Państwa Członkowskiego w toku postępowania karnego prowadzonego w związku z popełnieniem konkretnego przestępstwa,

włącznie z usiłowaniami, o ile usiłowanie jest karalne zgodnie z prawem wewnętrznym, w celu zidentyfikowania, zatrzymania, oskarżenia, przeprowadzenia postępowania lub osądzenia osób odpowiedzialnych.

2. W sytuacji gdy właściwy organ jednego Państwa Członkowskiego, które dokonuje przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych („Państwo Członkowskie przechwytyjące”), zatwierdził, dla celów postępowania karnego, przechwytywanie przekazów telekomunikacyjnych i gdy adres telekomunikacyjny podmiotu wskazanego w decyzji o przechwytywaniu jest używany na terytorium innego Państwa Członkowskiego („Państwo Członkowskie zawiadamiane”), którego pomoc techniczna nie jest konieczna dla prowadzenia tego przechwytywania, Państwo Członkowskie przechwytyjące zawiadamia Państwo Członkowskie zawiadamiane o przechwytywaniu:
 - a) przed przechwytywaniem, w przypadku gdy wie ono już w momencie wydawania decyzji o przechwytywaniu, że podmiot znajduje się na terytorium Państwa Członkowskiego zawiadamianego;
 - b) w innych przypadkach, niezwłocznie po tym gdy dowie się ono, że podmiot, którego przekazy są przekazywane, znajduje się na terytorium Państwa zawiadamianego.
3. Informacje podlegające przekazaniu przez Państwo Członkowskie przechwytyjące powinny w szczególności:
 - a) wskazywać organ, który nakazał przechwytywanie;
 - b) potwierdzać, że decyzja o legalnym przechwytywaniu została wydana w związku z postępowaniem karnego;
 - c) zawierać informacje pozwalające na identyfikację podmiotu, którego przekazy mają być przechwytywane;
 - d) wskazywać przestępstwo, którego dotyczy postępowanie karne;
 - e) wskazywać przypuszczalny czas trwania przechwytywania.
4. W przypadku, gdy Państwo Członkowskie otrzyma zawiadomienie zgodnie z ustępami 2 i 3 stosuje się następujące uregulowania:
 - a) po otrzymaniu informacji wskazanych w ustępie 3, właściwy organ Państwa Członkowskiego zawiadamianego, niezwłocznie, ale najpóźniej w ciągu 96 godzin, udzieli odpowiedzi Państwu Członkowskiemu przechwytyjącemu, biorąc pod uwagę możliwość:

- (i) zezwolenia na rozpoczęcie lub kontynuowanie przechwytywania. Państwo Członkowskie zawiadamiane może uzależnić swoją zgodę od jakiegokolwiek warunku, który musiałby zostać spełniony w przypadku podobnej sprawy krajowej;
 - (ii) przedstawienia żądania, aby przechwytywanie nie było rozpoczynane lub aby zostało przerwane, jeżeli nie byłoby ono dopuszczalne na podstawie prawa krajowego Państwa Członkowskiego zawiadamianego lub z przyczyn, o których mowa w art. 2 Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej. Jeżeli Państwo członkowskie zawiadamiane przedstawi takie żądanie, powinno ono je uzasadnić na piśmie;
 - (iii) przedstawienia żądania, aby w przypadkach wskazanych w punkcie (ii) informacje przechwycone od podmiotu w czasie, gdy ten znajdował się na jego terytorium, nie były wykorzystywane lub mogły zostać wykorzystane jedynie na warunkach, jakie ono wskaże. Państwo Członkowskie zawiadamiane poinformuje Państwo Członkowskie przechwytyjące o przyczynach uzasadniających wymienione warunki;
- b) Do czasu podjęcia decyzji przez Państwo Członkowskie zawiadamiane zgodnie z lit. a) pkt. (i) lub (ii), Państwo Członkowskie przechwytyjące:
- (i) może kontynuować przechwytywanie, i
 - (ii) nie może wykorzystywać informacji już przechwyconych, chyba że:
 - zainteresowane Państwa Członkowskimi uzgodniły inaczej; lub
 - zachodzi potrzeba podjęcia pilnych działań w celu zapobieżenia bezpośredniemu i poważnemu zagrożeniu dla bezpieczeństwa publicznego. Państwo Członkowskie zawiadamiane zostanie poinformowane o wykorzystaniu informacji oraz przyczynach uzasadniających takie działanie.
- c) Państwo Członkowskie zawiadamiane może żądać przedstawienia zwięzłego opisu stanu faktycznego oraz wszelkich innych informacji niezbędnych do podjęcia decyzji, czy przechwytywanie byłoby dopuszczalne w podobnej sprawie krajowej. Taki wniosek nie narusza stosowania litery b), chyba że Państwo Członkowskie zawiadamiane i Państwo Członkowskie przechwytyjące uzgodniły inaczej.
- d) Państwa Członkowskie podejmą niezbędne działania w celu zapewnienia, aby odpowiedź została udzielona w ciągu 96 godzin. W tym celu wyznaczą punkty

kontaktowe, dostępne przez całą dobę i wskażą je w oświadczeniu składanym na podstawie art. 24 ustęp 1 pkt e).

5. Państwo Członkowskie zawiadamiane traktuje informacje przekazane w trybie ustępu 3 jako poufne, zgodnie z prawem wewnętrznym.
6. Jeżeli Państwo Członkowskie przechwytyjące uważa, że informacje, które mają zostać przekazane w trybie ustępu 3, należą do kategorii informacji szczególnie delikatnych, mogą one być przekazane właściwemu organowi za pośrednictwem szczególnego organu, jeżeli zostało to uzgodnione w stosunkach dwustronnych między zainteresowanymi Państwami Członkowskimi.
7. W momencie składania zawiadomienia na podstawie art. 27 ust. 2 lub w każdym późniejszym czasie Państwo Członkowskie może złożyć oświadczenie, że nie będzie konieczne przekazywanie mu informacji dotyczących przechwytywania, przewidzianych w niniejszym artykule.

ARTYKUŁ 21

Pokrywanie kosztów naliczanych przez operatorów telekomunikacyjnych

Koszty ponoszone przez operatorów telekomunikacyjnych lub dostawców usług przy wykonywaniu wniosków zgodnie z art. 18 są pokrywane są przez Państwo Członkowskie wzywające.

ARTYKUŁ 22

Uzgodnienia dwustronne

Żadne z postanowień niniejszego Tytułu nie wyklucza dokonywania jakichkolwiek dwustronnych lub wielostronnych uzgodnień pomiędzy Państwami Członkowskimi zawieranych w celu ułatwienia wykorzystywania obecnych oraz przyszłych możliwości technicznych w zakresie legalnego przechwytywania przekazów telekomunikacyjnych.

TYTUŁ IV

ARTYKUŁ 23

Ochrona danych osobowych

1. Dane osobowe przekazane na mocy niniejszej Konwencji mogą być wykorzystane przez Państwo Członkowskie, któremu zostały one przekazane, do:
 - (a) celów postępowań, do których stosuje się niniejszą Konwencję;
 - (b) innych postępowań sądowych oraz administracyjnych związanych bezpośrednio z postępowaniami, o których mowa w lit. a);
 - (c) zapobieżenia bezpośredniemu i poważnemu zagrożeniu dla bezpieczeństwa publicznego;
 - (d) jakiegokolwiek innego celu, jedynie za wcześniejszą zgodą Państwa Członkowskiego, które przekazało dane, chyba że zainteresowane Państwo Członkowskie uzyskało zgodę osoby, której dane te dotyczą.
2. Niniejszy artykuł ma również zastosowanie w odniesieniu do danych osobowych, które nie zostały przekazane, lecz zostały uzyskane w inny sposób w związku ze stosowaniem niniejszej Konwencji.
3. W konkretnej sprawie Państwo Członkowskie, które przekazało dane osobowe może zwrócić się do Państwa Członkowskiego, któremu dane osobowe zostały przekazane, o udzielenie informacji o sposobie wykorzystania tych danych.
4. W sytuacji, gdy wykorzystanie danych zostało uzależnione od określonych warunków zgodnie z art. 7 ust. 2, art. 18 ust. 5 lit. b), art. 18 ust. 6 lub art. 20 ust. 4, warunki te mają pierwszeństwo przed postanowieniami niniejszego artykułu. W sytuacji, gdy nie określono takich warunków, stosują się postanowienia niniejszego artykułu.
5. Postanowienia art. 13 ust. 10 mają pierwszeństwo przed niniejszym artykułem w odniesieniu do informacji uzyskanych na podstawie art. 13.
6. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania w odniesieniu do danych osobowych uzyskanych przez Państwo Członkowskie na podstawie niniejszej Konwencji a pochodzących z tego Państwa Członkowskiego.
7. Luksemburg przy podpisywaniu niniejszej Konwencji może oświadczyć, że jeżeli dane osobowe przekazywane są przez Luksemburg na podstawie niniejszej Konwencji innemu Państwu Członkowskiemu, zastosowanie mają następujące zasady:

Z zastrzeżeniem ustępu 1 lit. c), Luksemburg w konkretnej sprawie może wymagać, aby – o ile zainteresowane Państwo Członkowskie nie uzyskało zgody osoby, której dane dotyczą – dane osobowe mogły być wykorzystywane dla celów wymienionych w ustępie 1 lit. a) oraz b) jedynie za uprzednią zgodą Luksemburga, w postępowaniach, w przypadku których Luksemburg mógłby odmówić przekazania danych osobowych lub ograniczyć ich przekazanie lub wykorzystanie, zgodnie z postanowieniami niniejszej Konwencji lub instrumentów prawnych wymienionych w art. 1.

Jeżeli w konkretnej sprawie Luksemburg odmówi udzielenia swojej zgody na wykonanie wniosku Państwa Członkowskiego zgodnie z postanowieniami ustępu 1, musi przedstawić powody swojej decyzji na piśmie.

TYTUŁ V

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

ARTYKUŁ 24

Oświadczenia

1. W momencie składania notyfikacji, o której mowa w art. 27 ust. 2, każde Państwo Członkowskie wskaże w oświadczeniu organy, które – poza już wskazanymi w Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych oraz w Traktacie Beneluksu – są właściwe w zakresie stosowania niniejszej Konwencji oraz stosowania pomiędzy Państwami Członkowskimi postanowień dotyczących pomocy prawnej w sprawach karnych zawartych w instrumentach prawnych wymienionych w art. 1 ust. 1, a w szczególności:
 - (a) właściwe organy administracyjne w rozumieniu art. 3 ust. 1, o ile istnieją;
 - (b) jeden lub kilka organów centralnych dla celów stosowania art. 6, jak również organy właściwe dla celów wykonywania wniosków, o których mowa w art. 6 ust. 8;
 - (c) organy policyjne oraz celne właściwe dla celów art. 6 ust. 5, o ile istnieją;

(d) organy administracyjne właściwe dla celów art. 6 ust. 6, o ile istnieją; oraz

(e) organ lub organy właściwe dla celów stosowania art. 18 i 19 oraz art. 20 ust. 1-5.

2. Oświadczenia składane zgodnie z ustępem 1 mogą być zmienione w całości lub w części w każdym czasie przy zastosowaniu tej samej procedury.

ARTYKUŁ 25

Zastrzeżenia

W odniesieniu do niniejszej Konwencji nie mogą być składane żadne zastrzeżenia poza tymi, które są w niej w sposób wyraźny przewidziane.

ARTYKUŁ 26

Terytorialny zakres stosowania

Stosowanie niniejszej Konwencji wobec Gibraltaru rozpocznie się po rozszerzeniu na Gibraltar Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych.

Zjednoczone Królestwo zawiadomi na piśmie Przewodniczącego Rady, gdy będzie chciała stosować niniejszą Konwencję w odniesieniu do Wysp Kanałowych (*Channel Islands*) oraz Wyspy Man (*Isle of Man*) po rozszerzeniu na te terytoria Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych. Rada zadecyduje jednogłośnie w przedmiocie tego wniosku.

ARTYKUŁ 27

Wejście w życie

1. Niniejsza Konwencja podlega przyjęciu przez Państwa Członkowskie zgodnie z ich wewnętrznymi procedurami konstytucyjnymi.
2. Państwa Członkowskie w drodze notyfikacji informują Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej o dopełnieniu procedur konstytucyjnych dla przyjęcia niniejszej Konwencji.
3. Po upływie 90 dni od dnia notyfikacji, o której mowa w ustępie 2, dokonanej przez Państwo - członka Unii Europejskiej w chwili przyjęcia przez Radę aktu ustanawiającego niniejszą Konwencję, które jako ósme dopełni tej formalności, niniejsza Konwencja wchodzi w życie w odniesieniu do tych ośmiu Państw Członkowskich.

4. Każda notyfikacja dokonana przez Państwo Członkowskie po otrzymaniu ósmej notyfikacji, o której mowa w ustępie 2, powoduje, że po upływie 90 dni od dnia dokonania tej notyfikacji niniejsza Konwencja wchodzi w życie w stosunkach pomiędzy Państwem Członkowskim dokonującym takiej notyfikacji a Państwami Członkowskimi, w odniesieniu do których Konwencja już weszła w życie.
5. Przed wejściem w życie Konwencji zgodnie z ustępem 3, każde Państwo Członkowskie może, dokonując notyfikacji, o której mowa w ustępie 2 lub w dowolnym czasie po dokonaniu tej notyfikacji, oświadczyć, że będzie stosowało niniejszą Konwencję w stosunkach z Państwami Członkowskimi, które złożyły oświadczenie takiej samej treści. Takie oświadczenia są skuteczne po upływie 90 dni od daty ich złożenia.
6. Niniejszą Konwencję stosuje się w odniesieniu do postępowań dotyczących pomocy prawnej zapoczątkowanych po dniu, w którym Konwencja weszła w życie lub jest stosowana zgodnie z ustępem 5 pomiędzy zainteresowanymi Państwami Członkowskimi.

ARTKUŁ 28

Przystąpienie nowych Państw Członkowskich

1. Niniejsza Konwencja jest otwarta dla przystąpienia przez każde Państwo, które staje się członkiem Unii Europejskiej.
2. Tekst niniejszej Konwencji w języku Państwa przystępującego, opracowany przez Radę Unii Europejskiej, jest autentyczny.
3. Dokumenty przystąpienia składane są u depozytariusza.
4. Niniejsza Konwencja wchodzi w życie w stosunku do każdego Państwa, które przystępuje do niej, po upływie dziewięćdziesięciu dni od złożenia przez nie dokumentu przystąpienia lub od daty wejścia w życie niniejszej Konwencji, jeżeli nie weszła ona jeszcze w życie w momencie, gdy upłynął wymieniony wyżej termin dziewięćdziesięciu dni.
5. W sytuacji, gdy niniejsza Konwencja nie weszła jeszcze w życie w chwili składania dokumentu przystąpienia przez przystępujące Państwa Członkowskie, art. 27 ust. 5 ma zastosowanie do tych Państw.

ARTYKUŁ 29

Wejście w życie w stosunku do Islandii i Norwegii

1. Bez uszczerbku dla art. 8 Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wdrażanie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ("Układ o Stowarzyszeniu"), postanowienia wymienione w art. 2 ust. 1 wchodzą w życie w stosunku do Islandii oraz Norwegii po upływie 90 dni od otrzymania przez Radę i Komisję informacji zgodnie z art. 8 ust. 2 Układu o Stowarzyszeniu o spełnieniu konstytucyjnych wymogów tych Państw, w ich wzajemnych relacjach z każdym Państwem Członkowskim, w stosunku do którego niniejsza Konwencja weszła już w życie zgodnie z art. 27 ust. 3 lub 4.
2. Każde wejście w życie niniejszej Konwencji w stosunku do Państwa Członkowskiego po dacie wejścia w życie postanowień wymienionych w art. 2 ust. 1 w odniesieniu do Islandii i Norwegii skutkuje stosowaniem tych postanowień we wzajemnych relacjach pomiędzy tym Państwem Członkowskim a Islandią i Norwegią.
3. Postanowienia wymienione w art. 2 ust. 1 w żadnym wypadku nie stają się wiążące dla Islandii oraz Norwegii przed datą, jaka ma zostać ustalona zgodnie z art. 15 ust. 4 Układu o Stowarzyszeniu.
4. Bez uszczerbku dla ustępów 1, 2 oraz 3 powyżej, postanowienia wymienione w art. 2 ust. 1 wchodzą w życie w stosunku do Islandii i Norwegii nie później niż w dniu wejścia w życie niniejszej Konwencji w odniesieniu do piętnastego Państwa będącego członkiem Unii Europejskiej w chwili przyjęcia przez Radę Aktu ustanawiającego niniejszą Konwencję.

ARTYKUŁ 30

Depozytariusz

1. Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej jest depozytariuszem niniejszej Konwencji.
2. Depozytariusz publikuje w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich informacje o postępach w przyjmowaniu i przystępowaniu, o oświadczeniach i zastrzeżeniach, jak również o wszelkich notyfikacjach dotyczących niniejszej Konwencji.

Sporządzono w Brukseli w dniu 29 maja 2000r. w jednym oryginale w językach duńskim, holenderskim, angielskim, fińskim, francuskim, niemieckim, greckim, irlandzkim, włoskim, portugalskim, hiszpańskim oraz szwedzkim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne, a oryginał zostaje złożony w archiwach Sekretariatu Generalnego Rady Unii Europejskiej. Sekretarz Generalny przesyła poświadczoną kopię oryginału każdemu Państwu Członkowskiemu.

Za zgodność tłumaczenia z oryginałem w języku angielskim

świadczy: Sylwester M. Królak Podsekretarz Stanu w

Ministerstwie Sprawiedliwości

PROTOKÓŁ

Przyjęty przez Radę, zgodnie z Artykułem 34 Traktatu o Unii Europejskiej, do Konwencji o wzajemnej pomocy w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY Protokołu, Państwa Członkowskie Unii Europejskiej,

POWOŁUJĄC SIĘ na Akt Rady z dnia 16 października 2001 r., ustanawiający Protokół do Konwencji o wzajemnej pomocy w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej,

BIORĄC POD UWAGĘ wnioski przyjęte na posiedzeniu Rady Europejskiej w Tampere w dniach 15 – 16 października 1999 r. oraz potrzebę bezzwłocznego ich wykonania w celu utworzenia obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości,

MAJĄC NA WZGLĘDZIE rekomendacje ekspertów opracowane przy przedstawieniu wzajemnych sprawozdań oceniających, opartych na Wspólnym Działaniu Rady 97/827/JHA z dnia 5 grudnia 1997 r., ustanawiającym mechanizm oceny wdrażania i podejmowania na poziomie krajowym międzynarodowych działań przeciwko przestępczości zorganizowanej,

PRZEKONANE o potrzebie podjęcia dodatkowych środków w zakresie wzajemnej pomocy w sprawach karnych w celu zwalczania przestępczości, zwłaszcza przestępczości zorganizowanej, prania brudnych pieniędzy oraz przestępczości finansowej,

UZGODNIŁY NASTĘPUJĄCE POSTANOWIENIA, które stanowią załącznik, a tym samym integralną część Konwencji o wzajemnej pomocy w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej z dnia 29 maja 2000 r., zwanej dalej "Konwencją o wzajemnej pomocy prawnej z 2000 r.":

Artykuł 1

Wnioski o udzielenie informacji o rachunkach bankowych

1. Każde Państwo Członkowskie, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym artykule, podejmie środki niezbędne do ustalenia, w odpowiedzi na wniosek przekazany przez inne Państwo Członkowskie, czy osoba fizyczna lub prawna, wobec której toczy się postępowanie karne, posiada lub kontroluje jeden lub więcej rachunków bankowych, jakiegokolwiek rodzaju, w jakimkolwiek banku znajdującym się na terytorium tego państwa a jeśli tak, przekaże wszystkie szczegóły dotyczące zidentyfikowanych rachunków.

W przypadku przedstawienia takiego żądania, przekazana informacja powinna dotyczyć także rachunków, do których osoba, wobec której toczy się postępowanie karne posiada pełnomocnictwa, a jej zakres powinien zależeć od możliwości udzielenia odpowiedzi w rozsądnym terminie.

2. Zakres zobowiązania wynikającego z niniejszego artykułu dotyczy tylko informacji będącej w posiadaniu banku prowadzącego rachunek.

3. Zobowiązanie wynikające z niniejszego artykułu realizowane będzie tylko wówczas, jeżeli postępowanie dotyczy:

- przestępstwa zagrożonego karą pozbawienia wolności lub innego środka skutkującego pozbawieniem wolności w wymiarze co najmniej czterech lat w państwie wzywającym oraz co najmniej dwóch lat w państwie wezwanym, lub
- przestępstwa określonego w artykule 2 Konwencji z 1995 r. o ustanowieniu Europejskiego Biura Policji (Konwencja o Europolu) lub w zmienionym Załączniku do tej Konwencji, lub
- w zakresie nie objętym Konwencją o Europolu, przestępstwa z Konwencji z 1995 r. o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich, Protokołu do niej z 1996 r. lub Drugiego Protokołu do niej z 1997 r.

4. Organ wzywający wskazuje we wniosku:

- Powody, dla których uważa, że żądana informacja ma istotne znaczenie dla celów postępowania prowadzonego o dane przestępstwo,
- Podstawy, na których opiera przypuszczenie, że banki na terenie wezwanego Państwa Członkowskiego prowadzą wskazany rachunek, a także, o ile to możliwe, o które banki może chodzić,
- inne informacje, które mogą ułatwić wykonanie wniosku.

5. Państwo Członkowskie może uzależnić wykonanie wniosku, o którym mowa w niniejszym artykule, od spełnienia warunków przewidzianych dla stosowania przez nie instytucji przeszukania i zatrzymania.

6. Rada, na podstawie Artykułu 34(2)(c) Traktatu o Unii Europejskiej, może postanowić o rozszerzeniu zakresu ustępu 3.

Artykuł 2

Wnioski o udzielenie informacji o transakcjach bankowych

1. Na wniosek państwa wzywającego, państwo wezwane przekaze szczegółowe informacje dotyczące określonych rachunków bankowych i operacji bankowych przeprowadzanych na tych rachunkach w danym okresie, z wykorzystaniem jednego lub więcej rachunków bankowych wskazanych we wniosku, włączając w to również szczegóły dotyczące jakiegokolwiek rachunku, z którego złożono dyspozycję i rachunku odbiorcy.

2. Zakres zobowiązania wynikającego z niniejszego artykułu dotyczy tylko informacji będącej w posiadaniu banku prowadzącego rachunek.

3. Wzywające Państwo Członkowskie wskazuje we wniosku powody, dla których uważa, że żądana informacja ma istotne znaczenie dla celów postępowania prowadzonego o dane przestępstwo.

4. Państwo Członkowskie może uzależnić wykonanie wniosku, o którym mowa w niniejszym artykule, od spełnienia warunków stosowanych w przypadku wniosków o przeszukanie i zatrzymanie.

Artykuł 3

Wnioski dotyczące monitorowania transakcji bankowych

1. Każde Państwo Członkowskie podejmuje działania mające zagwarantować, na żądanie innego Państwa Członkowskiego, możliwość monitorowania w danym okresie operacji bankowych przeprowadzanych z wykorzystaniem jednego lub więcej rachunków bankowych wskazanych we wniosku oraz informuje wzywające Państwo Członkowskie o wynikach monitoringu.
2. Wzywające Państwo Członkowskie wskazuje we wniosku powody, dla których uważa, że żądana informacja ma istotne znaczenie dla celów postępowania prowadzonego o dane przestępstwo.
3. Decyzja o podjęciu monitorowania podejmowana jest w każdym przypadku indywidualnie, przez właściwe organy wezwanego Państwa Członkowskiego i zgodnie z ustawodawstwem krajowym tego Państwa Członkowskiego.
4. Praktyczne aspekty monitorowania zostaną uzgodnione pomiędzy właściwymi organami wzywającego i wezwanego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 4

Poufność

Każde Państwo Członkowskie podejmie niezbędne środki w celu zagwarantowania, że banki nie ujawnią klientom, których to dotyczy lub osobom trzecim, informacji o przekazaniu danych państwu wzywającemu zgodnie z Artykułami 1, 2, lub 3 lub informacji o prowadzonym postępowaniu.

Artykuł 5

Obowiązek informowania

Jeżeli właściwy organ wezwanego Państwa Członkowskiego w trakcie wykonywania wniosku o pomoc prawną uzna, że konieczne jest podjęcie czynności postępowania, których wcześniej nie przewidziano lub które nie mogły być określone we wniosku, bezzwłocznie poinformuje o tym fakcie organ wzywający, aby umożliwić mu podjęcie dalszych działań.

Artykuł 6

Dodatkowe wnioski o pomoc prawną

1. Jeżeli właściwy organ wzywającego Państwa Członkowskiego zwraca się z dodatkowym wnioskiem o pomoc prawną, nie jest wymagane załączenie informacji przekazanej w pierwszym wniosku. Dodatkowy wniosek powinien zawierać informacje niezbędne dla zidentyfikowania pierwszego wniosku.
2. Jeżeli, zgodnie z obowiązującymi przepisami, właściwy organ, który wystosował wniosek o pomoc prawną, uczestniczy w jego wykonaniu na terytorium wezwanego Państwa Członkowskiego, może on, nie naruszając Artykułu 6(3) Konwencji z 2000 r. o wzajemnej pomocy prawnej, wystosować dodatkowy wniosek bezpośrednio do właściwego organu wezwanego Państwa Członkowskiego, gdy przebywa na terytorium tego państwa.

Artykuł 7

Tajemnica bankowa

Państwo Członkowskie nie będzie powoływać się na tajemnicę bankową, jako podstawę odmowy współpracy w zakresie dotyczącym wniosku o pomoc prawną wystosowanego przez inne Państwo Członkowskie.

Artykuł 8

Przestępstwa skarbowe

1. Nie można odmówić udzielenia pomocy prawnej wyłącznie na tej podstawie, że wniosek dotyczy przestępstwa, które wezwane Państwo Członkowskie uważa za przestępstwo skarbowe.

2. Jeżeli Państwo Członkowskie uzależnia wykonanie wniosku o dokonanie przeszukania i zatrzymania od spełnienia warunku, zgodnie z którym przestępstwo stanowiące podstawę wniosku jest karalne także na mocy prawa krajowego, warunek ten uważa się za spełniony w odniesieniu do przestępstw określonych w ustępie 1, jeżeli przestępstwo to odpowiada przestępstwu tego samego rodzaju zgodnie z prawem tego państwa.

Nie można odmówić wykonania wniosku na tej podstawie, że prawo wezwanego Państwa Członkowskiego nie przewiduje tego samego rodzaju podatku lub opłaty lub też nie zawiera przepisów podatkowych, celnych i walutowych tego samego rodzaju, jak prawo wzywającego Państwa Członkowskiego.

3. Niniejszym uchyla się Artykuł 50 Konwencji Wykonawczej Schengen.

Artykuł 9

Przestępstwa polityczne

1. Dla celów wzajemnej pomocy prawnej między Państwami Członkowskimi, żadne przestępstwo nie będzie traktowane przez wezwane Państwo Członkowskie jako przestępstwo polityczne, przestępstwo związane z przestępstwem politycznym lub przestępstwo popełnione z motywów politycznych.

2. Każde Państwo Członkowskie, dokonując powiadomienia określonego w Artykule 13(2) może oświadczyć, że stosować będzie ustęp 1 tylko w odniesieniu do:

a) przestępstw określonych w Artykule 1 i 2 Europejskiej Konwencji o Zwalczaniu Terroryzmu z 27 stycznia 1977 r.; oraz

b) przestępstw wejścia w porozumienie lub udziału w związku, odpowiadających opisowi zachowania określonemu w Artykule 3(4) Konwencji z 27 września 1996 r. odnoszącej się do ekstradycji między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej, mających na celu popełnienie jednego lub więcej przestępstw określonych w Artykułach 1 i 2 Europejskiej Konwencji o Zwalczaniu Terroryzmu.

3. Zastrzeżenia złożone zgodnie z Artykułem 13 Europejskiej Konwencji o Zwalczaniu Terroryzmu nie mają zastosowania do wzajemnej pomocy prawnej między Państwami Członkowskimi.

Artykuł 10

Przekazywanie odmów Radzie oraz rola Eurojust

1. Jeżeli odmówi się wykonania wniosku na podstawie:
 - Artykułu 2(b) Europejskiej Konwencji o wzajemnej pomocy prawnej lub Artykułu 22(2)(b) Traktatu Beneluksu, lub
 - Artykułu 51 Konwencji Wykonawczej Schengen lub Artykułu 5 Europejskiej Konwencji o wzajemnej pomocy prawnej, lub
 - Artykułu 1(5) lub Artykułu 2(4) niniejszego Protokołu,a wzywające Państwo Członkowskie podtrzymuje wniosek i nie można znaleźć rozwiązania, wezwane Państwo Członkowskie przekazuje Radzie umotywowaną decyzję o odmowie wykonania wniosku, celem dokonania oceny funkcjonowania współpracy prawnej pomiędzy Państwami Członkowskimi.
2. Właściwe organy wzywającego Państwa Członkowskiego mogą informować Eurojust, kiedy zostanie już utworzony, o wszelkich problemach powstałych w związku z wykonywaniem wniosku o pomoc prawną, o których mowa w ustępie 1, w celu znalezienia praktycznego rozwiązania, zgodnie z postanowieniami zawartymi w akcie o powołaniu Eurojust.

Artykuł 11

Zastrzeżenia

W odniesieniu do niniejszego Protokołu nie można składać żadnych zastrzeżeń z wyjątkiem tych, określonych w Artykule 9(2).

Artykuł 12

Terytorialny zakres stosowania

Stosowanie niniejszego Protokołu w stosunku do Gibraltaru rozpocznie się w momencie wejścia w życie, na jego terytorium, Konwencji z 2000 r. o wzajemnej pomocy, zgodnie z Artykułem 26 tej Konwencji.

Artykuł 13

Wejście w życie

1. Niniejszy Protokół podlega przyjęciu przez Państwa Członkowskie, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.
2. Państwa Członkowskie powiadamiają Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej o zakończeniu ich procedur konstytucyjnych wymaganych dla przyjęcia niniejszego Protokołu.
3. Niniejszy Protokół wchodzi w życie w stosunku do ośmiu Państw Członkowskich których dotyczy, po upływie 90 dni od powiadomienia określonego w ustępie 2, dokonanego przez państwo, które będąc w chwili przyjęcia niniejszego aktu przez Radę Państwem Członkowskim Unii Europejskiej, dopełniło jako ósme tej formalności. Jeżeli jednak do tego czasu Konwencja z 2000 r. o wzajemnej pomocy prawnej nie wejdzie w życie, niniejszy Protokół wchodzi w życie w dniu wejścia w życie Konwencji.

4. Jakikolwiek powiadomienie złożone przez Państwo Członkowskie po wejściu w życie niniejszego Protokołu zgodnie z ustępem 3, skutkuje jego wejściem w życie pomiędzy tym Państwem Członkowskim a Państwem Członkowskim w stosunku do którego niniejszy Protokół już wszedł w życie, po upływie 90 dni od złożenia wskazanego powiadomienia.

5. Do chwili wejścia w życie niniejszego Protokołu, każde Państwo Członkowskie, składając powiadomienie określone w ustępie 2 lub w każdym innym czasie, może oświadczyć, iż będzie stosować niniejszy Protokół w stosunkach z innymi Państwami Członkowskimi, które złożyły takie samo oświadczenie. Oświadczenia te stosuje się począwszy od 90 dnia od daty ich złożenia.

6. Niezależnie od postanowień ustępów 3 do 5, Protokół nie wejdzie w życie ani nie będzie stosowany w stosunkach pomiędzy jakimikolwiek dwoma Państwami Członkowskimi, przed wejściem w życie lub rozpoczęciem stosowania Konwencji z 2000 r. o wzajemnej pomocy pomiędzy tymi Państwami Członkowskimi.

7. Niniejszy Protokół stosuje się w odniesieniu do postępowań dotyczących wzajemnej pomocy prawnej zapoczątkowanych po dniu jego wejścia w życie lub rozpoczęciu jego stosowania pomiędzy Państwami Członkowskimi, których to dotyczy, zgodnie z ustępem 5.

Artykuł 14

Państwa Przystępujące

1. Protokół niniejszy jest otwarty do przystąpienia dla każdego państwa, które staje się członkiem Unii Europejskiej i które przystępuje do Konwencji z 2000 r. o wzajemnej pomocy.

2. Tekst niniejszego Protokołu w języku państwa przystępującego, sporządzony przez Radę Unii Europejskiej, jest autentyczny.

3. Dokumenty przystąpienia składane są u depozytariusza.

4. W stosunku do przystępującego państwa niniejszy Protokół wchodzi w życie po upływie 90 dni od dnia złożenia dokumentu przystąpienia lub z dniem wejścia w życie niniejszej Konwencji, jeśli nie weszła ona jeszcze w życie po upływie wspomnianego okresu 90 dni.

5. Jeżeli niniejszy Protokół nie wszedł jeszcze w życie w dacie złożenia dokumentów przystąpienia, Artykuł 13(5) ma zastosowanie wobec państw przystępujących.

6. Niezależnie od treści ustępów 4 i 5, wejście w życie lub rozpoczęcie stosowania niniejszego Protokołu w odniesieniu do państwa przystępującego nie może mieć miejsca przed wejściem w życie lub rozpoczęcia stosowania w odniesieniu do tego państwa Konwencji z 2000 r. o wzajemnej pomocy prawnej.

Artykuł 15

Stanowisko Islandii i Norwegii

Artykuł 8 stanowi środki zmieniające lub rozwijające postanowienia wskazane w Załączniku A do Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii i

Królestwo Norwegii, dotyczącego włączenia tych państw we wdrożenie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (zwanego dalej: „Układem o Stowarzyszeniu”).

Artykuł 16

Wejście w życie dla Islandii i Norwegii

1. Bez uszczerbku dla Artykułu 8 Układu o Stowarzyszeniu, postanowienia określone w Artykule 15 wchodzi w życie w stosunku Islandii i Norwegii, po upływie 90 dni od otrzymania przez Radę i Komisję informacji zgodnie z Artykułem 8(2) Układu o Stowarzyszeniu o spełnieniu konstytucyjnych wymogów tych państw, w ich wzajemnych stosunkach z każdym Państwem Członkowskim, w stosunku do którego niniejszy Protokół wszedł już w życie zgodnie z Artykułem 13(3) lub (4).
2. Każde wejście w życie niniejszego Protokołu w stosunku do Państwa Członkowskiego po dacie wejścia w życie postanowień określonych w Artykule 15 w odniesieniu do Islandii i Norwegii, skutkuje stosowaniem tych postanowień w stosunkach pomiędzy tym Państwem Członkowskim a Islandią i Norwegią.
3. Postanowienia określone w Artykule 15 żadnym przypadkiem nie stają się wiążące dla Islandii i Norwegii przed wejściem w życie w odniesieniu do tych dwóch państw postanowień, o których mowa w Artykule 2(1) Konwencji z 2000 r. o wzajemnej pomocy prawnej.
4. Bez uszczerbku od ustępów 1, 2 i 3, postanowienia określone w Artykule 15 wchodzi w życie w stosunku do Islandii i Norwegii nie później niż w dniu wejścia w życie niniejszego Protokołu w odniesieniu do piętnastego państwa będącego członkiem Unii Europejskiej w chwili przyjęcia przez Radę Aktu ustanawiającego niniejszy Protokół.

Artykuł 17

Depozytariusz

Depozytariuszem niniejszego Protokołu jest Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej.

Depozytariusz publikuje w Dzienniku Ustaw Wspólnot Europejskich informacje o postępach w przyjmowaniu i przystępowaniu do Protokołu, składanych oświadczeniach, a także innych powiadomieniach dotyczących niniejszego Protokołu.

Na dowód powyższego, niżej wymienieni Pełnomocnicy, złożyli swoje podpisy.

Sporządzono w Luksemburgu, 16 października 2001 r. w jednym egzemplarzu oryginalnym w językach duńskim, holenderskim, angielskim, fińskim, francuskim, niemieckim, greckim, irlandzkim, włoskim, portugalskim, hiszpańskim i szwedzkim, przy czym każdy tekst jest jednakowo autentyczny. Oryginał składa się w archiwach Sekretariatu Generalnego Unii Europejskiej. Sekretarz Generalny przekaze każdemu Państwu Członkowskiemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię dokumentu.

Za zgodność z oryginałem w języku angielskim świadczą:

UZASADNIENIE

wniosku o udzielenie zgody na ratyfikację Protokołu do Konwencji o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej

I. Geneza Protokołu

Protokół do Konwencji o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej sporządzony został na podstawie art. 34 Traktatu o Unii Europejskiej oraz w oparciu o akt Rady Unii Europejskiej Nr 2001/C 326/01 z dnia 16.10.2001 r.

U podstaw przyjęcia Protokołu legła potrzeba wzmocnienia współpracy sądowej i policyjnej zmierzającej do efektywniejszego zwalczania ponadnarodowej przestępczości zorganizowanej, zwłaszcza w zakresie przestępstw o charakterze gospodarczym i finansowym. Do prowadzenia przestępczego procederu sprawcy zaczęli wykorzystywać w coraz większym stopniu banki i inne instytucje finansowe. Niezmiernie istotnym elementem działalności zorganizowanych grup przestępczych stało się w tym zakresie „pranie pieniędzy”, umożliwiające im wprowadzanie do legalnego obrotu środków pozyskanych z przestępstwa. Instytucje finansowe wykorzystywano też do dokonywania oszustw, wyłudzeń i innych czynów popełnianych zarówno przeciwko mieniu, jak i dokumentom oraz innym.

Państwa Członkowskie uznały, że fundamentalne znaczenie w walce z tymi zjawiskami ma wzmocniona pomoc prawna realizowana pomiędzy nimi.

Protokół podpisały wszystkie Państwa Członkowskie UE, jednakże do chwili obecnej żadne z nich go nie ratyfikowało i Protokół nie wszedł w życie.

II. Cel i zakres Protokołu

Celem Protokołu jest poprawa efektywności współpracy prawnej Państw Członkowskich Unii Europejskiej w zakresie zwalczania przestępczości – w tym zwłaszcza zorganizowanej i finansowej, a także procederu prania pieniędzy. Cel ten ma zostać osiągnięty m.in. przez zastosowanie procedur ułatwiających wymianę informacji w zakresie danych przechowywanych na rachunkach bankowych oraz przepływów finansowych pomiędzy nimi.

W realizacji opisanego wyżej celu Protokół:

- 1) wskazuje zakres współpracy Państw Członkowskich w realizacji wniosków o pomoc prawną dotyczących udzielania informacji o kontach bankowych oraz podmiotach do nich uprawnionych – Art. 1;
- 2) wskazuje zakres współpracy Państw Członkowskich w realizacji wniosków o pomoc prawną dotyczących udzielania informacji o transakcjach dokonywanych z wykorzystaniem kont bankowych – Art. 2;
- 3) zobowiązuje Państwa Członkowskie do wprowadzenia mechanizmów pozwalających na monitorowanie transakcji finansowych, dokonywanych z wykorzystaniem kont bankowych – Art. 3;
- 4) zobowiązuje Państwa Członkowskie do zapewnienia poufności dokonywanych czynności sprawdzających, dotyczących kont bankowych i operacji na nich – Art. 4;
- 5) wprowadza obowiązek wzajemnego informowania się Państw Członkowskich o możliwości rozszerzenia zakresu wniosku o pomoc prawną – Art. 5;
- 6) zezwala na realizację dodatkowych wniosków o pomoc prawną – Art. 6;
- 7) nie dopuszcza możliwości powołania się na tajemnicę bankową jako podstawę odmowy wykonania wniosku o pomoc prawną – Art. 7;
- 8) nie dopuszcza możliwości powołania się na skarbowy lub polityczny charakter czynu jako podstawę odmowy wykonania wniosku o pomoc prawną – Art. 8 i 9;
- 9) wskazuje tryb rozstrzygania sporów pomiędzy Państwami Członkowskimi mogących powstać na tle wykonywania wniosku o pomoc prawną na podstawie Protokołu – Art. 10.

Dane, które zgodnie z postanowieniami Protokołu przekazywane mają być państwu wzywającemu, obejmują zarówno te o charakterze statycznym – Art. 1 (numer rachunku, jego rodzaj, bank, gdzie jest on prowadzony, dane posiadaczy rachunków i osób

upoważnionych do rachunków etc.), jak i informacje o charakterze dynamicznym – Art. 2 (operacje dokonywane na rachunkach, przepływy pomiędzy rachunkami etc.).

Warunkiem żądania powyższych danych jest aktualne prowadzenie postępowania karnego w sprawie (w fazie *in rem*) przez organy ścigania państwa wzywającego.

Państwo to winno wykazać, że żądana informacja ma istotne znaczenie z punktu widzenia prowadzonego postępowania, wyjaśnić, na jakiej podstawie domniemywa, że bank mający swoją siedzibę w państwie wezwanym posiada żądane dane, oraz załączyć wszystkie informacje mogące ułatwić wykonanie wniosku.

Państwu wezwanemu pozostawia się możliwość uzależnienia wykonania wniosku od spełnienia przesłanek wymaganych dla dokonania przeszukania i zatrzymania rzeczy zgodnie z jego prawem wewnętrznym.

W zakresie „danych statycznych” (Art. 1) państwo wezwane ma obowiązek wykonania wniosku o pomoc prawną, jeżeli postępowanie karne prowadzone w państwie wzywającym obejmuje:

- przestępstwa zagrożone karą pozbawienia wolności lub aresztu, w wymiarze co najmniej czterech lat w państwie wzywającym i co najmniej dwóch lat w państwie wezwanym,
- przestępstwa określone w artykule 2 Konwencji z 1995 r. o ustanowieniu Europejskiego Biura Policji – Konwencja o Europolu (terroryzm, handel narkotykami, handel materiałami rozszczepialnymi i substancjami radioaktywnymi, przemyt ludzi przez granicę, handel ludźmi, przestępstwa drogowe, przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu, wolności lub mieniu popełnione w związku z działalnością terrorystyczną, pranie pieniędzy dokonane w związku z tymi przestępstwami lub przestępstwami podobnymi) lub w Załączniku do tej Konwencji (zabójstwo, ciężkie uszkodzenie ciała, nielegalny handel organami i tkankami ludzkimi, kidnaping, bezprawne pozbawienie wolności i wzięcie zakładnika, rasizm i ksenofobia, rozbój popełniony w zorganizowanej grupie, nielegalny handel dobrami kultury, w tym antykami i dziełami sztuki, oszustwo, rozbój i inne wymuszenie, podrabianie produktów – piractwo, fałszowanie dokumentów urzędowych i handel nimi, fałszowanie pieniędzy i innych środków płatniczych, przestępstwa komputerowe, korupcja, nielegalny handel bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi, nielegalny handel zagrożonymi gatunkami zwierząt, roślin i ich odmian, przestępstwa przeciwko

środowisku, nielegalny handel substancjami hormonalnymi i innymi promotorami wzrostu),

– przestępstwa nieobjęte Konwencją o Europolu, a ujęte w Konwencji z 1995 r. o Ochronie Interesów Finansowych Wspólnot Europejskich, Protokole do niej z 1996 r. lub Protokole z 1997 r. (m.in. oszustwo, fałszowanie dokumentów, korupcja, pranie pieniędzy, inne przestępstwa objęte listą Konwencji o Europolu).

W zakresie danych o charakterze dynamicznym (Art. 2) Państwa-Strony zobligowane są zapewnić realizację wniosków o pomoc prawną, dotyczących uzyskania od banków danych o operacjach dokonywanych na wskazanych kontach bankowych w określonych we wniosku ramach czasowych. Obowiązek ten dotyczy także wszelkich informacji związanych z kontami bankowymi, z których złożono dyspozycje i dokonano operacji, oraz z tymi, na które je dokonano. W przeciwieństwie do Art. 1, Art. 2 nie zawiera żadnych ograniczeń przedmiotowych i odnosi się do postępowań o jakiegokolwiek przestępstwo.

Protokół nakłada również na Państwa-Strony (w Art. 3) obowiązek zapewnienia możliwości prowadzenia bieżącego monitoringu transakcji bankowych na wniosek państwa wzywającego. Wniosek w tym zakresie powinien wskazywać okres, w jakim monitoring ma być prowadzony, oraz rachunki, które należy poddać obserwacji. Państwo wzywające powinno być na bieżąco informowane o przebiegu czynności. Monitorowanie odbywa się na podstawie decyzji kompetentnego organu państwa wezwanego oraz na podstawie jego procedur krajowych.

Art. 4 Protokołu zobowiązuje także Państwa Członkowskie do zapewnienia poufności działań, o których mowa w przepisach poprzedzających, poprzez nałożenie stosownego obowiązku na banki.

W Art. 6 dopuszcza się możliwość kierowania przez państwo wzywające dodatkowych wniosków o przekazanie danych dotyczących rachunków bankowych. W tym zakresie przewiduje się znaczne odformalizowanie procedury.

Państwa-Strony (Art. 7) nie mogą odmówić wykonania wniosków o pomoc prawną z powołaniem się na prawo wewnętrzne o tajemnicy bankowej.

Państwo wezwane (Art. 8) nie może również odmówić wykonania wniosku jedynie z uwagi na fakt, że żądanie dotyczy przestępstwa skarbowego. Jeżeli państwo to uzależnia wykonanie wniosku od zaistnienia podwójnej karalności – zasada ta ma się również odnosić do przestępstw skarbowych. W zakresie tych przestępstw nie można jednak odmówić wykonania wniosku z powołaniem się na brak podwójnej karalności z tego powodu, że prawo państwa wezwanego przewiduje inny podatek, cło lub też nie zawiera przepisów podatkowych, celnych, walutowych tego samego rodzaju, co prawo państwa wzywającego.

W Art. 9 Protokół zakazuje traktowania jakichkolwiek czynów, których dotyczą wnioski Państw Członkowskich, jako przestępstw politycznych, przestępstw z nimi związanych lub przestępstw popełnionych z motywów politycznych. Zezwala się jednocześnie na składanie przez Państwa-Strony oświadczeń co do zakresu stosowania tego przepisu, pozwalając na określenie przez nie katalogu przestępstw traktowanych jako polityczne (Art. 9 ust. 2). Protokół wskazuje jednak, że nie będą traktowane jako polityczne przestępstwa terrorystyczne ujęte w art. 1 i 2 Europejskiej Konwencji o Zwalczeniu Terroryzmu z dnia 27 stycznia 1977 r. (wzięcie zakładnika, posłużenie się bronią palną i materiałami wybuchowymi, stosowanie przemocy przeciwko życiu, wolności lub sprowadzenie niebezpieczeństwa powszechnego dla życia ludzkiego) oraz pomocnictwo do takich przestępstw, a także czyny polegające na zakładaniu związków przestępczych w rozumieniu art. 3 ust. 4 Konwencji z dnia 27 września 1996 r. o ekstradycji między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej oraz przestępstw określonych w art. 1 i 2 Europejskiej Konwencji o Zwalczeniu Terroryzmu z dnia 27 stycznia 1977 r.

W przypadku odmowy wykonania wniosku (Art. 10) oraz niemożności wypracowania w tym zakresie kompromisu przez państwo wzywające i wezwane, uzasadnioną decyzję o odmowie przekazuje się Radzie UE, która dokonuje oceny funkcjonowania mechanizmu współpracy prawnej między stronami. Państwa mogą też poinformować o zaistniałym problemie EUROJUST, który powinien zaproponować praktyczne jego rozwiązanie.

III. Stosunek prawa polskiego do uregulowań Protokołu

Związanie się przez Rzeczpospolitą Polską Protokołem do Konwencji o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej z 2001 r. nie wymaga wprowadzenia w prawie polskim żadnych zmian.

Materia, której Protokół dotyczy, na gruncie prawa polskiego regulowana jest przepisami Prawa bankowego, Kodeksu postępowania karnego oraz w pewnej mierze Kodeksu karnego.

W zgodzie z postanowieniami Protokołu pozostają przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.) dotyczące udzielania przez banki informacji o kontach i ich posiadaczach, oraz o operacjach prowadzonych z wykorzystaniem tych kont. Dane te objęte są wprawdzie tajemnicą bankową, jednak w ramach toczącego się postępowania karnego – zwłaszcza w realizacji wniosków innych państw o pomoc prawną, możliwe jest ich uzyskanie. Zgodnie bowiem z treścią art. 105 ust. 2 lit. b i c ustawy – Prawo bankowe, bank ma obowiązek udzielenia informacji o rachunkach osób fizycznych stanowiących tajemnicę bankową na żądanie sądu lub prokuratora w związku z wykonaniem wniosku o udzielenie pomocy prawnej, pochodzącego od państwa obcego, które na mocy ratyfikowanej umowy międzynarodowej wiążącej Rzeczpospolitą Polską ma prawo występować o udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową. Obowiązek ten dotyczy zarówno kont i rachunków osób fizycznych, prawnych oraz innych jednostek organizacyjnych i jest aktualny tak w odniesieniu do postępowań karnych, jak i karnych skarbowych.

Nie ma też prawnych przeszkód, aby w wykonaniu wniosków o pomoc prawną pochodzących z innych państw prowadzić bieżący monitoring transakcji bankowych dokonywanych z wykorzystaniem tych rachunków. Możliwe jest również pozyskiwanie danych dotyczących kont bankowych, na które dokonywano operacji oraz z których ich dokonywano. Prawo bankowe nie zawiera też żadnych ograniczeń w zakresie czynów, które mogą stanowić podstawę udzielenia informacji.

Tak więc przy założeniu (które czyni również Protokół), że żądanie państwa wzywającego dotyczy rachunków prowadzonych przez banki mające swoją siedzibę na terytorium RP – prawo polskie umożliwia uzyskiwanie przez organy ścigania (sądy lub prokuratorów) bankowych danych „statycznych” i „dynamicznych”, jak również prowadzenie monitoringu transakcji dokonywanych na kontach bankowych zgodnie z wymogami Protokołu.

Wynikający z Protokołu obowiązek zapewnienia poufności danych przekazywanych przez banki organom ścigania gwarantują przepisy polskiego Kodeksu karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.), przewidujące odpowiedzialność z tytułu popełnienia czynów godzących w dobro wymiaru sprawiedliwości oraz ochronę informacji.

Prawidłowe postępowanie banków w tym przedmiocie zabezpieczają w pierwszej kolejności przepisy art. 239 K.k. (przewidującego sankcje za utrudnianie postępowania karnego) oraz art. 241 K.k. (penalizującego rozpowszechnianie bez zezwolenia wiadomości z postępowania karnego).

Ujawnienie przez bank klientom informacji o żądaniu organów ścigania, stanowi ujawnienie tajemnicy państwowej (zgodnie z zapisami ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych dane takie są sklasyfikowane jako „Tajne”). W konsekwencji zachowanie sprawcy podlegać będzie rygorom art. 265 K.k. (ujawnienie informacji stanowiącej tajemnicę państwową). Odpowiedzialność sprawcy takiego czynu rozważać można również na gruncie art. 266 K.k. (ujawnienie wbrew przepisom ustawy informacji, z którą zapoznano się w związku z wykonywaną funkcją lub działalnością gospodarczą).

Obowiązujące prawo polskie nie zawiera również przeszkód do wykonywania objętych Protokołem wniosków o pomoc prawną dotyczących przestępstw o charakterze skarbowym. Zgodnie z przepisami zawartymi w art. 588 K.p.k. skarbowy charakter przestępstwa nie wyłącza bowiem możliwości udzielania pomocy prawnej na wniosek państw obcych. Przepis Protokołu precyzujący zasadę podwójnej karalności w odniesieniu do przestępstwa o charakterze skarbowym (Art. 8 ust. 2) będzie miał natomiast bezpośrednie zastosowanie z pierwszeństwem przed ogólnym przepisem art. 588 § 3 pkt 3 K.p.k.

W odniesieniu do zawartego w Protokole wymogu, aby Państwa-Strony nie mogły odmówić wykonania wniosku o pomoc prawną z powołaniem się na polityczny charakter przestępstwa wskazać należy, że prawo RP zapewnia realizację tego obowiązku. Polski Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.) nie przewiduje bowiem przesłanki „polityczności” przestępstwa jako podstawy odmowy wykonania wniosku o pomoc prawną. Wobec powyższego nie zachodzi potrzeba składania jakichkolwiek zastrzeżeń, o których mowa w Art. 9 ust. 3 Protokołu.

IV. Potrzeba, cel oraz tryb związania się Protokołem przez RP

Protokół do Konwencji o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej z 2001 r. jest odpowiedzią UE na zagrożenia związane z szerzeniem się międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, której struktury w coraz większym stopniu do realizacji prowadzonego procederu wykorzystują systemy bankowe. W ramach tych systemów odbywa się m.in. legalizowanie dochodów pochodzących z przestępstwa, powszechnie znane jako „pranie pieniędzy”. Międzynarodowy charakter działalności bankowej sprzyja zamaskowaniu źródła pochodzenia środków, tożsamości osoby dokonującej operacji, jak i jej geograficznego usytuowania. Stąd, z punktu widzenia organów ścigania, na znaczeniu zyskują ponadnarodowe, zestandaryzowane mechanizmy umożliwiające zbieranie dowodów przestępstwa, wykrywanie sprawców, prowadzenie obserwacji przepływów finansowych oraz uzyskiwanie danych dotyczących kont bankowych w różnych państwach. Protokół wprowadza taki właśnie mechanizm w zakresie współpracy prawnej w ramach Unii Europejskiej. Umożliwia on efektywną walkę z opisanym procederem niezależnie od miejsca popełnienia czynu. Poszerza on w znacznym stopniu, pozostające w dyspozycji sądów i prokuratur, instrumentarium prawne w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej.

Dodatkowo wskazać należy, że w Akcie dotyczącym warunków przystąpienia RP (...) do Unii Europejskiej z dnia 16 kwietnia 2003 r. Polska zobowiązała się do związania po akcesji (art. 3 pkt 4) Konwencjami z dziedziny wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, których nie można oddzielić od osiągnięcia celów Traktatu UE, a które do

dnia przystąpienia zostały otwarte do podpisu przez obecne Państwa Członkowskie, a także do tych, które zostały przygotowane przez Radę zgodnie z Tytułem VI Traktatu UE i których przyjęcie Rada zaleciła Państwom Członkowskim.

W wykonaniu tego zobowiązania ratyfikowanie Protokołu do Konwencji o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej jest nieodzowne.

Ratyfikacja Protokołu powinna odbywać się w trybie przewidzianym w art. 89 ust. 1 Konstytucji RP, bowiem dotyczy ona wolności obywatelskich oraz zagadnień regulowanych w ustawie (pkt 2 i 5 ww. art. 89 ust. 1 Konstytucji).

Państwa przystępujące do Protokołu nie podpisują go, tylko od razu składają swoje dokumenty ratyfikacyjne – przystąpienia (Art. 14 Protokołu).

Związanie się Protokołem nie będzie łączyło się z dodatkowym obciążeniem dla budżetu państwa.

06-17-om

Oświadczenia Państw Członkowskich złożone do Konwencji ustanowionej przez Radę zgodnie z art. 34 Traktatu o Unii Europejskiej o pomocy prawnej w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonej 29 maja 2000r. w Brukseli

Dania

W związku z przystąpieniem do Konwencji Dania składa poniższe oświadczenia:

1. W odniesieniu do art. 24 Dania oświadcza, że:
 - (a) w Danii termin „organy sądowe” obejmuje sądy i organy ścigania, którymi zgodnie z kodeksem postępowania karnego są: Ministerstwo Sprawiedliwości, Prokurator Generalny, Prokuratorzy Apelacyjni, Komendant Policji dla Kopenhagi oraz inni komendanci Policji;
 - (b) w Danii „organem centralnym” jest Ministerstwo Sprawiedliwości, Biuro ds. Międzynarodowych (Justitsministeriet, Det Internationale Kantor”), Slotsholmsgade 10, DK-1216 Kbenhavn K, tel. + 45 33 92 33 40, fax. +45 33 93 35 10, e-mail: jm@jm.dk;
 - (c) Ministerstwo Sprawiedliwości może udzielić informacji, jaki duński organ sądowy jest właściwy do otrzymania i nadania biegu wnioskowi o udzielenie pomocy prawnej;
 - (d) w przypadku wątpliwości, organy innych Państw Członkowskich mogą zwracać się do Ministerstwa Sprawiedliwości o wskazanie duńskiego organu sądowego, który jest właściwy do przesyłania wniosków dotyczących szczególnych form pomocy prawnej;
 - (e) Policja (Komendant Policji dla Kopenhagi i inni komendanci Policji) jest właściwa w zakresie wykonywania art. 18, 19, 20.
2. W odniesieniu do art. 6 ust. 7 Dania oświadcza, że wnioski o pomoc prawną na podstawie art. 6 ust. 5 i 6 muszą być przesyłane za pośrednictwem organu centralnego Państwa Członkowskiego wzywającego. Ponadto wnioski o pomoc prawną nie mogą być przekazywane bezpośrednio pomiędzy organami sądowymi z jednej strony a organami celnymi lub innymi organami administracyjnymi z drugiej strony (patrz art. 6 ust. 7).
3. W odniesieniu do art. 9 ust. 6 Dania oświadcza, że zgoda o której mowa w art. 9 ust. 3, będzie wymagana przez Danię przed zawarciem porozumienia dotyczącego przekazania osoby pozbawionej wolności zgodnie z art. 9 ust. 1.
4. W odniesieniu do art. 10 ust. 9 Dania oświadcza, że nie będzie wykonywała wniosków o przesłuchanie osoby oskarżonej w formie videokonferencji.
5. W odniesieniu do art. 14 ust. 4 Dania oświadcza, że nie jest związana art.14 dotyczącym operacji pod przykryciem.

Finlandia

„Artykuł 9 ust.6 Konwencji.

Przed zawarciem każdego porozumienia, wskazanego w ustępie 1 niniejszego artykułu, zgoda, o której mowa w ustępie 3, będzie wymagana, jeżeli osoba, która ma być przekazana jest obywatelem fińskim.”

„Artykuł 24 Konwencji.

Dla stosowania art. 6 Konwencji, w tym art. 6 ust.8, organem centralnym jest Ministerstwo Sprawiedliwości.

Dla celów stosowania art. 6 ust.5 Konwencji właściwymi organami policji i organami celnymi są te organy policji, organy celne oraz organy straży granicznej, zobowiązane - zgodnie z prawem regulującym postępowanie przygotowawcze w sprawach karnych - do prowadzenia tego typu postępowań.

Dla stosowania art. 18, 19 i 20 właściwymi organami są organy policji i w zakresie swoich kompetencji organy celne, zobowiązane - zgodnie z prawem regulującym postępowanie przygotowawcze w sprawach karnych - do prowadzenia tego typu postępowań. Jeżeli chodzi o organy policji, wnioski przedstawiane zgodnie z art. 18, 19 i 20 są przesyłane za pośrednictwem Krajowego Biura Śledczego („National Bureau of Investigation”). Krajowe Biuro Śledcze pełni również rolę punktu kontaktowego zgodnie z art. 20 ust. 4 lit. d)”.

„Art. 27 ust. 5 Konwencji.

Przed wejściem w życie Konwencji między Państwami Członkowskimi, Finlandia będzie stosowała Konwencję w stosunkach z Państwami Członkowskimi, które złożyły takie samo oświadczenie.

Hiszpania

Oświadczenia złożone Hiszpanię w momencie notyfikacji przyjęcia Konwencji ustanowionej przez Radę zgodnie z art. 34 Traktatu o Unii Europejskiej, dotyczącej pomocy w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonej w Brukseli 29 maja 2000 r.

„Na podstawie art.24 ust.1 lit. b), Hiszpania wyznacza, zgodnie z postanowieniami art. 6 ust.2, jako organ centralny Ministerstwo Sprawiedliwości (Dyrekcję Generalną ds.Polityki Prawodawczej i Międzynarodowej Współpracy Prawnej)”.

„Na podstawie art. 24 ust. 1 lit. e) i dla celów art. 18 i art. 20, organem właściwym jest „Audiencia Nacional” (Wyższy Sąd Krajowy), kiedy Hiszpania jest państwem wezwanym. Dla celów art. 20 ust. 4, dotyczącego wyznaczenia punktów kontaktowych, które powinny być dostępne przez całą dobę, hiszpańskimi punktami kontaktowymi będą „Juzgados de Instruccion” (sądy karne niższego szczebla) oraz „Juzgados Centrales de Instruccion” (centralne sądy karne niższego szczebla).

„Zgodnie z art. 27 ust. 5 Konwencji, Królestwo Hiszpanii stosować będzie niniejszą Konwencję w stosunkach z innymi Państwami Członkowskimi, które złożyły takie samo oświadczenie.”

Portugalia

„Republika Portugalii oświadcza, zgodnie z art. 24 ust. 1 Konwencji, przez „organy właściwe” należy rozumieć:

- (a) dla celów art. 3 ust. 1 Konwencji – wszystkie organy administracyjne, których kompetencje są określone przez prawo portugalskie;
- (b) dla celów art. 6 Konwencji, w tym ust. 8 – Prokuratora Generalnego jako organ centralny lub Policję Kryminalną („Policia Judiciaria”) dla celów przekazywania wniosków zgodnie z art. 12, 13, 14 Konwencji;
- (c) dla celów art. 12 Konwencji – Prokuraturę.

Zgodnie z art. 20 ust. 4 lit. d) Konwencji, dla celów art. 18, 19 i 20 Konwencji Republika Portugalii wyznacza jako punkt kontaktowy Policję Kryminalną („Policia Judiciaria”) poprzez jej Centralny Departament ds. Współpracy Międzynarodowej (DCCI –Departamento Central de Cooperacio Internacional).

Zgodnie z art. 6 ust. 7 Konwencji Republika Portugalii oświadcza, że wnioski oparte na postanowieniach ust. 5 i 6 tego artykułu muszą być kierowane do Prokuratora Generalnego Republiki, kiedy Republika Portugalii jest państwem wezwanym; zgodnie z tymi samymi przepisami oświadcza, że kiedy Republika Portugalii jest państwem wzywającym, wnioski mogą być kierowane przez portugalskie organy administracyjne, którym przysługują kompetencje przyznane przez prawo portugalskie.

Zgodnie z art. 18 ust. 7 Konwencji, Republika Portugalii jest związana ust. 6 tego artykułu tylko w przypadku, gdy portugalskie organy nie są w stanie zapewnić bezpośredniego przekazania.

Zgodnie z art. 27 ust. 5 Konwencji, Republika Portugalii stosuje niniejszą Konwencję w stosunkach z innymi Państwami Członkowskimi, które złożyły takie samo oświadczenie.”

*Za zgodność tłumaczenia z oryginałem w języku angielskim świadczy: Sylwernusz Królak,
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości*

Oświadczenia i zastrzeżenia Polski do Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonej 29 maja 2000r. w Brukseli

- 1) Na podstawie art.24 ust.1 lit. b), c) i e) Konwencji Polska oświadcza, że:
 - organem centralnym, dla celów określonych w art. 6 ust. 2 i 8, jest Ministerstwo Sprawiedliwości, Al. Ujazdowskie 11, 00-950 Warszawa, Polska;
 - organami właściwymi dla celów określonych w art. 6 ust.5 są: w zakresie art. 12 i 14 – Komendant Główny Policji, a w zakresie art.12, w odniesieniu do poważnych przestępstw skarbowych – także Minister Finansów, zaś w zakresie art. 13 – Prokurator Generalny;
 - organami właściwymi dla celów stosowania art. 18, 19, 20 ust.1-3 oraz 5 są właściwi miejscowo Prokuratorzy Okręgowi, zaś rolę punktów kontaktowych, zgodnie z art. 20 ust. 4, pełnią właściwi miejscowo Komendanci Wojewódzcy Policji.
- 2) Na podstawie z art. 27 ust.5 Konwencji, Polska oświadcza, iż będzie stosować niniejszą Konwencję, przed jej wejściem w życie, w stosunkach z innymi Państwami Członkowskim, które złożyły takie samo oświadczenie.
- 3) Na podstawie art. 9 ust.6 Konwencji Polska oświadcza, że dla wykonania porozumienia, o którym mowa w art. 9 ust.1, będzie żądać – jako państwo wezwane – uprzedniej zgody osoby, której dotyczy tymczasowe przekazanie.
- 4) Na podstawie art. 10 ust.9 Polska oświadcza, że nie będzie występowała z wnioskami o przesłuchanie podejrzanego lub oskarżonego w formie videokonferencji, ani nie będzie wykonywała takich wniosków.

CONVENTION

established by the Council in accordance with Article 34 of the Treaty on European Union,
on Mutual Assistance in Criminal Matters between the Member States of
the European Union

THE HIGH CONTRACTING PARTIES to this Convention, Member States of the European Union,

REFERRING to the Council Act establishing the Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters between the Member States of the European Union,

WISHING to improve judicial cooperation in criminal matters between the Member States of the Union, without prejudice to the rules protecting individual freedom,

POINTING OUT the Member States' common interest in ensuring that mutual assistance between the Member States is provided in a fast and efficient manner compatible with the basic principles of their national law, and in compliance with the individual rights and principles of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed in Rome on 4 November 1950,

EXPRESSING their confidence in the structure and functioning of their legal systems and in the ability of all Member States to guarantee a fair trial,

RESOLVED to supplement the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters of 20 April 1959 and other Conventions in force in this area, by a Convention of the European Union,

RECOGNISING that the provisions of those Conventions remain applicable for all matters not covered by this Convention,

CONSIDERING that the Member States attach importance to strengthening judicial cooperation, while continuing to apply the principle of proportionality,

RECALLING that this Convention regulates mutual assistance in criminal matters, based on the principles of the Convention of 20 April 1959,

WHEREAS, however, Article 20 of this Convention covers certain specific situations concerning interception of telecommunications, without having any implications with regard to other such situations outside the scope of the Convention,

WHEREAS the general principles of international law apply in situations which are not covered by this Convention,

RECOGNISING that this Convention does not affect the exercise of the responsibilities incumbent upon Member States with regard to the maintenance of law and order and the safeguarding of internal security, and that it is a matter for each Member State to determine, in accordance with Article 33 of the Treaty on European Union, under which conditions it will maintain law and order and safeguard internal security,

HAVE AGREED ON THE FOLLOWING PROVISIONS:

TITLE I

GENERAL PROVISIONS

Article 1

Relationship to other conventions on mutual assistance

1. The purpose of this Convention is to supplement the provisions and facilitate the application between the Member States of the European Union, of:
 - (a) the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters of 20 April 1959, hereinafter referred to as the "European Mutual Assistance Convention";
 - (b) the Additional Protocol of 17 March 1978 to the European Mutual Assistance Convention;
 - (c) the provisions on mutual assistance in criminal matters of the Convention of 19 June 1990 implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 on the gradual abolition of checks at common borders (hereinafter referred to as the "Schengen Implementation Convention") which are not repealed pursuant to Article 2(2);
 - (d) Chapter 2 of the Treaty on Extradition and Mutual Assistance in Criminal Matters between the Kingdom of Belgium, the Grand Duchy of Luxembourg and the Kingdom of the Netherlands of 27 June 1962, as amended by the Protocol of 11 May 1974, (hereinafter referred to as the "Benelux Treaty"), in the context of relations between the Member States of the Benelux Economic Union.
2. This Convention shall not affect the application of more favourable provisions in bilateral or multilateral agreements between Member States or, as provided for in Article 26(4) of the European Mutual Assistance Convention, arrangements in the field of mutual assistance in criminal matters agreed on the basis of uniform legislation or of a special system providing for the reciprocal application of measures of mutual assistance in their respective territories.

Article 2

Provisions relating to the Schengen acquis

1. The provisions of Articles 3, 5, 6, 7, 12 and 23 and, to the extent relevant to Article 12, of Articles 15 and 16, to the extent relevant to the Articles referred to, of Article 1 constitute measures amending or building upon the provisions referred to in Annex A to the Agreement concluded by the Council of the European Union and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway concerning the latter's association with the implementation, application and development of the Schengen acquis(1).
2. The provisions of Articles 49(a), 52, 53 and 73 of the Schengen Implementation Convention are hereby repealed.

Article 3

Proceedings in connection with which mutual assistance is also to be afforded

1. Mutual assistance shall also be afforded in proceedings brought by the administrative authorities in respect of acts which are punishable under the national law of the requesting or the requested Member State, or both, by virtue of being infringements of the rules of law, and

where the decision may give rise to proceedings before a court having jurisdiction in particular in criminal matters.

2. Mutual assistance shall also be afforded in connection with criminal proceedings and proceedings as referred to in paragraph 1 which relate to offences or infringements for which a legal person may be held liable in the requesting Member State.

Article 4

Formalities and procedures in the execution of requests for mutual assistance

1. Where mutual assistance is afforded, the requested Member State shall comply with the formalities and procedures expressly indicated by the requesting Member State, unless otherwise provided in this Convention and provided that such formalities and procedures are not contrary to the fundamental principles of law in the requested Member State.
2. The requested Member State shall execute the request for assistance as soon as possible, taking as full account as possible of the procedural deadlines and other deadlines indicated by the requesting Member State. The requesting Member State shall explain the reasons for the deadline.
3. If the request cannot, or cannot fully, be executed in accordance with the requirements set by the requesting Member State, the authorities of the requested Member State shall promptly inform the authorities of the requesting Member State and indicate the conditions under which it might be possible to execute the request. The authorities of the requesting and the requested Member State may subsequently agree on further action to be taken concerning the request, where necessary by making such action subject to the fulfilment of those conditions.
4. If it is foreseeable that the deadline set by the requesting Member State for executing its request cannot be met, and if the reasons referred to in paragraph 2, second sentence, indicate explicitly that any delay will lead to substantial impairment of the proceedings being conducted in the requesting Member State, the authorities of the requested Member State shall promptly indicate the estimated time needed for execution of the request. The authorities of the requesting Member State shall promptly indicate whether the request is to be upheld nonetheless. The authorities of the requesting and requested Member States may subsequently agree on further action to be taken concerning the request.

Article 5

Sending and service of procedural documents

1. Each Member State shall send procedural documents intended for persons who are in the territory of another Member State to them directly by post.
2. Procedural documents may be sent via the competent authorities of the requested Member State only if:
 - (a) the address of the person for whom the document is intended is unknown or uncertain; or
 - (b) the relevant procedural law of the requesting Member State requires proof of service of the document on the addressee, other than proof that can be obtained by post; or
 - (c) it has not been possible to serve the document by post; or
 - (d) the requesting Member State has justified reasons for considering that dispatch by post will be ineffective or is inappropriate.
3. Where there is reason to believe that the addressee does not understand the language in which the document is drawn up, the document, or at least the important passages thereof, must be translated into (one of) the language(s) of the Member State in the territory of which the addressee is staying. If the authority by which the procedural document was issued knows

that the addressee understands only some other language, the document, or at least the important passages thereof, must be translated into that other language.

4. All procedural documents shall be accompanied by a report stating that the addressee may obtain information from the authority by which the document was issued or from other authorities in that Member State regarding his or her rights and obligations concerning the document. Paragraph 3 shall also apply to that report.
5. This Article shall not affect the application of Articles 8, 9 and 12 of the European Mutual Assistance Convention and Articles 32, 34 and 35 of the Benelux Treaty.

Article 6

Transmission of requests for mutual assistance

1. Requests for mutual assistance and spontaneous exchanges of information referred to in Article 7 shall be made in writing, or by any means capable of producing a written record under conditions allowing the receiving Member State to establish authenticity. Such requests shall be made directly between judicial authorities with territorial competence for initiating and executing them, and shall be returned through the same channels unless otherwise specified in this Article.
Any information laid by a Member State with a view to proceedings before the courts of another Member State within the meaning of Article 21 of the European Mutual Assistance Convention and Article 42 of the Benelux Treaty may be the subject of direct communications between the competent judicial authorities.
2. Paragraph 1 shall not prejudice the possibility of requests being sent or returned in specific cases:
 - (a) between a central authority of a Member State and a central authority of another Member State; or
 - (b) between a judicial authority of one Member State and a central authority of another Member State.
3. Notwithstanding paragraph 1, the United Kingdom and Ireland, respectively, may, when giving the notification provided for in Article 27(2), declare that requests and communications to it, as specified in the declaration, must be sent via its central authority. These Member States may at any time by a further declaration limit the scope of such a declaration for the purpose of giving greater effect to paragraph 1. They shall do so when the provisions on mutual assistance of the Schengen Implementation Convention are put into effect for them.
Any Member State may apply the principle of reciprocity in relation to the declarations referred to above.
4. Any request for mutual assistance may, in case of urgency, be made via the International Criminal Police Organisation (Interpol) or any body competent under provisions adopted pursuant to the Treaty on European Union.
5. Where, in respect of requests pursuant to Articles 12, 13 or 14, the competent authority is a judicial authority or a central authority in one Member State and a police or customs authority in the other Member State, requests may be made and answered directly between these authorities. Paragraph 4 shall apply to these contacts.
6. Where, in respect of requests for mutual assistance in relation to proceedings as envisaged in Article 3(1), the competent authority is a judicial authority or a central authority in one Member State and an administrative authority in the other Member State, requests may be made and answered directly between these authorities.
7. Any Member State may declare, when giving the notification provided for in Article 27(2), that it is not bound by the first sentence of paragraph 5 or by paragraph 6 of this Article, or

both or that it will apply those provisions only under certain conditions which it shall specify. Such a declaration may be withdrawn or amended at any time.

8. The following requests or communications shall be made through the central authorities of the Member States:
 - (a) requests for temporary transfer or transit of persons held in custody as referred to in Article 9 of this Convention, in Article 11 of the European Mutual Assistance Convention and in Article 33 of the Benelux Treaty;
 - (b) notices of information from judicial records as referred to in Article 22 of the European Mutual Assistance Convention and Article 43 of the Benelux Treaty. However, requests for copies of convictions and measures as referred to in Article 4 of the Additional Protocol to the European Mutual Assistance Convention may be made directly to the competent authorities.

Article 7

Spontaneous exchange of information

1. Within the limits of their national law, the competent authorities of the Member States may exchange information, without a request to that effect, relating to criminal offences and the infringements of rules of law referred to in Article 3(1), the punishment or handling of which falls within the competence of the receiving authority at the time the information is provided.
2. The providing authority may, pursuant to its national law, impose conditions on the use of such information by the receiving authority.
3. The receiving authority shall be bound by those conditions.

TITLE II

REQUEST FOR CERTAIN SPECIFIC FORMS OF MUTUAL ASSISTANCE

Article 8

Restitution

1. At the request of the requesting Member State and without prejudice to the rights of bona fide third parties, the requested Member State may place articles obtained by criminal means at the disposal of the requesting State with a view to their return to their rightful owners.
2. In applying Articles 3 and 6 of the European Mutual Assistance Convention and Articles 24(2) and 29 of the Benelux Treaty, the requested Member State may waive the return of articles either before or after handing them over to the requesting Member State if the restitution of such articles to the rightful owner may be facilitated thereby. The rights of bona fide third parties shall not be affected.
3. In the event of a waiver before handing over the articles to the requesting Member State, the requested Member State shall exercise no security right or other right of recourse under tax or customs legislation in respect of these articles.
A waiver as referred to in paragraph 2 shall be without prejudice to the right of the requested Member State to collect taxes or duties from the rightful owner.

Article 9

Temporary transfer of persons held in custody for purpose of investigation

1. Where there is agreement between the competent authorities of the Member States concerned, a Member State which has requested an investigation for which the presence of the person held in custody on its own territory is required may temporarily transfer that person to the territory of the Member State in which the investigation is to take place.
2. The agreement shall cover the arrangements for the temporary transfer of the person and the date by which he or she must be returned to the territory of the requesting Member State.
3. Where consent to the transfer is required from the person concerned, a statement of consent or a copy thereof shall be provided promptly to the requested Member State.
4. The period of custody in the territory of the requested Member State shall be deducted from the period of detention which the person concerned is or will be obliged to undergo in the territory of the requesting Member State.
5. The provisions of Articles 11(2) and (3), 12 and 20 of the European Mutual Assistance Convention shall apply *mutatis mutandis* to this Article.
6. When giving the notification provided for in Article 27(2), each Member State may declare that, before an agreement is reached under paragraph 1 of this Article, the consent referred to in paragraph 3 of this Article will be required or will be required under certain conditions indicated in the declaration.

Article 10

Hearing by videoconference

1. If a person is in one Member State's territory and has to be heard as a witness or expert by the judicial authorities of another Member State, the latter may, where it is not desirable or possible for the person to be heard to appear in its territory in person, request that the hearing take place by videoconference, as provided for in paragraphs 2 to 8.
2. The requested Member State shall agree to the hearing by videoconference provided that the use of the videoconference is not contrary to fundamental principles of its law and on condition that it has the technical means to carry out the hearing. If the requested Member State has no access to the technical means for videoconferencing, such means may be made available to it by the requesting Member State by mutual agreement.
3. Requests for a hearing by videoconference shall contain, in addition to the information referred to in Article 14 of the European Mutual Assistance Convention and Article 37 of the Benelux Treaty, the reason why it is not desirable or possible for the witness or expert to attend in person, the name of the judicial authority and of the persons who will be conducting the hearing.
4. The judicial authority of the requested Member State shall summon the person concerned to appear in accordance with the forms laid down by its law.
5. With reference to hearing by videoconference, the following rules shall apply:
 - (a) a judicial authority of the requested Member State shall be present during the hearing, where necessary assisted by an interpreter, and shall also be responsible for ensuring both the identification of the person to be heard and respect for the fundamental principles of the law of the requested Member State. If the judicial authority of the requested Member State is of the view that during the hearing the fundamental principles of the law of the requested Member State are being infringed, it shall immediately take the necessary measures to ensure that the hearing continues in accordance with the said principles;
 - (b) measures for the protection of the person to be heard shall be agreed, where necessary, between the competent authorities of the requesting and the requested Member States;
 - (c) the hearing shall be conducted directly by, or under the direction of, the judicial authority of the requesting Member State in accordance with its own laws;

(d) at the request of the requesting Member State or the person to be heard the requested Member State shall ensure that the person to be heard is assisted by an interpreter, if necessary;

(e) the person to be heard may claim the right not to testify which would accrue to him or her under the law of either the requested or the requesting Member State.

6. Without prejudice to any measures agreed for the protection of the persons, the judicial authority of the requested Member State shall on the conclusion of the hearing draw up minutes indicating the date and place of the hearing, the identity of the person heard, the identities and functions of all other persons in the requested Member State participating in the hearing, any oaths taken and the technical conditions under which the hearing took place. The document shall be forwarded by the competent authority of the requested Member State to the competent authority of the requesting Member State.
7. The cost of establishing the video link, costs related to the servicing of the video link in the requested Member State, the remuneration of interpreters provided by it and allowances to witnesses and experts and their travelling expenses in the requested Member State shall be refunded by the requesting Member State to the requested Member State, unless the latter waives the refunding of all or some of these expenses.
8. Each Member State shall take the necessary measures to ensure that, where witnesses or experts are being heard within its territory in accordance with this Article and refuse to testify when under an obligation to testify or do not testify according to the truth, its national law applies in the same way as if the hearing took place in a national procedure.
9. Member States may at their discretion also apply the provisions of this Article, where appropriate and with the agreement of their competent judicial authorities, to hearings by videoconference involving an accused person. In this case, the decision to hold the videoconference, and the manner in which the videoconference shall be carried out, shall be subject to agreement between the Member States concerned, in accordance with their national law and relevant international instruments, including the 1950 European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.

Any Member State may, when giving its notification pursuant to Article 27(2), declare that it will not apply the first subparagraph. Such a declaration may be withdrawn at any time. Hearings shall only be carried out with the consent of the accused person. Such rules as may prove to be necessary, with a view to the protection of the rights of accused persons, shall be adopted by the Council in a legally binding instrument.

Article 11

Hearing of witnesses and experts by telephone conference

1. If a person is one Member State's territory and has to be heard as a witness or expert by judicial authorities of another Member State, the latter may, where its national law so provides, request assistance of the former Member State to enable the hearing to take place by telephone conference, as provided for in paragraphs 2 to 5.
2. A hearing may be conducted by telephone conference only if the witness or expert agrees that the hearing take place by that method.
3. The requested Member State shall agree to the hearing by telephone conference where this is not contrary to fundamental principles of its law.
4. A request for a hearing by telephone conference shall contain, in addition to the information referred to in Article 14 of the European Mutual Assistance Convention and Article 37 of the Benelux Treaty, the name of the judicial authority and of the persons who will be conducting the hearing and an indication that the witness or expert is willing to take part in a hearing by telephone conference.

5. The practical arrangements regarding the hearing shall be agreed between the Member States concerned. When agreeing such arrangements, the requested Member State shall undertake to:
 - (a) notify the witness or expert concerned of the time and the venue of the hearing;
 - (b) ensure the identification of the witness or expert;
 - (c) verify that the witness or expert agrees to the hearing by telephone conference.The requested Member State may make its agreement subject, fully or in part, to the relevant provisions of Article 10(5) and (8). Unless otherwise agreed, the provisions of Article 10(7) shall apply *mutatis mutandis*.

Article 12

Controlled deliveries

1. Each Member State shall undertake to ensure that, at the request of another Member State, controlled deliveries may be permitted on its territory in the framework of criminal investigations into extraditable offences.
2. The decision to carry out controlled deliveries shall be taken in each individual case by the competent authorities of the requested Member State, with due regard for the national law of that Member State.
3. Controlled deliveries shall take place in accordance with the procedures of the requested Member State. The right to act and to direct and control operations shall lie with the competent authorities of that Member State.

Article 13

Joint investigation teams

1. By mutual agreement, the competent authorities of two or more Member States may set up a joint investigation team for a specific purpose and a limited period, which may be extended by mutual consent, to carry out criminal investigations in one or more of the Member States setting up the team. The composition of the team shall be set out in the agreement.

A joint investigation team may, in particular, be set up where:

 - (a) a Member State's investigations into criminal offences require difficult and demanding investigations having links with other Member States;
 - (b) a number of Member States are conducting investigations into criminal offences in which the circumstances of the case necessitate coordinated, concerted action in the Member States involved.

A request for the setting up of a joint investigation team may be made by any of the Member States concerned. The team shall be set up in one of the Member States in which the investigations are expected to be carried out.
2. In addition to the information referred to in the relevant provisions of Article 14 of the European Mutual Assistance Convention and Article 37 of the Benelux Treaty, requests for the setting up of a joint investigation team shall include proposals for the composition of the team.
3. A joint investigation team shall operate in the territory of the Member States setting up the team under the following general conditions:
 - (a) the leader of the team shall be a representative of the competent authority participating in criminal investigations from the Member State in which the team operates. The leader of the

team shall act within the limits of his or her competence under national law;

(b) the team shall carry out its operations in accordance with the law of the Member State in which it operates. The members of the team shall carry out their tasks under the leadership of the person referred to in subparagraph (a), taking into account the conditions set by their own authorities in the agreement on setting up the team;

(c) the Member State in which the team operates shall make the necessary organisational arrangements for it to do so.

4. In this Article, members of the joint investigation team from Member States other than the Member State in which the team operates are referred to as being "seconded" to the team.
5. Seconded members of the joint investigation team shall be entitled to be present when investigative measures are taken in the Member State of operation. However, the leader of the team may, for particular reasons, in accordance with the law of the Member State where the team operates, decide otherwise.
6. Seconded members of the joint investigation team may, in accordance with the law of the Member State where the team operates, be entrusted by the leader of the team with the task of taking certain investigative measures where this has been approved by the competent authorities of the Member State of operation and the seconding Member State.
7. Where the joint investigation team needs investigative measures to be taken in one of the Member States setting up the team, members seconded to the team by that Member State may request their own competent authorities to take those measures. Those measures shall be considered in that Member State under the conditions which would apply if they were requested in a national investigation.
8. Where the joint investigation team needs assistance from a Member State other than those which have set up the team, or from a third State, the request for assistance may be made by the competent authorities of the State of operations to the competent authorities of the other State concerned in accordance with the relevant instruments or arrangements.
9. A member of the joint investigation team may, in accordance with his or her national law and within the limits of his or her competence, provide the team with information available in the Member State which has seconded him or her for the purpose of the criminal investigations conducted by the team.
10. Information lawfully obtained by a member or seconded member while part of a joint investigation team which is not otherwise available to the competent authorities of the Member States concerned may be used for the following purposes:
 - (a) for the purposes for which the team has been set up;
 - (b) subject to the prior consent of the Member State where the information became available, for detecting, investigation and prosecuting other criminal offences. Such consent may be withheld only in cases where such use would endanger criminal investigations in the Member State concerned or in respect of which that Member State could refuse mutual assistance;
 - (c) for preventing an immediate and serious threat to public security, and without prejudice to subparagraph (b) if subsequently a criminal investigation is opened;
 - (d) for other purposes to the extent that this is agreed between Member States setting up the team.
11. This Article shall be without prejudice to any other existing provisions or arrangements on the setting up or operation of joint investigation teams.
12. To the extent that the laws of the Member States concerned or the provisions of any legal instrument applicable between them permit, arrangements may be agreed for persons other than representatives of the competent authorities of the Member States setting up the joint investigation team to take part in the activities of the team. Such persons may, for example, include officials of bodies set up pursuant to the Treaty on European Union. The rights conferred upon the members or seconded members of the team by virtue of this Article shall

not apply to these persons unless the agreement expressly states otherwise.

Article 14

Covert investigations

1. The requesting and the requested Member State may agree to assist one another in the conduct of investigations into crime by officers acting under covert or false identity (covert investigations).
2. The decision on the request is taken in each individual case by the competent authorities of the requested Member State with due regard to its national law and procedures. The duration of the covert investigation, the detailed conditions, and the legal status of the officers concerned during covert investigations shall be agreed between the Member States with due regard to their national law and procedures.
3. Covert investigations shall take place in accordance with the national law and procedures of the Member States on the territory of which the covert investigation takes place. The Member States involved shall cooperate to ensure that the covert investigation is prepared and supervised and to make arrangements for the security of the officers acting under covert or false identity.
4. When giving the notification provided for in Article 27(2), any Member State may declare that it is not bound by this Article. Such a declaration may be withdrawn at any time.

Article 15

Criminal liability regarding officials

During the operations referred to in Articles 12, 13 and 14, officials from a Member State other than the Member State of operation shall be regarded as officials of the Member State of operation with respect of offences committed against them or by them.

Article 16

Civil liability regarding officials

1. Where, in accordance with Articles 12, 13 and 14, officials of a Member State are operating in another Member State, the first Member State shall be liable for any damage caused by them during their operations, in accordance with the law of the Member State in whose territory they are operating.
2. The Member State in whose territory the damage referred to in paragraph 1 was caused shall make good such damage under the conditions applicable to damage caused by its own officials.
3. The Member State whose officials have caused damage to any person in the territory of another Member State shall reimburse the latter in full any sums it has paid to the victims or persons entitled on their behalf.
4. Without prejudice to the exercise of its rights vis-à-vis third parties and with the exception of paragraph 3, each Member State shall refrain in the case provided for in paragraph 1 from requesting reimbursement of damages it has sustained from another Member State.

TITLE III

INTERCEPTION OF TELECOMMUNICATIONS

Article 17

Authorities competent to order interception of telecommunications

For the purpose of the application of the provisions of Articles 18, 19 and 20, "competent authority" shall mean a judicial authority, or, where judicial authorities have no competence in the area covered by those provisions, an equivalent competent authority, specified pursuant to Article 24(1)(e) and acting for the purpose of a criminal investigation.

Article 18

Requests for interception of telecommunications

1. For the purpose of a criminal investigation, a competent authority in the requesting Member State may, in accordance with the requirements of its national law, make a request to a competent authority in the requested Member State for:
 - (a) the interception and immediate transmission to the requesting Member State of telecommunications; or
 - (b) the interception, recording and subsequent transmission to the requesting Member State of the recording of telecommunications.
2. Requests under paragraph 1 may be made in relation to the use of means of telecommunications by the subject of the interception, if this subject is present in:
 - (a) the requesting Member State and the requesting Member State needs the technical assistance of the requested Member State to intercept his or her communications;
 - (b) the requesting Member State and his or her communications can be intercepted in that Member State;
 - (c) a third Member State which has been informed pursuant to Article 20(2)(a) and the requesting Member State needs the technical assistance of the requested Member State to intercept his or her communications.
3. By way of derogation from Article 14 of the European Mutual Assistance Convention and Article 37 of the Benelux Treaty, requests under this Article shall include the following:
 - (a) an indication of the authority making the request;
 - (b) confirmation that a lawful interception order or warrant has been issued in connection with a criminal investigation;
 - (c) information for the purpose of identifying the subject of this interception;
 - (d) an indication of the criminal conduct under investigation;
 - (e) the desired duration of the interception; and
 - (f) if possible, the provision of sufficient technical data, in particular the relevant network connection number, to ensure that the request can be met.
4. In the case of a request pursuant to paragraph 2(b), a request shall also include a summary of the facts. The requested Member State may require any further information to enable it to decide whether the requested measure would be taken by it in a similar national case.
5. The requested Member State shall undertake to comply with requests under paragraph 1(a):
 - (a) in the case of a request pursuant to paragraph 2(a) and 2(c), on being provided with the

information in paragraph 3. The requested Member State may allow the interception to proceed without further formality;

(b) in the case of a request pursuant to paragraph 2(b), on being provided with the information in paragraphs 3 and 4 and where the requested measure would be taken by it in a similar national case. The requested Member State may make its consent subject to any conditions which would have to be observed in a similar national case.

6. Where immediate transmission is not possible, the requested Member State shall undertake to comply with requests under paragraph 1(b) on being provided with the information in paragraphs 3 and 4 and where the requested measure would be taken by it in a similar national case. The requested Member State may make its consent subject to any condition which would have to be observed in a similar national case.
7. When giving the notification provided for in Article 27(2), any Member State may declare that it is bound by paragraph 6 only when it is unable to provide immediate transmission. In this case the other Member State may apply the principle of reciprocity.
8. When making a request under paragraph 1(b), the requesting Member State may, where it has a particular reason to do so, also request a transcription of the recording. The requested Member State shall consider such requests in accordance with its national law and procedures.
9. The Member State receiving the information provided under paragraphs 3 and 4 shall keep that information confidential in accordance with its national law.

Article 19

Interceptions of telecommunications on national territory by the use of service providers

1. Member States shall ensure that systems of telecommunications services operated via a gateway on their territory, which for the lawful interception of the communications of a subject present in another Member State are not directly accessible on the territory of the latter, may be made directly accessible for the lawful interception by that Member State through the intermediary of a designated service provider present on its territory.
2. In the case referred to in paragraph 1, the competent authorities of a Member State shall be entitled, for the purposes of a criminal investigation and in accordance with applicable national law and provided that the subject of the interception is present in that Member State, to carry out the interception through the intermediary of a designated service provider present on its territory without involving the Member State on whose territory the gateway is located.
3. Paragraph 2 shall also apply where the interception is carried out upon a request made pursuant to Article 18(2)(b).
4. Nothing in this Article shall prevent a Member State from making a request to the Member State on whose territory the gateway is located for the lawful interception of telecommunications in accordance with Article 18, in particular where there is no intermediary in the requesting Member State.

Article 20

Interception of telecommunications without the technical assistance of another Member State

1. Without prejudice to the general principles of international law as well as to the provisions of Article 18(2)(c), the obligations under this Article shall apply to interception orders made or authorised by the competent authority of one Member State in the course of criminal investigations which present the characteristics of being an investigation following the commission of a specific criminal offence, including attempts in so far as they are

criminalised under national law, in order to identify and arrest, charge, prosecute or deliver judgment on those responsible.

2. Where for the purpose of a criminal investigation, the interception of telecommunications is authorised by the competent authority of one Member State (the "intercepting Member State"), and the telecommunication address of the subject specified in the interception order is being used on the territory of another Member State (the "notified Member State") from which no technical assistance is needed to carry out the interception, the intercepting Member State shall inform the notified Member State of the interception:
 - (a) prior to the interception in cases where it knows when ordering the interception that the subject is on the territory of the notified Member State;
 - (b) in other cases, immediately after it becomes aware that the subject of the interception is on the territory of the notified Member State.
3. The information to be notified by the intercepting Member State shall include:
 - (a) an indication of the authority ordering the interception;
 - (b) confirmation that a lawful interception order has been issued in connection with a criminal investigation;
 - (c) information for the purpose of identifying the subject of the interception;
 - (d) an indication of the criminal conduct under investigation; and
 - (e) the expected duration of the interception.
4. The following shall apply where a Member State is notified pursuant to paragraphs 2 and 3:
 - (a) Upon receipt of the information provided under paragraph 3 the competent authority of the notified Member State shall, without delay, and at the latest within 96 hours, reply to the intercepting Member State, with a view to:
 - (i) allowing the interception to be carried out or to be continued. The notified Member State may make its consent subject to any conditions which would have to be observed in a similar national case;
 - (ii) requiring the interception not to be carried out or to be terminated where the interception would not be permissible pursuant to the national law of the notified Member State, or for the reasons specified in Article 2 of the European Mutual Assistance Convention. Where the notified Member State imposes such a requirement, it shall give reasons for its decision in writing;
 - (iii) in cases referred to in point (ii), requiring that any material already intercepted while the subject was on its territory may not be used, or may only be used under conditions which it shall specify. The notified Member State shall inform the intercepting Member State of the reasons justifying the said conditions;
 - (iv) requiring a short extension, of up to a maximum period of eight days, to the original 96-hour deadline, to be agreed with the intercepting Member State, in order to carry out internal procedures under its national law. The notified Member State shall communicate, in writing, to the intercepting Member State, the conditions which, pursuant to its national law, justify the requested extension of the deadline.
 - (b) Until a decision has been taken by the notified Member State pursuant to points (i) or (ii) of subparagraph (a), the intercepting Member State:
 - (i) may continue the interception; and
 - (ii) may not use the material already intercepted, except:
 - if otherwise agreed between the Member States concerned; or
 - for taking urgent measures to prevent an immediate and serious threat to public security.The notified Member State shall be informed of any such use and the reasons justifying it.
 - (c) The notified Member State may request a summary of the facts of the case and any further information necessary to enable it to decide whether interception would be authorised in a similar national case. Such a request does not affect the application of subparagraph (b), unless otherwise agreed between the notified Member State and the intercepting Member

State.

- (d) The Member States shall take the necessary measures to ensure that a reply can be given within the 96-hour period. To this end they shall designate contact points, on duty twenty-four hours a day, and include them in their statements under Article 24(1)(e).
5. The notified Member State shall keep the information provided under paragraph 3 confidential in accordance with its national law.
 6. Where the intercepting Member State is of the opinion that the information to be provided under paragraph 3 is of a particularly sensitive nature, it may be transmitted to the competent authority through a specific authority where that has been agreed on a bilateral basis between the Member States concerned.
 7. When giving its notification under Article 27(2), or at any time thereafter, any Member State may declare that it will not be necessary to provide it with information on interceptions as envisaged in this Article.

Article 21

Responsibility for charges made by telecommunications operators

Costs which are incurred by telecommunications operators or service providers in executing requests pursuant to Article 18 shall be borne by the requesting Member State.

Article 22

Bilateral arrangements

Nothing in this Title shall preclude any bilateral or multilateral arrangements between Member States for the purpose of facilitating the exploitation of present and future technical possibilities regarding the lawful interception of telecommunications.

TITLE IV

Article 23

Personal data protection

1. Personal data communicated under this Convention may be used by the Member State to which they have been transferred:
 - (a) for the purpose of proceedings to which this Convention applies;
 - (b) for other judicial and administrative proceedings directly related to proceedings referred to under point (a);
 - (c) for preventing an immediate and serious threat to public security;
 - (d) for any other purpose, only with the prior consent of the communicating Member State, unless the Member State concerned has obtained the consent of the data subject.
2. This Article shall also apply to personal data not communicated but obtained otherwise under this Convention.
3. In the circumstances of the particular case, the communicating Member State may require the Member State to which the personal data have been transferred to give information on the use made of the data.

4. Where conditions on the use of personal data have been imposed pursuant to Articles 7(2), 18(5)(b), 18(6) or 20(4), these conditions shall prevail. Where no such conditions have been imposed, this Article shall apply.
5. The provisions of Article 13(10) shall take precedence over this Article regarding information obtained under Article 13.
6. This Article does not apply to personal data obtained by a Member State under this Convention and originating from that Member State.
7. Luxembourg may, when signing the Convention, declare that where personal data are communicated by Luxembourg under this Convention to another Member State, the following applies:

Luxembourg may, subject to paragraph 1(c), in the circumstances of a particular case require that unless that Member State concerned has obtained the consent of the data subject, the personal data may only be used for the purposes referred to in paragraph 1(a) and (b) with the prior consent of Luxembourg in respect of proceedings for which Luxembourg could have refused or limited the transmission or use of the personal data in accordance with the provisions of this Convention or the instruments referred to in Article 1.

If, in a particular case, Luxembourg refuses to give its consent to a request from a Member State pursuant to the provisions of paragraph 1, it must give reasons for its decision in writing.

TITLE V

FINAL PROVISIONS

Article 24

Statements

1. When giving the notification referred to in Article 27(2), each Member State shall make a statement naming the authorities which, in addition to those already indicated in the European Mutual Assistance Convention and the Benelux Treaty, are competent for the application of this Convention and the application between the Member States of the provisions on mutual assistance in criminal matters of the instruments referred to in Article 1(1), including in particular:
 - (a) the competent administrative authorities within the meaning of Article 3(1), if any;
 - (b) one or more central authorities for the purposes of applying Article 6 as well as the authorities competent to deal with the requests referred to in Article 6(8);
 - (c) the police or customs authorities competent for the purpose of Article 6(5), if any;
 - (d) the administrative authorities competent for the purposes of Article 6(6), if any; and
 - (e) the authority or authorities competent for the purposes of the application of Articles 18 and 19 and Article 20(1) to (5).
2. Statements made in accordance with paragraph 1 may be amended in whole or in part at any time by the same procedure.

Article 25

Reservations

No reservations may be entered in respect of this Convention, other than those for which it makes express provision.

Article 26

Territorial application

The application of this Convention to Gibraltar will take effect upon extension of the European Mutual Assistance Convention to Gibraltar.

The United Kingdom shall notify in writing the President of the Council when it wishes to apply the Convention to the Channel Islands and the Isle of Man following extension of the European Mutual Assistance Convention to those territories. A decision on this request shall be taken by the Council acting with the unanimity of its members.

Article 27

Entry into force

1. This Convention shall be subject to adoption by the Member States in accordance with their respective constitutional requirements.
2. Member States shall notify the Secretary-General of the Council of the European Union of the completion of the constitutional procedures for the adoption of this Convention.
3. This Convention shall, 90 days after the notification referred to in paragraph 2 by the State, member of the European Union at the time of adoption by the Council of the Act establishing this Convention, which is the eighth to complete this formality, enter into force for the eight Member States concerned.
4. Any notification by a Member State subsequent to the receipt of the eighth notification referred to in paragraph 2 shall have the effect that, 90 days after the subsequent notification, this Convention shall enter into force as between this Member State and those Member States for which the Convention has already entered into force.
5. Before the Convention has entered into force pursuant to paragraph 3, any Member State may, when giving the notification referred to in paragraph 2 or at any time thereafter, declare that it will apply this Convention in its relations with Member States which have made the same declaration. Such declarations shall take effect 90 days after the date of deposit thereof.
6. This Convention shall apply to mutual assistance initiated after the date on which it has entered into force, or is applied pursuant to paragraph 5, between the Member States concerned.

Article 28

Accession of new Member States

1. This Convention shall be open to accession by any State which becomes a member of the European Union.
2. The text of this Convention in the language of the acceding State, drawn up by the Council of the European Union, shall be authentic.
3. The instruments of accession shall be deposited with the depositary.
4. This Convention shall enter into force with respect to any State which accedes to it 90 days after the deposit of its instrument of accession or on the date of entry into force of this

Convention if it has not already entered into force at the time of expiry of the said period of 90 days.

5. Where this Convention is not yet in force at the time of the deposit of their instrument of accession, Article 27(5) shall apply to acceding Member States.

Article 29

Entry into force for Iceland and Norway

1. Without prejudice to Article 8 of the Agreement concluded by the Council of the European Union and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway concerning the latter's association with the implementation, application and development of the Schengen acquis (the "Association Agreement"), the provisions referred to in Article 2(1) shall enter into force for Iceland and Norway 90 days after the receipt by the Council and the Commission of the information pursuant to Article 8(2) of the Association Agreement upon fulfilment of their constitutional requirements, in their mutual relations with any Member State for which this Convention has already entered into force pursuant to Article 27(3) or (4).
2. Any entry into force of this Convention for a Member State after the date of entry into force of the provisions referred to in Article 2(1) for Iceland and Norway, shall render these provisions also applicable in the mutual relations between that Member State and Iceland and Norway.
3. The provisions referred to in Article 2(1) shall in any event not become binding on Iceland and Norway before the date to be fixed pursuant to Article 15(4) of the Association Agreement.
4. Without prejudice to paragraphs 1, 2 and 3 above, the provisions referred to in Article 2(1) shall enter into force for Iceland and Norway not later than on the date of entry into force of this Convention for the fifteenth State, being a member of the European Union at the time of the adoption by the Council of the Act establishing this Convention.

Article 30

Depositary

1. The Secretary-General of the Council of the European Union shall act as depositary of this Convention.
2. The depositary shall publish in the Official Journal of the European Communities information on the progress of adoptions and accessions, statements and reservations and also any other notification concerning this Convention.

Done at Brussels on the twenty-ninth day of May in the year two thousand in a single original in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Irish, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, all texts being equally authentic, such original being deposited in the archives of the General Secretariat of the Council of the European Union. The Secretary-General shall forward a certified copy thereof to each Member State.

Council Declaration on Article 10(9)

When considering the adoption of an instrument as referred to in Article 10(9), the Council shall respect Member States' obligations under the European Convention on Human Rights.

(1) OJ L 176, 10.7.1999, p. 36.

(Acts adopted pursuant to Title VI of the Treaty on European Union)

COUNCIL ACT

of 16 October 2001

establishing, in accordance with Article 34 of the Treaty on European Union, the Protocol to the Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters between the Member States of the European Union

(2001/C 326/01)

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Articles 31(a) and 34(2)(d) thereof,

Having regard to the initiative of the French Republic ⁽¹⁾,

Having regard to the opinion of the European Parliament ⁽²⁾,

Whereas:

- (1) For the purposes of achieving the objectives of the Union the rules on mutual assistance in criminal matters between the Member States of the European Union should be improved and a Protocol, as set out in the Annex hereto, should be established to that end.
- (2) Article 8 of the Protocol falls within the scope of Article 1 of Council Decision 1999/437/EC of 17 May 1999 on certain arrangements for the application of the Agreement concluded by the Council of the European Union and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway concerning the latters' association with the implementation, application and development of the Schengen *acquis* ⁽³⁾.

(3) The procedures set out in the Agreement concluded by the Council of the European Union with the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway concerning the latters' association with the implementation, application and development of the Schengen *acquis* ⁽⁴⁾ have been observed in respect of this provision.

(4) When the adoption of this Act is notified to the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway in accordance with Article 8(2)(a) of the aforementioned Agreement, those two States will be informed in particular of the contents of Article 16 on entry into force for Iceland and Norway,

HAS DECIDED that the Protocol, the text of which is given in the Annex and which has been signed today by the Representatives of the Governments of the Member States of the Union, is hereby established,

RECOMMENDS that it be adopted by the Member States in accordance with their respective constitutional requirements,

INVITES the Member States to begin the procedures applicable for that purpose before 1 July 2002.

Done at Luxembourg, 16 October 2001.

For the Council

The President

D. REYNDERS

⁽¹⁾ OJ C 243, 24.8.2000, p. 11.

⁽²⁾ Opinion delivered on 4 October 2001 (not yet published in the Official Journal).

⁽³⁾ OJ L 176, 10.7.1999, p. 31.

⁽⁴⁾ OJ L 176, 10.7.1999, p. 36.

ANNEX

PROTOCOL

established by the Council in accordance with Article 34 of the Treaty on European Union to the Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters between the Member States of the European Union

THE HIGH CONTRACTING PARTIES to this Protocol, Member States of the European Union,

REFERRING to the Council Act of 16 October 2001 establishing the Protocol to the Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters between the Member States of the European Union,

TAKING ACCOUNT of the conclusions adopted at the European Council held in Tampere on 15 and 16 October 1999, and of the need to implement them immediately in order to achieve an area of freedom, security and justice,

BEARING IN MIND the recommendations made by the experts when presenting the mutual evaluation reports based on Council Joint Action 97/827/JHA of 5 December 1997 establishing a mechanism for evaluating the application and implementation at national level of international undertakings in the fight against organised crime⁽¹⁾,

CONVINCED of the need for additional measures in the field of mutual assistance in criminal matters for the purpose of the fight against crime, including in particular organised crime, money laundering and financial crime,

HAVE AGREED UPON THE FOLLOWING PROVISIONS, which shall be annexed to, and form an integral part of, the Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters between the Member States of the European Union of 29 May 2000⁽²⁾, hereinafter referred to as the '2000 Mutual Assistance Convention':

Article 1

Request for information on bank accounts

1. Each Member State shall, under the conditions set out in this Article, take the measures necessary to determine, in answer to a request sent by another Member State, whether a natural or legal person that is the subject of a criminal investigation holds or controls one or more accounts, of whatever nature, in any bank located in its territory and, if so, provide all the details of the identified accounts.

The information shall also, if requested and to the extent that it can be provided within a reasonable time, include accounts for which the person that is the subject of the proceedings has powers of attorney.

2. The obligation set out in this Article shall apply only to the extent that the information is in the possession of the bank keeping the account.

3. The obligation set out in this Article shall apply only if the investigation concerns:

— an offence punishable by a penalty involving deprivation of liberty or a detention order of a maximum period of at least four years in the requesting State and at least two years in the requested State, or

— an offence referred to in Article 2 of the 1995 Convention on the Establishment of a European Police Office (Europol

Convention), or in the Annex to that Convention, as amended, or

— to the extent that it may not be covered by the Europol Convention, an offence referred to in the 1995 Convention on the Protection of the European Communities' Financial Interests, the 1996 Protocol thereto, or the 1997 Second Protocol thereto.

4. The authority making the request shall, in the request:

— state why it considers that the requested information is likely to be of substantial value for the purpose of the investigation into the offence,

— state on what grounds it presumes that banks in the requested Member State hold the account and, to the extent available, which banks may be involved,

— include any information available which may facilitate the execution of the request.

5. Member States may make the execution of a request according to this Article dependent on the same conditions as they apply in respect of requests for search and seizure.

6. The Council may decide, pursuant to Article 34(2)(c) of the Treaty of European Union, to extend the scope of paragraph 3.

⁽¹⁾ OJ L 344, 15.12.1997, p. 7.

⁽²⁾ OJ C 197, 12.7.2000, p. 3.

Article 2**Requests for information on banking transactions**

1. On request by the requesting State, the requested State shall provide the particulars of specified bank accounts and of banking operations which have been carried out during a specified period through one or more accounts specified in the request, including the particulars of any sending or recipient account.
2. The obligation set out in this Article shall apply only to the extent that the information is in the possession of the bank holding the account.
3. The requesting Member State shall in its request indicate why it considers the requested information relevant for the purpose of the investigation into the offence.
4. Member States may make the execution of a request according to this Article dependent on the same conditions as they apply in respect of requests for search and seizure.

Article 3**Requests for the monitoring of banking transactions**

1. Each Member State shall undertake to ensure that, at the request of another Member State, it is able to monitor, during a specified period, the banking operations that are being carried out through one or more accounts specified in the request and communicate the results thereof to the requesting Member State.
2. The requesting Member State shall in its request indicate why it considers the requested information relevant for the purpose of the investigation into the offence.
3. The decision to monitor shall be taken in each individual case by the competent authorities of the requested Member State, with due regard for the national law of that Member State.
4. The practical details regarding the monitoring shall be agreed between the competent authorities of the requesting and requested Member States.

Article 4**Confidentiality**

Each Member State shall take the necessary measures to ensure that banks do not disclose to the bank customer concerned or to other third persons that information has been transmitted to the requesting State in accordance with Articles 1, 2 or 3 or that an investigation is being carried out.

Article 5**Obligation to inform**

If the competent authority of the requested Member State in the course of the execution of a request for mutual assistance considers that it may be appropriate to undertake investigations not initially foreseen, or which could not be specified when the request was made, it shall immediately inform the requesting authority accordingly in order to enable it to take further action.

Article 6**Additional requests for mutual assistance**

1. Where the competent authority of the requesting Member State makes a request for mutual assistance which is additional to an earlier request, it shall not be required to provide information already provided in the initial request. The additional request shall contain information necessary for the purpose of identifying the initial request.
2. Where, in accordance with the provisions in force, the competent authority which has made a request for mutual assistance participates in the execution of the request in the requested Member State, it may, without prejudice to Article 6(3) of the 2000 Mutual Assistance Convention, make an additional request directly to the competent authority of the requested Member State while present in that State.

Article 7**Banking secrecy**

A Member State shall not invoke banking secrecy as a reason for refusing any cooperation regarding a request for mutual assistance from another Member State.

Article 8**Fiscal offences**

1. Mutual assistance may not be refused solely on the ground that the request concerns an offence which the requested Member State considers a fiscal offence.
2. If a Member State has made the execution of a request for search and seizure dependent on the condition that the offence giving rise to the request is also punishable under its law, this condition shall be fulfilled, with regard to offences referred to in paragraph 1, if the offence corresponds to an offence of the same nature under its law.

The request may not be refused on the ground that the law of the requested Member State does not impose the same kind of tax or duty or does not contain a tax, duty, customs and exchange regulation of the same kind as the law of the requesting Member State.

3. Article 50 of the Schengen Implementation Convention is hereby repealed.

Article 9

Political offences

1. For the purposes of mutual legal assistance between Member States, no offence may be regarded by the requested Member State as a political offence, an offence connected with a political offence or an offence inspired by political motives.

2. Each Member State may, when giving the notification referred to in Article 13(2), declare that it will apply paragraph 1 only in relation to:

- (a) the offences referred to in Articles 1 and 2 of the European Convention on the Suppression of Terrorism of 27 January 1977; and
- (b) offences of conspiracy or association, which correspond to the description of behaviour referred to in Article 3(4) of the Convention of 27 September 1996 relating to extradition between the Member States of the European Union, to commit one or more of the offences referred to in Articles 1 and 2 of the European Convention on the Suppression of Terrorism.

3. Reservations made pursuant to Article 13 of the European Convention on the Suppression of Terrorism shall not apply to mutual legal assistance between Member States.

Article 10

Forwarding refusals to the Council and involvement of Eurojust

1. If a request is refused on the basis of:
 - Article 2(b) of the European Mutual Assistance Convention or Article 22(2)(b) of the Benelux Treaty, or
 - Article 51 of the Schengen Implementation Convention or Article 5 of the European Mutual Assistance Convention, or
 - Article 1(5) or Article 2(4) of this Protocol,

and the requesting Member State maintains its request, and no solution can be found, the reasoned decision to refuse the request shall be forwarded to the Council for information by

the requested Member State, for possible evaluation of the functioning of judicial cooperation between Member States.

2. The competent authorities of the requesting Member State may report to Eurojust, once it has been established, any problem encountered concerning the execution of a request in relation to the provisions referred to in paragraph 1 for a possible practical solution in accordance with the provisions laid down in the instrument establishing Eurojust.

Article 11

Reservations

No reservations may be entered in respect of this Protocol, other than those provided for in Article 9(2).

Article 12

Territorial application

The application of this Protocol to Gibraltar will take effect when the 2000 Mutual Assistance Convention has taken effect in Gibraltar, in accordance with Article 26 of that Convention.

Article 13

Entry into force

1. This Protocol shall be subject to adoption by the Member States in accordance with their respective constitutional requirements.

2. Member States shall notify the Secretary-General of the Council of the European Union of the completion of the constitutional procedures for the adoption of this Protocol.

3. This Protocol shall enter into force in the eight Member States concerned 90 days after the notification referred to in paragraph 2 by the State, member of the European Union at the time of adoption by the Council of the Act establishing this Protocol, which is the eighth to complete that formality. If, however, the 2000 Mutual Assistance Convention has not entered into force on that date, this Protocol shall enter into force on the date on which that Convention enters into force.

4. Any notification by a Member State subsequent to the entry into force of this Protocol under paragraph 3 shall have the effect that, 90 days after such notification, this Protocol shall enter into force as between that Member State and those Member States for which this Protocol has already entered into force.

5. Before the entry into force of this Protocol pursuant to paragraph 3, any Member State may, when giving the notification referred to in paragraph 2 or at any time thereafter, declare that it will apply this Protocol in its relations with Member States which have made the same declaration. Such declarations shall take effect 90 days after the date of deposit thereof.

6. Notwithstanding paragraphs 3 to 5, the entry into force or application of this Protocol shall not take effect in relations between any two Member States before the entry into force or application of the 2000 Mutual Assistance Convention between these Member States.

7. This Protocol shall apply to mutual assistance initiated after the date on which it enters into force, or is applied pursuant to paragraph 5, between the Member States concerned.

Article 14

Acceding States

1. This Protocol shall be open to accession by any State which becomes a member of the European Union and which accedes to the 2000 Mutual Assistance Convention.

2. The text of this Protocol in the language of the acceding State, drawn up by the Council of the European Union, shall be authentic.

3. The instruments of accession shall be deposited with the depositary.

4. This Protocol shall enter into force with respect to any State which accedes to it 90 days after the deposit of its instrument of accession or on the date of entry into force of this Protocol if it has not already entered into force at the time of expiry of the said period of 90 days.

5. Where this Protocol is not yet in force at the time of the deposit of their instrument of accession, Article 13(5) shall apply to acceding Member States.

6. Notwithstanding paragraphs 4 and 5, the entry into force or application of this Protocol with respect to the acceding State shall not take effect before the entry into force or application of the 2000 Mutual Assistance Convention with respect to that State.

Article 15

Position of Iceland and Norway

Article 8 shall constitute measures amending or based upon the provisions referred to in Annex A to the Agreement concluded by the Council of the European Union with the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway concerning

the latters' association with the implementation, application and development of the Schengen *acquis* ⁽¹⁾ (hereinafter referred to as the 'Association Agreement').

Article 16

Entry into force for Iceland and Norway

1. Without prejudice to Article 8 of the Association Agreement, the provision referred to in Article 15 shall enter into force for Iceland and Norway 90 days after the receipt by the Council and the Commission of the information pursuant to Article 8(2) of the Association Agreement upon fulfilment of their constitutional requirements, in their mutual relations with any Member State for which this Protocol has already entered into force pursuant to Article 13(3) or (4).

2. Any entry into force of this Protocol for a Member State after the date of entry into force of the provision referred to in Article 15 for Iceland and Norway, shall render that provision also applicable in the mutual relations between that Member State and Iceland and Norway.

3. The provision referred to in Article 15 shall in any event not become binding on Iceland and Norway before the entry into force of the provisions referred to in Article 2(1) of the 2000 Mutual Assistance Convention with respect to those two States.

4. Without prejudice to paragraphs 1, 2 and 3, the provision referred to in Article 15 shall enter into force for Iceland and Norway not later than on the date of entry into force of this Protocol for the fifteenth State, being a member of the European Union at the time of the adoption by the Council of the Act establishing this Protocol.

Article 17

Depositary

The Secretary-General of the Council of the European Union shall act as depositary of this Protocol.

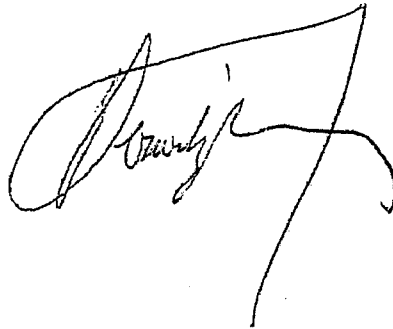
The depositary shall publish in the *Official Journal of the European Communities* information on the progress of adoptions and accessions, declarations and also any other notification concerning this Protocol.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries have hereunto set their hands.

Done at Luxembourg, on 16 October 2001 in a single original in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Irish, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each text being equally authentic, the original being deposited in the archives of the General Secretariat of the Council of the European Union. The Secretary-General shall forward a certified copy thereof to each Member State.

⁽¹⁾ OJ L 176, 10.7.1999, p. 36.

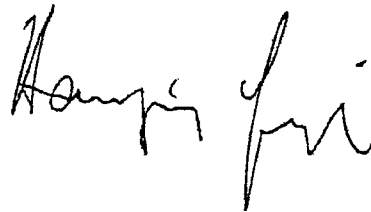
Pour le gouvernement du Royaume de Belgique
Voor de Regering van het Koninkrijk België
Für die Regierung des Königreichs Belgien

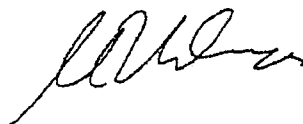
For regeringen for Kongeriget Danmark

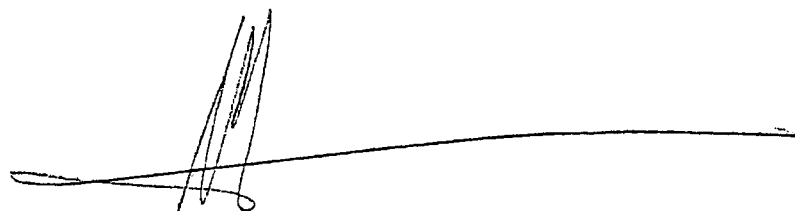
Für die Regierung der Bundesrepublik Deutschland

Για την κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας

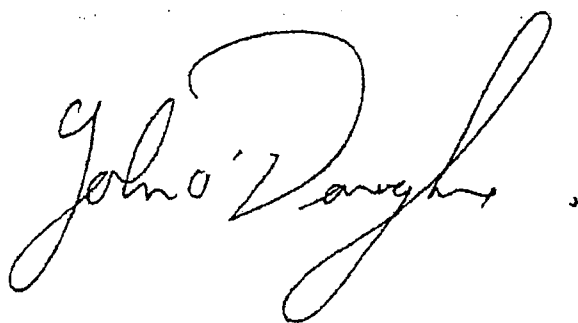
Por el Gobierno del Reino de España

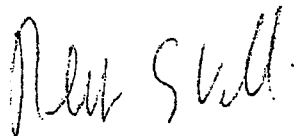
Pour le gouvernement de la République française

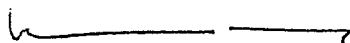
Thar ceann Rialtas na hÉireann
For the Government of Ireland

Per il governo della Repubblica italiana

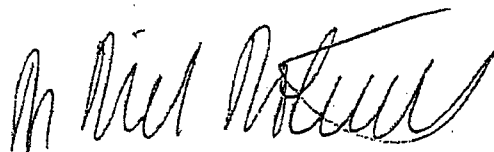
Pour le gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg

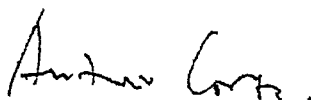
Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden

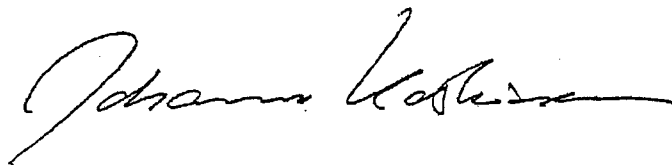
Für die Regierung der Republik Österreich

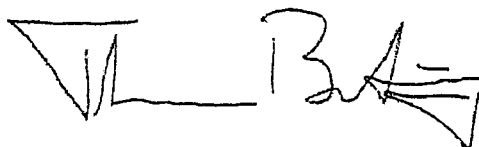
Pelo Governo da República Portuguesa

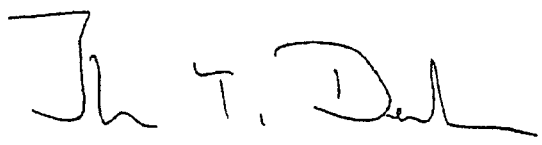
Suomen hallituksen puolesta
På finska regeringens vägnar

På svenska regeringens vägnar

For the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Declarations and reservations of the Member States to the Convention drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on Mutual Assistance in Criminal Matters, signed on 29 May 2000 in Brussels

Title Convention, established by the Council in accordance with Article 34 of the Treaty on European Union, on Mutual Assistance in Criminal Matters between the Member States of the European Union

Signature **29/05/2000 at Brussels**

Entry into force

J.O. Reference **C 197 (12/07/00)**
C 379 (29/12/00)
C 110 (07/05/02)

Applicable between Member States

Observations For Entry into Force for Iceland and Norway, see Article 29

Ratification Details

Party	Signature(*)	Notification	Entry into force(*)	Decl/Res	Observations
<u>Austria</u>					
<u>Belgium</u>					
<u>Germany</u>					
<u>Denmark</u>		24/12/2002		<u>D</u>	
<u>Spain</u>		27/01/2003		<u>D</u>	<u>Obs</u>
<u>France</u>					
<u>United Kingdom</u>					
<u>Greece</u>					
<u>Italy</u>					
<u>Ireland</u>					
<u>Luxembourg</u>				<u>D</u>	
<u>Netherlands</u>					
<u>Portugal</u>		05/11/2001		<u>D</u>	
<u>Sweden</u>					
<u>Finland</u>		27/02/2004		<u>D</u>	

DENMARK

Original Language

1. I henhold til artikel 24 erklæres det: a. De "judicielle myndigheder" i Danmark omfatter domstolene samt anklagemyndigheden, der efter den danske retsplejelov omfatter Justitsministeriet, Rigsadvokaten, statsadvokaterne, Politidirektøren i København og politimestrene. b. Den "centrale myndighed" i Danmark er Justitsministeriet, Det Internationale Kontor, Slotsholmsgade 10, DK-1216 København K, tlf. +45 33 92 33 40, fax +45 33 93 35 10, e-mail: jm@jm.dk c. Justitsministeriet kan give oplysning om, hvilken "judiciel myndighed" i Danmark der har stedlig kompetence til at modtage og behandle en anmodning om gensidig retshjælp. d. I tilfælde af tvivl kan myndigheder i andre medlemsstater rette henvendelse til Justitsministeriet og få oplyst, hvilken judiciel myndighed der er kompetent til at fremsende en anmodning om en

bestemt form for gensidig retshjælp. e. Politiet (Politidirektøren i København og politimestrene) er kompetent med henblik på anvendelsen af artikel 18, 19 og 20. 2. I henhold til artikel 6, stk. 7, erklæres det, at anmodninger om gensidig retshjælp, der er omfattet af artikel 6, stk. 5 og 6, skal fremsendes via den centrale myndighed i den anmodede medlemsstat. Anmodninger om gensidig retshjælp kan således ikke fremsendes direkte mellem judicielle myndigheder på den ene side og toldmyndigheder eller (andre) administrativer myndigheder på den anden side, jf. artikel 6, stk. 7. 3. I henhold til artikel 9, stk. 6, erklæres det, at det i artikel 9, stk. 3, omhandlede samtykke vil blive krævet af Danmark forud for indgåelsen af en aftale om midlertidig overførsel af en frihedsberøvet person efter artikel 9, stk. 1. 4. I henhold til artikel 10, stk. 9, erklæres det, at Danmark ikke imødekommer anmodninger om afhøring af en tiltalt ved hjælp af videokonference. 5. I henhold til artikel 14, stk. 4, erklæres det, at Danmark ikke er bundet af artikel 14 om diskrete undersøgelser.

French

Dans le cadre de son adhésion à la Convention, le Danemark formule les déclarations ci-après. 1. Concernant l'article 24, le Danemark déclare que: a) au Danemark, les "autorités judiciaires" englobent les tribunaux ainsi que le ministère public, lequel, selon le code de procédure pénale, comprend le ministère de la justice, le procureur général, les avocats généraux, le préfet de police de Copenhague et les préfets de police; b) au Danemark, les "autorités centrales" sont le ministère de la justice ("Justitsministeriet"), Det Internationale Kontor, Slotsholmsgade 10, DK-1216 København K, tél. +45 33 92 33 40, télécopieur +45 33 93 35 10, courrier électronique: jm@jm.dk; c) le ministère de la justice peut indiquer quelle autorité judiciaire danoise est compétente pour recevoir et connaître une demande d'entraide judiciaire; d) en cas de doute, les autorités des autres États membres peuvent s'adresser au ministère de la justice pour que celui-ci leur indique l'autorité judiciaire danoise qui est compétente pour transmettre une demande concernant une forme particulière d'entraide judiciaire; e) la police (le préfet de police de Copenhague et les préfets de police) est compétente pour l'application des articles 18, 19 et 20. 2. Concernant l'article 6, paragraphe 7, le Danemark déclare que les demandes d'entraide judiciaire au titre de l'article 6, paragraphes 5 et 6, doivent être transmises par l'intermédiaire de l'autorité centrale de l'État membre requérant. Ainsi, les demandes d'entraide judiciaire ne peuvent pas être échangées directement entre une autorité judiciaire d'une part et une autorité douanière ou autre autorité administrative d'autre part (cf. article 6, paragraphe 7). 3. Concernant l'article 9, paragraphe 6, le Danemark déclare que le consentement mentionné à l'article 9, paragraphe 3, sera exigé par le Danemark préalablement à la conclusion d'un accord concernant le transfert temporaire d'une personne détenue conformément à l'article 9, paragraphe 1. 4. Concernant l'article 10, paragraphe 9, le Danemark déclare qu'il n'accède pas aux demandes en vue de l'audition d'un prévenu par vidéoconférence. 5. Concernant l'article 14, paragraphe 4, le Danemark déclare qu'il n'est pas lié par l'article 14 concernant les enquêtes discrètes.

English

In connection with its accession to the Convention, Denmark declares as follows: 1. In relation to Article 24 Denmark states that: (a) The "judicial authorities" in Denmark include the courts and prosecution authorities, which under the Danish Administration of Justice Act include the Ministry of Justice, the Director of Public Prosecutions, the District Public Prosecutors, the Commissioner of the Copenhagen Police and the chief constables. (b) The "central authority" in Denmark is the Ministry of Justice, International office, Slotsholmsgade 10, DK-1216 København K, tel + 45 33 92 33 40, fax + 45 33 93 35 10, e-mail: jm@jm.dk (c) The Ministry of Justice can provide information about which "judicial authority" in Denmark has territorial competence to receive and process requests for mutual judicial assistance. (d) In cases of doubt, the authorities in other Member States may contact the Ministry of Justice to discover which judicial authority in Denmark is competent to transmit a request for a particular form of mutual judicial assistance. (e) The police (the Commissioner of the Copenhagen Police and the chief constables) are competent as regards the application of Articles 18, 19 and 20. 2. In relation to Article 6(7), Denmark declares that requests for mutual judicial assistance covered by Article 6(5) and (6) must be transmitted via the central authority in the requested Member State. Thus requests for mutual judicial assistance may not be forwarded directly between the judicial authorities on one side and the customs or (other) administrative authorities on the other side; see Article 6(7). 3. In relation to Article 9(6), Denmark declares that it will require the consent referred to in Article 9(3) before agreement is reached on the temporary transfer of a person held in custody under Article 9(1). 4. In relation to Article 10(9), Denmark declares that it will not agree to requests for the hearing of an accused person by videoconferencing. 5. In relation to Article 14(4), Denmark declares that it is not bound by Article 14 on covert investigations.

SPAIN

Original Language

DECLARACIONES QUE ESPAÑA VA A FORMULAR EN EL MOMENTO DE LA NOTIFICACION DE LA ACEPTACION DEL CONVENIO CELEBRADO POR EL CONSEJO DE CONFORMIDAD CON EL ARTICULO 34 DEL TRATADO DE LA UNION EUROPEA, RELATIVO A LA ASISTENCIA JUDICIAL EN MATERIA PENAL ENTRE LOS ESTADOS MIEMBROS DE LA UNION EUROPEA, HECHO EN BRUSELAS EL 29 DE MAYO DE 2000 "Al amparo del artículo 24.1.b), España designa como Autoridad Central, de acuerdo con lo previsto en el apartado 2 del artículo 6, al Ministerio de Justicia (Dirección General de Política Legislativa y Cooperación Jurídica Internacional)." "Al amparo del artículo 24.1.e) y a los efectos del artículo 18 y del artículo 20, la Autoridad Competente es la Audiencia Nacional cuando España actúe como Estado requerido. En lo que afecta al apartado 4 del artículo 20 sobre designación de puntos de contacto que presten servicios las veinticuatro horas del día, los puntos de contacto de España serán los Juzgados de Instrucción y los Juzgados Centrales de Instrucción de Guardia." "El Reino de España declara que aplicará este Convenio anticipadamente en sus relaciones con los Estados miembros que hayan realizado la misma declaración." El Reino de España declara que : "La Presidenta del Congreso de los Diputados ha comunicado que dicha

Cámara ha dado autorización el día 30 de abril de 2003, para que pueda prestarse el consentimiento que obligue al Estado en relación con la Declaración de aplicación provisional del Convenio de asistencia judicial en materia penal entre los Estados miembros de la Unión Europea, hecho en Bruselas el 20 de mayo de 2000. En el mismo sentido el Senado, con fecha 10 de junio de 2003, ha expresado su autorización para que pueda obligarse el Estado por la citada Declaración."

French

DÉCLARATIONS QUE FORMULERA L'ESPAGNE AU MOMENT DE LA NOTIFICATION DE L'ACCEPTATION DE LA CONVENTION, ÉTABLIE PAR LE CONSEIL CONFORMÉMENT + L'ARTICLE 34 DU TRAITÉ SUR L'UNION EUROPÉENNE, RELATIVE + L'ENTRAIDE JUDICIAIRE EN MATIÈRE PÉNALE ENTRE LES ÉTATS MEMBRES DE L'UNION EUROPÉENNE, ADOPTÉE + BRUXELLES LE 29 MAI 2000 "En application de l'article 24, paragraphe 1, point b), l'Espagne désigne comme autorité centrale conformément aux dispositions de l'article 6, paragraphe 2, le ministère de la justice (Direction générale de politique législative et de coopération juridique internationale)." "En application de l'article 24, paragraphe 1, point e) et aux fins de l'article 18 et de l'article 20, l'autorité compétente est l'"Audiencia Nacional" lorsque l'Espagne est l'État requis. Aux fins des dispositions de l'article 20, paragraphe 4, concernant la désignation de points de contact, qui doivent être en service 24 heures sur 24, les points de contact de l'Espagne seront les tribunaux d'instruction ("Juzgados de Instrucción") et les tribunaux centraux d'instruction ("Juzgados Centrales de Instrucción") de garde." "Conformément à l'article 27, paragraphe 5, de la convention, le Royaume d'Espagne applique la présente convention dans ses rapports avec les autres États membres qui ont fait la même déclaration".

English

STATEMENTS TO BE MADE BY SPAIN AT THE TIME OF NOTIFYING ACCEPTANCE OF THE CONVENTION, ESTABLISHED BY THE COUNCIL IN ACCORDANCE WITH ARTICLE 34 OF THE TREATY ON EUROPEAN UNION, ON MUTUAL ASSISTANCE IN CRIMINAL MATTERS BETWEEN THE MEMBER STATES OF THE EUROPEAN UNION, DONE AT BRUSSELS ON 29 MAY 2000 "Under Article 24(1)(b), Spain designates as central authority, in accordance with Article 6(2), the Ministry of Justice (Directorate-General for Legislative Policy and International Judicial Cooperation)." "Under Article 24(1)(e) and for the purposes of Articles 18 and 20, the competent authority is the "Audiencia Nacional" (National High Court), when Spain is the requested State. With reference to paragraph 4 of Article 20 on the designation of contact points to be on duty twenty-four hours a day, Spain's contact points will be the "Juzgados de Instrucción" (magistrates courts) and the "Juzgados Centrales de Instrucción de Guardia" (central duty magistrates' courts)." "In accordance with Article 27(5) of the Convention, the Kingdom of Spain applies this Convention in its relations with other Member States which have made the same declaration."

PORTUGAL

Original Language

"A República Portuguesa, nos termos previstos no no 1 do artigo 24o da Convenção referida no artigo anterior, declara que devem entender-se como autoridades competentes: a) Para os efeitos previstos no no 1 do artigo 3o da Convenção, todas as autoridades administrativas cuja competência seja determinada pela lei portuguesa; b) Para a aplicação do artigo 6o da Convenção, incluindo seu no 9, a Procuradoria-Geral da República, enquanto autoridade central, ou a Polícia Judiciária, quando se tratar da transmissão de pedidos formulados em aplicação dos artigos 12o, 13o e 14o da Convenção; c) Para aplicação do artigo 12o da Convenção, o Ministério Público. A República Portuguesa nos termos previstos no artigo 20o, no 4, alínea d), da Convenção designa como ponto de contacto, para os efeitos previstos nos artigos 18o, 19o e 20o da Convenção, a Polícia Judiciária, através do Departamento Central de Cooperação Internacional (DCCI). A República Portuguesa, nos termos previstos no nº 7 do artigo 6º da Convenção, declara que os pedidos formulados ao abrigo dos nºs 5 e 6 do mesmo artigo devem ser remetidos, à Procuradoria Geral da República, sempre que a República Portuguesa for o Estado requerido; nos termos das mesmas disposições declara que, sempre que a República Portuguesa for o Estado requerente, o pedido poder ser formulado pelas autoridades administrativas portuguesas com competência atribuída pela lei portuguesa. Nos termos do nº 7 do artigo 18º da Convenção, a República Portuguesa só está vinculada pelo disposto no nº 6 do mesmo artigo se não for possível às autoridades portuguesas proceder à transmissão imediata. Nos termos e para os efeitos do nº 5 do artigo 27º da Convenção, a República Portuguesa aplica a presente Convenção nas suas relações com outros Estados-Membros que tenham feito declaração idêntica".

French

"La République portugaise déclare, conformément à l'article 24, paragraphe 1, de la convention mentionnée à l'article précédent, qu'il faut entendre par autorités compétentes: a) aux fins de l'article 3, paragraphe 1, de la convention, toutes les autorités administratives dont la compétence est déterminée par la loi portugaise; b) aux fins de l'application de l'article 6 de la Convention, y compris son paragraphe 8, le procureur général de la République, en tant qu'autorité centrale, ou la police judiciaire, pour ce qui est de la transmission des demandes formulées au titre des articles 12, 13 et 14 de la Convention; c) aux fins de l'application de l'article 12 de la Convention, le ministère public. Conformément à l'article 20, paragraphe 4, point d), de la convention, la République portugaise désigne comme point de contact, aux fins des articles 18, 19 et 20 de la convention, la police judiciaire, par l'intermédiaire du Département central de la coopération internationale (DCCI). Conformément à l'article 6, paragraphe 7, de la convention, la République portugaise déclare que les demandes formulées au titre des paragraphes 5 et 6 dudit article doivent être transmises au procureur général de la République, lorsque la République portugaise est l'État requis; conformément à ces mêmes dispositions, elle déclare que, lorsque la République portugaise est l'État requérant, la demande peut être formulée par les autorités administratives portugaises auxquelles la loi portugaise attribue compétence. Conformément à l'article 18,

paragraphe 7, de la convention, la République portugaise n'est liée par le paragraphe 6 dudit article que lorsque les autorités portugaises ne sont pas en mesure d'assurer une transmission immédiate. Conformément à l'article 27, paragraphe 5, de la convention et aux fins de cette disposition, la République portugaise applique la présente convention dans ses rapports avec les autres États membres qui ont fait la même déclaration".

English

"In accordance with Article 24(1) of the Convention referred to in the preceding paragraph, the Portuguese Republic declares that "competent authorities" should be taken to mean: (a) for the purposes of Article 3(1) of the Convention, all administrative authorities whose powers are determined by Portuguese law; (b) for the purposes of applying Article 6 of the Convention, including paragraph 8 thereof, the Procuradoria Geral da República (Office of the Chief Public Prosecutor of the Republic) as central office, or the Polícia Judiciária (Criminal Police) for transmission of requests under Articles 12, 13 and 14 of the Convention; (c) for the purposes of applying Article 12 of the Convention, the Ministério Público (Public Prosecutor's Office). In accordance with Article 20(4)(d) of the Convention, the Portuguese Republic designates the Polícia Judiciária (Criminal Police), via its Departamento Central de Cooperação Internacional (DCCI - Central Department for International Cooperation), as contact point for the purposes of Articles 18, 19 and 20 of the Convention. In accordance with Article 6(7) of the Convention, the Portuguese Republic declares that requests under paragraphs 5 and 6 of the same Article are to be forwarded to the Procuradoria Geral da República (Office of the Chief Public Prosecutor of the Republic) whenever the Portuguese Republic is the requested State; in accordance with the same provisions, it declares that, whenever the Portuguese Republic is the requesting State, requests may be made by the Portuguese administrative authorities which have powers conferred by Portuguese law. In accordance with Article 18(7) of the Convention, the Portuguese Republic is bound by paragraph 6 of the same Article only when the Portuguese authorities are unable to provide immediate transmission. In accordance with, and for the purposes of, Article 27(5) of the Convention, the Portuguese Republic applies this Convention in its relations with other Member States which have made the same declaration."

FINLAND

Original Language

"Yleissopimuksen 9 artiklan 6 kohta Artiklan 1 kohdassa tarkoitetun sopimuksen tekemiseen vaaditaan artiklan 3 kohdassa tarkoitettu suostumus, jos siirrettävä henkilö on Suomen kansalainen."

"Yleissopimuksen 24 artikla Yleissopimuksen 6 artiklan, mukaan lukien 6 artiklan 8 kohta, soveltamista varten keskusviranomaisen on oikeusministeriö. Yleissopimuksen 6 artiklan 5 kohdan osalta toimivaltaisia poliisi- ja tulliviranomaisia ovat poliisiviranomaiset, tulliviranomaiset sekä rajavartiolaitoksen virkamiehet toimiessaan esitutkintaviranomaisena rikosasiassa esitutkintalain nojalla. Toimivaltaisia viranomaisia 18, 19 ja 20 artiklan osalta ovat

poliisiviranomaiset ja oman toimivaltansa rajoissa tulliviranomaiset toimiessaan esitutkintaviranomaisena rikosasiassa esitutkintalain nojalla. Poliisiviranomaisten osalta yleissopimuksen 18,19 ja 20 artiklan mukaiset pyynnöt vastataan otetaan ja lähetetään keskusrikospoliisiin välityksellä. Keskusrikospoliisi toimii myös 20 artiklan 4 kohdan d alakohdan mukaisena yhteysviranomaisena." "Yleissopimuksen 27 artiklan 5 kohta Ennen yleissopimuksen kansainvälistä voimaantuloa Suomi soveltaa yleissopimusta suhteissaan muihin samanlaisen ilmoituksen antaneisiin jäsenvaltioihin."

French

"Article 9, paragraphe 6, de la convention Avant tout accord comme indiqué au paragraphe 1 du présent article, le consentement visé au paragraphe 3 sera exigé si la personne à transférer est un ressortissant finlandais." "Article 24 de la convention L'autorité centrale compétente pour l'application de l'article 6 de la convention, y compris de l'article 6, paragraphe 8, est le ministère de la justice. Aux fins de l'application de l'article 6, paragraphe 5, de la convention, les autorités policières et douanières compétentes sont les autorités policières, les autorités douanières et les garde-frontières lorsqu'ils agissent en tant qu'autorités chargées de l'enquête préliminaire dans le domaine pénal conformément à la loi sur l'enquête préliminaire. Aux fins de l'application des articles 18, 19 et 20, les autorités compétentes sont les autorités policières et, dans leur sphère de compétence, les autorités douanières lorsqu'elles agissent en tant qu'autorités chargées de l'enquête préliminaire dans le domaine pénal conformément à la loi sur l'enquête préliminaire. En ce qui concerne les autorités policières, les demandes présentées conformément aux articles 18, 19 et 20, sont reçues et transmises par le biais des services centraux de la police judiciaire. Les services centraux de la police judiciaire jouent également le rôle de point de contact conformément à l'article 20, paragraphe 4, point d)." "Article 27, paragraphe 5, de la Convention Avant l'entrée en vigueur de la convention entre les États membres, la Finlande appliquera la convention dans ses rapports avec les États membres qui ont fait la même déclaration."

English

"Article 9(6) of the Convention Before an agreement is reached under paragraph 1 of this Article, the consent referred to in paragraph 3 will be required if the person to be transferred is a Finnish national." "Article 24 of the Convention For the application of Article 6 of the Convention, including Article 6(8), the central authority is the Ministry of Justice. For the purposes of Article 6(5) of the Convention, the competent police and customs authorities are the police authorities, the customs authorities and border guard officials when acting as preliminary investigating authorities in criminal matters under the law on preliminary investigations. The competent authorities for the purposes of Articles 18, 19 and 20 are the police authorities and, within their own sphere of competence, the customs authorities when acting as preliminary investigating authorities in criminal matters under the law on preliminary investigations. As regards police authorities, requests in accordance with Articles 18, 19 and 20 are received and forwarded via the National Bureau of Investigation. The National Bureau of Investigation also acts as the contact point in accordance with Article 20(4)(d)." "Article 27(5) of

the Convention Before the Convention enters into force between States, Finland will apply the Convention in its relations with Member States which have made the same declaration."

Click [here](#) to go back to the agreement details

**Poland's Declarations and Reservations on the Convention on Mutual Legal Assistance
in Criminal Matters between the Member States of the European Union, done on 29
May 2000 in Brussels**

1) Pursuant to Article 24(1)(b),(c) and (e), Poland declares that:

- the central authority, for the purposes specified in Article 6(2) and (8), shall be the Ministry of Justice, Al. Ujazdowskie 11, 00-950 Warsaw, Poland;
- the authorities competent for the purposes specified in Article 6(5) shall be: in the scope covered by Articles 12 and 14 - the Chief Police Commander (*'Komendant Główny Policji'*), while in the scope covered by Article 12, in respect of serious fiscal offences – also the Minister of Finance, and in the scope covered by Article 13 - the Attorney-General;
- the authorities competent for the purposes of the application of Articles 18, 19, 20(1) to (3) and (5) shall be the Circuit Prosecutors (*'Prokurator Okręgowy'*) having territorial jurisdiction; while the role of contact points, pursuant to Article 20(4), shall be fulfilled by the Voivodeship Police Commanders (*'Komendant Wojewódzki Policji'*) having territorial jurisdiction.

2) Pursuant to Article 27(5) of the Convention, Poland declares that it shall apply this Convention before its entry into force, in the relations with other Member States which have made the same declaration.

3) Pursuant to Article 9(6) of the Convention, Poland declares that before an agreement referred to in Article 9(1) is reached, it will – as the requested state – require the prior consent from the person to be temporarily transferred.

4) Pursuant to Article 10(9), Poland declares that it shall neither request hearings of the accused persons by videoconference, nor shall it execute such requests.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Jarosław Pietras

Min.JP/384/2004/DPE-ag,rz

Warszawa, 8 września 2004 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu:

- ustawy o ratyfikacji Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonej w Brukseli dnia 29 maja 2000 r. oraz Protokołu do Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej z dnia 29 maja 2000 r., sporządzonego w Luksemburgu 16 października 2001 r.,
- uchwały Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonej w Brukseli dnia 29 maja 2000 r. oraz Protokołu do Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej z dnia 29 maja 2000 r., sporządzonego w Luksemburgu 16 października 2001 r., do ratyfikacji,

z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (DZ. U. Nr 106 poz. 494), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Jarosław Pietras

W związku z przedstawionym projektem ustawy oraz projektem uchwały Rady Ministrów (pisma nr RM-10-100-04 i RM-111-135-04), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych oraz Protokół do Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych stanowią uzupełnienie już istniejących umów międzynarodowych regulujących pomoc prawną w sprawach karnych, takich jak: Europejska Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych z 20 kwietnia 1959 r.,

SEKRETARZ RADY MINISTRÓW

WP/ 09.09.2004

Protokół dodatkowy do tej Konwencji z 17 marca 1978 r., Konwencja wykonawcza Schengen z 19 czerwca 1990 r. oraz Traktat Beneluxu z 11 maja 1974 r.

- II. Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych oraz oraz Protokoł do Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych zostały podpisane przez wszystkie Państwa Członkowskich Unii Europejskiej.
- III. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż projekty: ustawy o ratyfikacji Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonej w Brukseli dnia 29 maja 2000 r. oraz Protokołu do Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej z dnia 29 maja 2000 r., sporządzonego w Luksemburgu 16 października 2001 r. oraz uchwały Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonej w Brukseli dnia 29 maja 2000 r. oraz Protokołu do Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej z dnia 29 maja 2000 r., sporządzonego w Luksemburgu 16 października 2001 r., do ratyfikacji, nie są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Włodzimierz Cimoszewicz
Minister Spraw Zagranicznych

